

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 30 päivänä joulukuuta 2011

1488/2011

Valtion talousarvio vuodelle 2012

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan valtion talousarvion vuodelle 2012:

TULOARVIOT

Osasto 11

euroa

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	38 137 048 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	11 976 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot	7 706 000 000
02. Yhteisövero	3 555 000 000
03. Korkotulojen lähdevero	270 000 000
04. Perintö- ja lahjaverot	445 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	16 527 000 000
01. Arvonlisävero	15 712 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero	665 000 000
03. Apteekkimaksut	150 000 000
08. Valmisteverot	6 702 000 000
01. Tupakkaverot	753 000 000
04. Alkoholijuomaverot	1 399 000 000
05. Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverot	181 000 000
07. Energiaverot	4 356 000 000
08. Eräiden juomapakkausten valmisteverot	13 000 000

HE 59/2011
HE 119/2011
HE 128/2011
EK 31/2011

10. Muut verot	2 809 000 000
03. Autovero	1 209 000 000
05. Varainsiirtovero	540 000 000
06. Arpajaisvero	200 000 000
07. Ajoneuvovero	770 000 000
08. Jätevero	90 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	123 048 000
02. Lästimaksut	800 000
03. Ratavero	18 600 000
04. Eräät viestinnän maksut	5 898 000
05. Lentoliikenteen valvontamaksu	10 450 000
06. Väylämaksut	80 300 000
08. Öljyjättemaksu	4 000 000
09. Muut verotulot	3 000 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	4 859 936 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	7 661 000
99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	7 661 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	90 700 000
10. Tuomioistuintulot	22 500 000
20. Ulosottomaksut	68 000 000
99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot	200 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	12 638 000
98. EU:lta saatavat tulot yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan	12 188 000
99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot	450 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	3 760 000
01. Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot	8 000
20. Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista	18 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot	3 734 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	2 044 933 000
10. Tullilaitoksen tulot	4 485 000
11. Kuntien osuudet verotuskustannuksista	132 139 000
12. Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista	25 312 000
13. Evankelis-luterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista	20 164 000

25. Metallirahatulot	25 000 000
50. Siirto valtion eläkerahastosta	1 636 934 000
51. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset	113 538 000
52. Vakuutusmaksut	20 510 000
92. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot	47 000 000
93. Euroopan unionilta saatavat tulot matkamenojen korvaamiseen	2 400 000
99. Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot	17 451 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	556 652 000
70. Opintotukitoiminnan tulot	32 300 000
88. Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovaroista	520 352 000
99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	4 000 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	893 658 000
01. EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot	550 888 000
02. Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	302 000 000
03. Elinkeinokalatalouden kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	5 510 000
04. EU:lta saatavat muut tulot	560 000
20. Valtion osuus totopeleistä saadusta tulosta	2 600 000
32. Kasvinjalostusmaksut	580 000
40. Vesioikeudelliset kalatalousmaksut	2 500 000
41. Tenojoen kalastuslupamaksut	500 000
42. Hirvieläinten metsästysmaksut	5 400 000
43. Viehekalastusmaksut	2 867 000
44. Kalastuksenhoitomaksut	5 992 000
45. Riistanhoitomaksut	9 261 000
99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	5 000 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	51 266 000
10. Liikenneviraston tulot	51 208 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot	58 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	325 588 000
20. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot	3 280 000
30. Rahoitusosuus työ- ja elinkeinoministeriön sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista	200 000
31. Palkkaturvamaksujen palautukset	23 327 000
50. Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot	257 781 000
99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot	41 000 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	485 430 000
02. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulot	960 000
03. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tulot	500 000
90. Raha-automaattiyhdistyksen tuotto	390 295 000

98. Valtionapujen palautukset	93 500 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	175 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	140 150 000
10. Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista	6 150 000
20. Siirto valtion asuntorahastosta	130 000 000
99. Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot	4 000 000
39. Muut sekalaiset tulot	247 500 000
01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	105 000 000
02. Verotukseen liittyvät korkotulot	90 000 000
04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	50 000 000
10. Muut sekalaiset tulot	2 500 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	1 964 600 000
01. Korkotulot	214 600 000
04. Korot valtion lainoista liikelaitoksille	22 600 000
05. Korot muista lainoista	76 000 000
07. Korot talletuksista	96 000 000
09. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen korkotulot	20 000 000
03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot	1 400 000 000
01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot	1 400 000 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	150 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta	150 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	200 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	200 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	7 555 913 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	205 000 000
02. Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille	108 500 000

1488/2011

5

04. Muiden lainojen lyhennykset	96 500 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	7 350 913 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta	7 350 913 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

52 517 497 000

MÄÄRÄRAHAT**Pääluokka 21**

	euroa
21. EDUSKUNTA	143 404 000
01. Kansanedustajat	21 732 000
01. Kansanedustajien toimintamenot (arviomääräraha)	21 732 000
10. Eduskunnan kanslia	92 335 000
01. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	55 335 000
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	9 200 000
70. Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000
74. Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)	23 800 000
20. Eduskunnan oikeusasiamies	5 894 000
01. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	5 894 000
30. Ulkopoliittinen instituutti	3 419 000
01. Ulkopoliittisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 242 000
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	177 000
40. Valtiontalouden tarkastusvirasto	16 019 000
01. Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	15 379 000
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	640 000
90. Eduskunnan muut menot	4 005 000
50. Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen (kiinteä määräraha)	4 005 000

Pääluokka 22

22. TASAVALLAN PRESIDENTTI	19 290 000
01. Tasavallan presidentti	3 203 000
01. Presidentin palkkio ja käyttövarat (kiinteä määräraha)	353 000

20. Vierailuista ja kokousmatkoista aiheutuvat menot (arviomääräraha)	2 850 000
---	-----------

02. Tasavallan presidentin kanslia	16 087 000
---	-------------------

01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 027 000
02. Eläkkeellä olevien presidenttien menot (kiinteä määräraha)	560 000
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	3 500 000
75. Perusparannukset (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000

Pääluokka 23

23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	82 348 000
------------------------------------	-------------------

01. Hallinto	41 315 000
---------------------	-------------------

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	31 684 000
02. Ministereiden ja heidän erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)	5 764 000
20. Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat (arviomääräraha)	867 000
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	3 000 000

10. Omistajaohjaus	2 700 000
---------------------------	------------------

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	2 700 000
--	-----------

20. Poliittisen toiminnan avustaminen	34 000 000
--	-------------------

50. Puoluetoiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	34 000 000
---	------------

30. Oikeuskanslerinvirasto	3 630 000
-----------------------------------	------------------

01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	3 630 000
---	-----------

90. Muut menot	703 000
-----------------------	----------------

21. Kunniamerkit (arviomääräraha)	640 000
58. Avustus Tammenlehvän perinneliiton toiminnan tukemiseen (siirtomääräraha 3 v)	63 000

Pääluokka 24

24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 276 270 000
---	----------------------

01. Ulkoasiainhallinto	222 105 000
-------------------------------	--------------------

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	200 064 000
---	-------------

21. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	478 000
29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	17 563 000
74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000
10. Kriisinhallinta	67 334 000
20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	49 982 000
21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	17 352 000
20. Lähialueyhteistyö	6 000 000
66. Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	6 000 000
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	893 684 000
50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	—
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	883 684 000
88. Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
90. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	87 147 000
50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	1 830 000
51. Hädänalaisten avustaminen (arviomääräraha)	39 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	83 778 000
67. Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)	500 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	1 000 000

Päälukko 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	859 936 000
01. Ministeriö ja hallinto	113 893 000
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	26 224 000
02. Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 000
03. Eräiden virastojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 177 000
04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 890 000
20. Erityismenot (arviomääräraha)	9 500 000
21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	163 000
29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	51 000 000
50. Avustukset (kiinteä määräraha)	3 788 000

51. Eräät valtion maksamat korvaukset (arviomääräraha)	14 150 000
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu	342 729 000
01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 709 000
02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 599 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	240 189 000
04. Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	28 037 000
05. Yleisen edunvalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 195 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)	42 000 000
20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	102 197 000
01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	102 197 000
30. Syyttäjät	44 571 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	44 571 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	227 205 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	221 180 000
74. Avolaitostyöt (siirtomääräraha 3 v)	6 025 000
50. Vaalimenot	29 341 000
20. Vaalimenot (arviomääräraha)	29 341 000

Pääluokka 26

26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	1 248 433 000
01. Hallinto	108 989 000
01. Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 868 000
03. Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 331 000
04. Vähemmistövaltuutetun ja syrjintälautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	980 000
20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)	9 888 000
22. EU:n osuus yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan (siirtomääräraha 3 v)	14 990 000
23. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)	1 415 000
29. Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	57 500 000

66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet ulkomaille (arviomääräraha)	1 017 000
10. Poliisitoimi	705 962 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	702 462 000
20. Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot (arviomääräraha)	3 500 000
20. Rajavartiolaitos	263 305 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	221 305 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)	42 000 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskukset	87 256 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 985 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	58 505 000
20. Erityismenot (arviomääräraha)	3 406 000
31. Pelastustoimen valtionavustukset (siirtomääräraha 2 v)	3 260 000
43. Turvallisuusviranomaisten viestintäverkot (siirtomääräraha 3 v)	8 100 000
40. Maahanmuutto	82 921 000
01. Maahanmuuttoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 418 000
20. Paluumuuttajien muuttovalmennus (arviomääräraha)	876 000
63. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)	63 627 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 849 438 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	352 494 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 678 000
21. Puolustusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	1 195 000
29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	331 021 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	1 600 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	2 433 842 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 698 565 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)	725 549 000
19. Hawk Mk 66 -koneiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	7 700 000
50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	2 028 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta	63 102 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)	63 092 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	10 000

Päälukokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	16 216 470 000
01. Hallinto	114 381 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	37 448 000
13. Valtion IT-palvelukeskukselle yhteisten tietojärjestelmien käyttöönotoista aiheutuvat kulut (siirtomääräraha 3 v)	4 792 000
20. Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen (siirtomääräraha 2 v)	215 000
21. Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	566 000
29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	71 360 000
10. Verotus ja tullitoimi	602 925 000
01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	403 989 000
02. Tullilaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	160 536 000
63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)	5 200 000
95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)	32 700 000
97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha)	500 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	27 069 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 564 000
03. Valtiovarain controller -toiminnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 064 000
06. Valtion IT-palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 431 000
07. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot (arviomääräraha)	10 000
08. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kehittämisen (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
88. Senaatti-kiinteistöt	—
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	59 801 000
01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	48 218 000
02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 132 000
03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	7 451 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto	86 027 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	51 298 000
02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	34 505 000
03. Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet (siirtomääräraha 3 v)	224 000
50. Eläkkeet ja korvaukset	4 270 163 000
15. Eläkkeet (arviomääräraha)	4 092 334 000
16. Ylimääräiset eläkkeet (arviomääräraha)	2 355 000
17. Muut eläkemenot (arviomääräraha)	2 806 000
50. Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	39 130 000
63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot (arviomääräraha)	113 538 000
95. Ennakkotuloista maksettavat korkomenot (arviomääräraha)	20 000 000
60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	2 135 000
01. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000
02. Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)	50 000
03. Valtion henkilöstöjärjestelyistä aiheutuvat palkkamenot (arviomääräraha)	130 000
20. Työhyvinvoinnin edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	675 000
60. Siirto Koulutusrahastolle (arviomääräraha)	280 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen	110 403 000
01. Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	11 893 000
02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)	26 910 000
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	71 600 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	287 250 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)	203 250 000
31. Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	25 000 000
32. Ylimääräinen määräraha Ahvenanmaan maakunnalle (siirtomääräraha 3 v)	50 000 000
40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	9 000 000
90. Kuntien tukeminen	8 531 436 000
20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v)	18 000 000
30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)	8 469 242 000
31. Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki ja kuntien yhteistoimintavastuut (arviomääräraha)	44 194 000

91. Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen	255 800 000
41. Energiaverotuki (arviomääräraha)	255 800 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	1 863 630 000
20. Euroopan unionin osallistuminen matkajen korvauksiin (siirtomääräraha 2 v)	2 400 000
40. Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille (kiinteä määräraha)	8 000 000
67. Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)	170 000
68. Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin peruspääoman korottamisesta (arviomääräraha)	3 060 000
69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)	1 850 000 000
99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot	5 450 000
95. Satunnaiset säädöspäätökset (arviomääräraha)	300 000
96. Ennakoimattomat menot (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
97. Valtion saatavien turvaaminen (arviomääräraha)	150 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	6 643 720 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	117 944 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	26 481 000
02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	21 814 000
03. Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 735 000
04. Koulutuksen ja korkeakoulujen arviointi sekä opiskelijoiden oikeusturvalautakunta (siirtomääräraha 2 v)	2 539 000
21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	3 948 000
22. Eräät käyttöoikeuskorvaukset (siirtomääräraha 3 v)	17 888 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)	30 800 000
50. Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	685 000
51. Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (kiinteä määräraha)	2 844 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	2 210 000
10. Yleissivistävä koulutus	963 599 000
01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	47 403 000
02. Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 306 000

20.	Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	12 894 000
30.	Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	842 693 000
34.	Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	58 000 000
51.	Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	1 303 000
20.	Ammatillinen koulutus	730 956 000
01.	Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 485 000
20.	Työpaikalla tapahtuva oppiminen (siirtomääräraha 2 v)	3 026 000
21.	Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 339 000
30.	Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	718 106 000
30.	Aikuiskoulutus	515 596 000
20.	Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot (siirtomääräraha 2 v)	25 747 000
21.	Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)	3 010 000
30.	Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	164 442 000
31.	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	152 775 000
32.	Valtionosuus ja -avustus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)	140 594 000
51.	Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	21 279 000
52.	Valtionavustus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	308 000
53.	Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	7 441 000
40.	Korkeakouluopetus ja tutkimus	2 730 994 000
01.	Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 806 000
02.	Arkistolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 959 000
03.	Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 965 000
04.	Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	1 589 000
20.	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)	30 554 000
22.	Tutkimusinfrastruktuurihankkeiden rahoitus (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000
30.	Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	429 001 000
50.	Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	1 831 487 000
51.	Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)	251 526 000
52.	Eriytynyt valtionrahoitus Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoimintaan (arviomääräraha)	30 731 000
53.	Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen (arviomääräraha)	101 180 000

66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	17 196 000
70. Opintotuki	937 382 000
01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	683 000
52. Opintolainojen valtiontakaus (arviomääräraha)	35 200 000
55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)	818 505 000
57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)	30 750 000
58. Avustus vuokratukustusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v)	5 244 000
59. Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha)	47 000 000
80. Taide ja kulttuuri	430 047 000
01. Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 820 000
02. Valtion taidemuseon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	19 221 000
03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 851 000
04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	19 938 000
05. Näkövammaisten kirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 412 000
06. Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 860 000
07. Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	645 000
08. Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	969 000
16. Ylimääräiset taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeet (arviomääräraha)	18 563 000
30. Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan (kiinteä määräraha)	4 613 000
31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	40 445 000
32. Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)	17 683 000
33. Valtionavustukset kuntien ja alueiden kulttuuritoiminnan kehittämiseen (arviomääräraha)	106 000
34. Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	5 300 000
40. Korvaus Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon (arviomääräraha)	252 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	8 676 000
51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	13 391 000
52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen (arviomääräraha)	222 595 000
53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)	18 824 000
54. Valtionavustus taide- ja kulttuurilaitosten toimitilainvestointeihin (kiinteä määräraha)	7 402 000
55. Kulttuuriperinnön digitoiminnan tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	2 500 000
70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)	2 825 000
72. Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen (siirtomääräraha 3 v)	739 000

75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)	4 400 000
95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	17 000
90. Liikuntatoimi	147 294 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)	144 542 000
52. Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille (kiinteä määräraha)	2 752 000
91. Nuorisotyö	69 908 000
50. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)	52 035 000
51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v)	17 523 000
52. Saamelaiden kulttuuri- ja kielipesätoiminta (siirtomääräraha 2 v)	350 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 708 284 000
01. Hallinto	96 779 000
01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	28 461 000
02. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 412 000
03. Maaseutuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	25 507 000
04. Lautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	873 000
21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	669 000
22. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 343 000
29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)	28 000 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	3 514 000
10. Maaseudun kehittäminen	164 620 000
50. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	7 668 000
54. Hevostalouden edistäminen totopeleistä valtion osuutena kertyvillä varoilla (siirtomääräraha 2 v)	2 432 000
55. Valtionapu 4H-toimintaan (kiinteä määräraha)	4 520 000
61. EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha)	77 000 000
62. Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)	73 000 000
20. Maatalous	2 064 737 000
01. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	33 740 000

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)	544 000 000
41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)	547 200 000
42. Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	3 400 000
43. Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)	363 250 000
44. Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v)	422 673 000
45. Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsitystuki (siirtomääräraha 2 v)	101 040 000
46. Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	5 861 000
47. Elintarvikeketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 293 000
48. Puutarhatalouden ja sokerintuotannon erityistoimenpiteet (siirtomääräraha 3 v)	1 800 000
49. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)	37 700 000
60. Siirto interventiorahastoon (kiinteä määräraha)	780 000
30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu	52 715 000
01. Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	40 937 000
20. Eläinlääkintähuolto (arviomääräraha)	4 830 000
41. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	6 948 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	61 936 000
01. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	16 926 000
20. Kalakannan hoitovelvoitteet (siirtomääräraha 2 v)	2 300 000
41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)	5 400 000
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	4 300 000
43. Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 721 000
50. Riistatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	9 261 000
51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	6 165 000
52. Kalastuslupamaksujen palautukset ja saimaannorpan suojeluun liittyvät sopimuspalkkiot (arviomääräraha)	3 560 000
62. Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	11 546 000
77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	757 000
50. Vesitalous	26 837 000
20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)	11 568 000
31. Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	14 008 000
43. Eräät valtion maksettavaksi määrätyt korvaukset (arviomääräraha)	420 000
48. Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	841 000
60. Metsätalous	171 879 000
01. Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	43 365 000

41. Metsäpuiden siemenhuolto (siirtomääräraha 2 v)	400 000
42. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)	47 666 000
43. Eräät korvaukset (arviomääräraha)	100 000
44. Tuki puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (arviomääräraha)	62 230 000
45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	8 325 000
47. Pienpuun energiatuki (siirtomääräraha 2 v)	7 250 000
50. Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	2 443 000
83. Lainat puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (siirtomääräraha 3 v)	100 000
63. Metsähallitus	5 731 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	5 731 000
70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri	63 050 000
01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	53 127 000
02. Geodeettisen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 423 000
40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	4 500 000
Pääluokka 31	
31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	2 385 440 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	408 027 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	20 428 000
21. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	371 000
29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	386 600 000
40. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	628 000
10. Liikenneverkko	1 669 618 000
01. Liikenneviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	86 934 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v)	933 060 000
35. Valtionavustus länsimetron rakentamiseen (siirtomääräraha 3 v)	34 974 000
41. Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
50. Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	13 000 000
76. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)	35 000 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	444 653 000
78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v)	73 100 000
79. Elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v)	47 897 000

20. Liikenteen viranomaispalvelut	40 307 000
01. Liikenteen turvallisuusviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	40 307 000
30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	204 543 000
42. Valtionavustus koulutuksesta (siirtomääräraha 3 v)	841 000
43. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantaminen (arviomääräraha)	86 420 000
46. Alusinvestointien ympäristötuki (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
50. Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)	800 000
51. Luotsauksen hintatuki (siirtomääräraha 2 v)	4 200 000
63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	99 275 000
64. Saariston yhteysalusliikennepalvelujen ostot ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	11 007 000
40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	20 345 000
01. Viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	8 845 000
42. Sanomalehdistön tuki (kiinteä määräraha)	500 000
44. Valtionavustus suomalaisten televisio- ja radio-ohjelmien lähettämiseen ulkomaille (kiinteä määräraha)	—
50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)	11 000 000
50. Tutkimus	42 600 000
01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	42 600 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	3 342 198 000
01. Hallinto	358 066 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	53 667 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	206 179 000
20. Siviilipalvelus (arviomääräraha)	5 575 000
21. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	4 426 000
29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	78 192 000
60. Siirrot hallinnonalan rahastoihin (arviomääräraha)	20 000
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	10 007 000

20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen	820 326 000
01. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	40 090 000
02. Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	93 327 000
03. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	18 300 000
05. Mittatekniikan keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 858 000
06. Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	42 322 000
07. Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	10 315 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)	431 016 000
41. Yleisavustus eräille yhteisöille ja järjestöille elinkeinopolitiikan edistämiseksi (siirtomääräraha 3 v)	40 472 000
42. Innovaatiokeskittymien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	5 100 000
43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)	25 861 000
45. Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3 v)	6 000 000
50. Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)	100 665 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	1 199 939 000
01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	155 625 000
42. Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset (arviomääräraha)	40 611 000
44. Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
45. Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	40 400 000
46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)	17 100 000
48. Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)	15 800 000
50. Palkkaturva (arviomääräraha)	24 000 000
51. Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (siirtomääräraha 2 v)	485 437 000
64. Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin (arviomääräraha)	15 956 000
80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan (arviomääräraha)	400 000 000
82. Lainat Finnvera Oyj:n varainhankintaan (arviomääräraha)	10 000
40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	22 926 000
01. Kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 837 000
02. Kilpailuviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	6 162 000
03. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)	1 370 000
04. Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 123 000
31. Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)	5 511 000

50. Valtionavustus kuluttajajärjestöille (kiinteä määräraha)	823 000
51. Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	2 080 000
95. Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (arviomääräraha)	20 000
50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka	591 373 000
43. Maakunnan kehittämistäraha (siirtomääräraha 3 v)	15 566 000
62. Maaseudun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	3 223 000
63. Kainuun kehittämistäraha (siirtomääräraha 3 v)	46 189 000
64. EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ja ENPI CBC -ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013 (arviomääräraha)	526 395 000
60. Energiapolitiikka	236 559 000
01. Energiamarkkinaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 284 000
20. Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen sekä energiatiedotus (siirtomääräraha 3 v)	3 400 000
28. Materiaalitehokkuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	500 000
40. Energiatuki (arviomääräraha)	127 150 000
42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)	125 000
43. Kioton mekanismit (arviomääräraha)	5 300 000
44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)	97 800 000
70. Kotouttaminen	113 009 000
03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	661 000
30. Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha)	112 348 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	12 282 028 000
01. Hallinto	90 185 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	39 613 000
02. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	2 327 000
03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	5 162 000
04. Valtion mielisairaaloiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	600 000
05. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	548 000
21. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	703 000
25. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)	16 700 000

29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	20 000 000
66. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (siirtomääräraha 2 v)	4 532 000
02. Valvonta	43 638 000
03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 748 000
05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	13 991 000
06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 099 000
20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)	10 300 000
66. Suomen ja Venäjän välisen säteily- ja ydinturvallisuuden yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	1 500 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	115 174 000
04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	68 025 000
50. Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)	36 869 000
63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)	10 280 000
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut	2 468 076 000
28. Kansaneläkelaitokselle maksettavat sosiaaliturvan yleisrahaston ja palvelurahaston toimintakulut (arviomääräraha)	148 770 000
50. Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen (arviomääräraha)	11 700 000
51. Lapsilisät (arviomääräraha)	1 481 500 000
52. Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet (arviomääräraha)	2 000 000
53. Sotilasavustus (arviomääräraha)	22 200 000
54. Asumistuki (arviomääräraha)	602 306 000
55. Elatustuki (arviomääräraha)	171 400 000
60. Vaikeavammaisten tulkkauspalvelut (arviomääräraha)	28 200 000
20. Työttömyysturva	2 364 200 000
31. Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)	23 000 000
50. Valtionosuus ansiopäivärahasta (arviomääräraha)	1 010 000 000
51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)	175 000 000
52. Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha)	1 082 000 000
55. Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha)	33 000 000
56. Valtionosuus vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)	41 200 000
30. Sairausvakuutus	1 345 300 000
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	1 345 300 000

40. Eläkkeet	4 392 550 000
50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha)	55 000 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	569 000 000
52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	85 000 000
53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)	1 850 000
54. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)	16 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)	3 665 700 000
50. Veteraanien tukeminen	311 633 000
30. Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha)	1 650 000
50. Rintamalisät (arviomääräraha)	44 300 000
51. Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	163 200 000
52. Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	65 207 000
53. Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	3 100 000
54. Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	80 000
55. Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	3 500 000
56. Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	30 588 000
57. Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	8 000
60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	572 730 000
30. Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	200 000
31. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin (siirtomääräraha 3 v)	17 500 000
32. Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen (kiinteä määräraha)	36 000 000
33. Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärinkoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	109 170 000
34. Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	10 000 000
35. Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin (arviomääräraha)	357 000 000
36. Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha)	600 000
37. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon korjaushankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
40. Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin (siirtomääräraha 3 v)	22 460 000

63.	Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan (kiinteä määräraha)	3 500 000
64.	Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	6 300 000
70.	Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	61 202 000
01.	Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	27 005 000
20.	Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)	22 890 000
21.	Terveysvalvonta (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000
22.	Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)	1 360 000
50.	Terveyden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	5 100 000
51.	Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	2 900 000
52.	Valtionavustus UKK-instituutin toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	947 000
80.	Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta	226 340 000
40.	Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)	207 300 000
41.	Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	2 600 000
42.	Valtion korvaus poronhoitajien sijaisapukokeilun kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	300 000
50.	Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin (kiinteä määräraha)	16 140 000
90.	Raha-automaattiyhdistyksen avustukset	291 000 000
50.	Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)	291 000 000

Päälukka 35

35.	YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	275 638 000
01.	Ympäristöhallinnon toimintamenot	74 081 000
01.	Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	34 263 000
04.	Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	30 603 000
21.	Ympäristöministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)	815 000
29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	6 350 000
65.	Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon (siirtomääräraha 3 v)	2 050 000
10.	Ympäristön- ja luonnonsuojelu	122 386 000
20.	Ympäristövahinkojen torjunta (arviomääräraha)	5 200 000

21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	2 440 000
22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	14 160 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	27 832 000
60. Siirto öljysuojarahastoon (siirtomääräraha 3 v)	3 700 000
61. Ympäristönsuojelun edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	11 750 000
63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	50 830 000
64. EU:n ympäristörahaston osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	4 000 000
65. Öljyjättemaksulla rahoitettava öljyjätehuolto (siirtomääräraha 3 v)	300 000
66. Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	1 324 000
70. Alusinvestoinnit (siirtomääräraha 3 v)	850 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	79 171 000
01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	4 521 000
37. Avustukset kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
55. Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)	56 300 000
56. Suhdanneluonteiset avustukset asunto-osake- ja vuokrataloyhtiöiden korjauksiin (arviomääräraha)	15 000 000
60. Siirto valtion asuntorahastoon	—
64. Avustukset rakennusperinnön hoitoon (siirtomääräraha 3 v)	1 350 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	2 184 600 000
01. Valtionvelan korko	2 146 000 000
90. Valtionvelan korko (arviomääräraha)	2 146 000 000
09. Muut menot valtionvelasta	38 600 000
20. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha)	38 600 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

52 517 497 000

YLEISET MÄÄRÄYKSET

Brutto- ja nettobudjetointi

Valtion talousarviossa noudatetaan pääsääntönä bruttobudjetointia. Nettobudjetointi on talousarviosta annetussa laissa tarkoin rajoitettu poikkeus pääsäännöstä.

Talousarviossa voidaan nettobudjetoida

1) uudet valtionlainat, valtionlainoista saatavat emissiovoitot ja pääomavoitot ja valtionlainojen pääomaa suojaavista johdannaisista kertyvät tulot sekä valtionvelan kuolekset, valtionlainoihin liittyvät pääomatappiot ja emissiotappiot ja valtionlainojen pääomaa suojaavista johdannaisista aiheutuvat menot;

2) valtionlainoista saatavat korkotulot ja valtionlainojen koronmaksua suojaavista johdannaisista kertyvät tulot sekä valtionlainoista aiheutuvat korkomenot ja valtionlainojen koronmaksua suojaavista johdannaisista aiheutuvat menot;

3) viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot;

4) osakkeiden myynnistä kertyvät tulot sekä myyntiin liittyvät myyntipalkkiot ja valtion ostajan puolesta vastattavaksi ottamat maksuvelvoitteet;

5) eläkelaitokselle lain nojalla maksettava maksuvalmiussuoritus ja suorituksen palautus valtiolle;

6) lakiin perustuva valtionapu kunnalle ja kunnan maksettavaksi valtiolle valtionapujärjestelmän määräytymisperusteiden mukaan tuleva määrä.

Viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvinä tuloina voidaan nettobudjetoida seuraavat tulot vähentämällä ne asianomaiselta toimintamomentilta, vaikka sille ei olisi momentin perusteluissa merkitty myönnetyn nettomäärärahaa:

1) toimintamomentin vakiosisällön kuvauksessa mainitut virastolle työnantajana maksetut, mutta työntekijälle myönnetty sairausvakuutuksen mukaiset sairaus- ja äitiyspäivärahat,

työkyvyttömyyseläke ja kuntoutusraha silloin, kun virasto maksaa työntekijälle palkan sairaus- ja äitiysloman ajalta tahi työkyvyttömyyseläkeajalta tai kuntoutusrahakaudelta sekä saadut korvaukset työterveydenhuollon kustannuksiin;

2) viraston tai laitoksen saamat vakuutus- ja vahingonkorvaukset;

3) viraston tai laitoksen saamat korvaukset työpaikkaruokaloiden käytöstä;

4) viraston tai laitoksen saamat tulot sen toimitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten;

5) virastolle tai laitokselle maksetut korvaukset korkeakouluharjoittelijoista ja siviilipalvelusvelvollisista;

6) myyntituotot sellaisesta irtaimesta käyttöomaisuudesta, jonka hankinta rahoitetaan toimintamäärärahaa. Kiinteän omaisuuden, finanssisijoitusten (esim. osakkeet ym. arvopaperit) ja erillismomenteilta rahoitettavan irtaimen käyttöomaisuuden myyntituottoja ei saa kuitenkaan nettouttaa toimintamäärärahan kanssa.

Jos viraston tai laitoksen toimintamomentille on momentin perusteluissa merkitty myönnetyn nettomäärärahaa, tai jos viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvien tulojen ja siitä aiheutuvien menojen erotus on otettu nettomääräisenä tuloarviona tulomomentille, kuuluvat nettobudjetoinnin piiriin kaikki viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat, toimintamomentin vakiosisällön kuvauksen ja momentin perusteluiden päätösoosan mukaiset menot. Nettobudjetoitavia tuloja ja menoja ovat tällöin muun muassa:

1) valtion maksuperustelain (150/1992) tai vastaavien erityislakien mukaista maksullista toimintaa harjoittavan viraston toiminnasta tai toiminnan osasta kertyvät tulot ja siitä aiheutuvat menot;

2) viraston tai laitoksen vastuulla toteutettava tutkimus- tms. yhteishankkeesta tai yhteisestä toiminnasta tuloina saatavat muiden osapuolten maksuosuudet ja hankkeesta tai toiminnasta aiheutuvat menot;

3) viraston tai laitoksen toimintaan liittyvät EU:lta saatavat tulot ja näihin tuloihin liittyvät menot;

4) viraston tai laitoksen lahjoituksena ja testamentilla saamat varat sekä sponsoreilta saatavat tulot silloin, kun virastolla tai laitoksella on oikeus ottaa ne vastaan eikä kysymys ole viraston tai laitoksen tavanomaiseen toimintaan ja talouteen nähden epätavallisen suurista määristä; ja

5) valtion sisäiset palvelumaksut (esimerkiksi maksut palvelukeskuksille).

Jos viraston tai laitoksen toiminnasta kertyvistä tuloista vain osa on budjetoitu toimintamenomomentille, jolle on momentin perusteluiden päätösosassa merkitty myönnetyn nettomäärärahaa, on asianomaisen momentin perusteluiden päätösosassa lisäksi yksilöity, mitkä tulot momentille on nettoutettu tai mitä tuloja ei ole momentille nettoutettu. Vastaavasti, jos nettobudjetoitu tulomomentti sisältää vain osan viraston tai laitoksen toiminnasta aiheutuvista me-

noista, on asianomaisen tulomomentin perusteluiden päätösosassa yksilöity, mitkä menot momentille on nettoutettu taikka mitä menoja ei silloin ole nettoutettu.

Nettobudjetoitavia tuloja eivät ole verot, veronluonteiset maksut tai sakkomaksut. Nettobudjetoinnin kohteena eivät voi olla siirtomenot tai niiden palautukset lukuun ottamatta lain nojalla maksettavaa maksuvalmiussuoritusta eläkelaitokselle ja suorituksen palautusta sekä lakiin perustuvaa valtionapua kunnalle ja kunnan maksettavaksi valtiolle valtionapujärjestelmän määräytymisperusteiden mukaan tulevaa määrää. Nettobudjetoinnin kohteena eivät myöskään voi olla sijoitusmenot tai omaisuuden myyntitulot lukuun ottamatta osakkeiden myyntiä taikka viraston tai laitoksen toimintaan tarkoitettua irtaimen omaisuuden hankintaa tai irtaimen omaisuuden myyntiä.

Nettobudjetoitujen toimintamenomomentin menojen vakiosisältöön kuuluvat jäljempänä ilmenevät toimintamenomomenttien vakiosisältöön mukaiset menot.

Nettoutetusta toiminnasta kertyviä tuloja saa käyttää tästä toiminnasta aiheutuviin menoihin ilman, että siitä on mainintaa luku- tai momenttiperusteluissa.

Menomomentteja koskevat yleiset määräykset

Menot on jaettu talousarviossa momenteiksi tehtävän tai menojen laadun mukaan.

Tehtävän mukaan budjetoituja määrärahoja ovat jäljempänä käsiteltävät virastojen toimintamenomäärärahat sekä eräät kulutusmenoihin luettavat projektiluonteiset määrärahat. Tehtävän mukaan budjetoitua määrärahaa saa käyttää kaikkiin kyseisestä tehtävästä säännönmukaisesti aiheutuviin menoihin, ellei talousarviosta muuta johdu.

Pääjaotteluna on seuraava menojen laadun mukainen pääryhmitys (suluissa vastaavat momenttien numerotunnukset):

1) kulutusmenot (01—29): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä, kuten työpanosta, tavaroita ja palveluksia,

2) siirtomenot (30—69): menot, joista valtio ei saa välitöntä vastiketta,

3) sijoitusmenot (70—89): menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa pitkävaikutteisia tuotannontekijöitä tai rahoitusvaateita, joista valtio saa tuloa tai muuta hyötyä useana varainhoitovuonna, ja

4) muut menot (90—99): edellä mainittuihin pääryhmiin kuulumattomat menot, kuten valtionvelan hoitomenot.

Momentin määrärahaa saa käyttää ainoastaan momentin numerotunnuksen osoittaman menoryhmän menoihin. Siten kulutusmenoihin tarkoitettua määrärahaa ei saa käyttää siirtomenoihin eikä siirtomenoihin tarkoitettua määrärahaa kulutusmenoihin, ellei momentin perusteluissa ole määrätty toisin.

Momentilla yksilöityyn käyttötarkoitukseen ei saa käyttää muuta käyttötarkoituksestaan yleisempää määrärahaa (esim. toimintamomentin määrärahaa), vaikka kyseisen yleisemmän määrärahan perusteluissa mainittua yksilöityä käyttötarkoitusta ei olisi suljettu pois. Tästä voidaan poiketa, jos momentin perusteluissa on asiaa koskeva maininta.

Määrärahat henkilöstön palkkaamiseen on budjetoitu pääsääntöisesti toimintamomentteille (01—14). Muun momentin määrärahaa saadaan käyttää henkilöstön palkkaamiseen virastoihin ja laitoksiin vain, jos palkkauksesta ja momentin määrärahalla palkattavien henkilöiden enimmäismäärästä ilmaistuna henkilötyövuosina on maininta momentin perustelujen päätösoosassa. Milloin määrärahaa saa käyttää palkkoihin tai palkkioihin, sitä käytetään myös näihin liittyviin sosiaaliturva- ja eläkemaksuihin ja muihin henkilösivumenoihin.

Menojen ja tulojen kohdentaminen varainhoitovuoteen kuuluviksi

Määrärahaa saa käyttää vain momentille sovellettavan kohdentamisperusteen mukaan varainhoitovuoteen kohdentuviin menoihin.

Jos asianomaisen momentin perusteluiden päätösoosassa ei ole toisin mainittu, on määrärahat ja tuloarviot kohdennettu talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi valtion talousarviosta annetun asetuksen 5 a ja 5 b §:ssä säädettyillä perusteilla.

Vakiosisältöiset menomomentit

Toimintamomentteille ja momenteille 29, 70, 74—75, 76 ja 77—79 on määritelty sellaisia vakiosisältöisiä käyttötarkoituksia, joihin ao. momenteille budjetoituja määrärahoja saa käyttää ilman, että siitä on maininta ao. momentin perusteluissa. Toimintamomentin vakiosisältöä sovelletaan myös silloin, kun toimintamenot on nettobudjetoinnin johdosta budjetoitu osittain tai kokonaan tulopuolelle osaksi nettotuloarviota.

Määrärahoja käytettäessä momenttien perustelut ovat vakiosisältömääritykseen nähden ensisijaisessa asemassa. Siten momentin perusteluissa voidaan poiketa vakiosisällöstä joko sulkeamalla osa vakiokäyttötarkoituksista pois tai täydentämällä niitä muilla käyttötarkoituksilla. Vakiosisältöisten käyttötarkoitusten täydentäminen ilmaistaan ”myös”-sanalla.

Toimintamenomäärärahat

Viraston toiminnasta aiheutuvat menot budjetoidaan yhtenä määrarahana menomomentteille 01—14. Toimintamenomäärärahaa saa käyttää viraston tai laitoksen laissa tai asetuksessa säädettyjen tehtävien hoidosta aiheutuviin palkkausmenoihin ja muihin kulutusmenoihin, koneiden ja kaluston sekä muun aineellisen tai aineettoman käyttöomaisuuden hankintamenoihin sekä muihin viraston toiminnasta välittömästi aiheutuneisiin menoihin, kuten leasingkorkoihin ym. korkomenoihin ja vahingonkorvauksiin.

Virastot ja laitokset voivat ilman niille talousarvion yhteydessä erikseen myönnettyä valtuutusta tehdä lakisääteisten velvoitteidensa täyttämiseksi välttämättä tarvittavia, ehdoiltaan ja laajuudeltaan viraston tai laitoksen talouteen ja toimintaan nähden tavanomaisia sopimuksia ja sitoumuksia, joista voi aiheutua menoja myös tulevana varainhoitovuosina. Tällaiset sopimukset ja sitoumukset voivat koskea kulutusmenon luonteisia eritä, esimerkiksi vuokria ja tarvehankintoja.

Toimintamenomäärärahaa saa käyttää myös vähäisten, viraston tai laitoksen tavanomaiseen jatkuvaan toimintaan liittyvien ennakkomaksujen maksamiseen.

Erillisinä menojen laadun mukaisina määrärahoina on budjetoitu siirtomenot, talonrakennus- ja maa- ja vesirakennusinvestointimenot ja osakkeiden ja osuuksien hankinta- ja lainananto- ym. finanssisijoitusmenot sekä eräät poikkeuksellisen suuret kalustoinvestoinnit. Näihin ei siten saa käyttää toimintamenomäärärahaa, ellei määrärahan perusteluissa ole toisin määrätty.

Ellei tarkoitukseen ole osoitettu muuta määrärahaa, kuten rakennerahasto-ohjelmien määrära-

haa, toimintamäärärahaa saa käyttää viraston toimialaan kuuluvien, EU:n hyväksymien ja osarahoittamien hankkeiden rahoittamiseen sekä ao. hankkeiden tarjouksiin osallistumisen edellyttämään rahoitukseen.

Toimintamomentille nettobudjetoidaan virastolle työnantajana maksetut, mutta työntekijälle myönnetyt sairausvakuutuksen mukaiset sairaus- ja äitiyspäivärahat, työkyvyttömyyseläke ja kuntoutusraha silloin, kun virasto maksaa työntekijälle palkan sairaus- ja äitiysloman ajalta tahi työkyvyttömyyseläkeajalta tai kuntoutusrahakaudelta sekä saadut korvaukset työterveydenhuollon kustannuksiin. Lisäksi toimintamomentille nettobudjetoidaan viraston saamat kohdassa ”Brutto- ja nettobudjetointi” tarkoitetut irtaimen käyttöomaisuuden myyntituotot, korvaukset työpaikkaruokaloiden käytöstä ja viraston saamat vakuutus- ja vahingonkorvaukset, viraston saamat tulot sen toimitilojen satunnaisesta luovuttamisesta ulkopuolisille yksittäisiä tilaisuuksia varten sekä virastolle maksetut korvaukset korkeakouluharjoittelijoista ja siviilipalvelusvelvollisista.

Lisäksi toimintamomentin määrärahaa saa käyttää maksullisen toiminnan menoihin, mikäli viraston tai laitoksen maksullista toimintaa ei ole budjetoitu omaksi momentikseen.

Menojen laadun mukaiset momentit

Kulutusmenot (01—29)

Kulutusmenoja ovat menot, joiden välittömänä vastikkeena valtio saa varainhoitovuonna käytettäviä tuotannontekijöitä. Kulutusmenoihin luetaan valtion palveluksessa olevan henkilöstön palkkaukset, muut palkkiot, sosiaaliturvamaksut, eläkemaksut, tavaroiden ja palvelusten ostomenot, puolustusmateriaalin sekä arvoltaan vähäisten tai taloudelliselta pitoajaltaan lyhytikäisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot sekä muut sellaiset valtion toiminnasta johtuvat tai toimintaan liittyvät menot, mikäli niitä ei ole luettava siirto- tai sijoitusmenoihin.

Kulutusmenoihin luetaan myös EU-ohjelmien vaatima tekninen apu.

Valtion henkilöstön palkkauksiin saa käyttää kulutusmenomomentteja seuraavasti:

a) toimintamomentteja (numerotunnus 01—14) ja

b) muita kulutusmenomomentteja työsopimussuhteisen henkilöstön ja valtion virkamieslain (750/1994) 9 §:n 1 momentissa tarkoitettujen määräaikaiseen virkasuhteeseen nimitettyjen virkamiesten palkkauksiin, jos momentin vakiokäyttötarkoituksessa tai päätösosassa on niin määrätty sekä

c) valtion virkamieslain mukaan valtioneuvoston käytettäväksi asetetun virkamiehen palkkaukseen kyseessä olevan hallinnonalan ministeriön toimintamomenttia.

Virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkauksia ei saa maksaa muilta kuin toimintamomenteilta.

15—17. Eläkkeet

Momenteille on merkitty lakiin, asetukseen tai valtiota sitovaan sopimukseen perustuvat tai perusteluissa erikseen määritellyt vakinaiset eläkkeet, perhe-eläkkeet, ylimääräiset eläkkeet sekä eräät lähinnä eläkkeen luonteiset avustukset.

18—19. Puolustusmateriaalin hankkiminen

Momenteille on merkitty puolustusmateriaalin hankkimisesta aiheutuvat menot. Lisäksi momentille voidaan vähennyksenä merkitä viraston saamat puolustusmateriaalihankintoihin liittyvät vakuutus- ja vahingonkorvaukset sekä sopimussakot, vaikka tästä ei olisi mainintaa momentin perusteluissa.

29. Arvonlisäveromenot

Määrärahaa saa käyttää pääluokassa 21 eduskunta ja pääluokassa 22 tasavallan presidentti tavaroiden ja palveluiden ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen sekä muissa pääluokissa valtioneuvoston ja ministeriöiden hallinnonalojen muiden kuin erikseen arvonlisäverovelvollisten virastojen ja laitosten tavaroiden ja palveluiden ostoihin sisältyvien arvonlisäverojen maksamiseen.

Jos menoa, joka maksetaan viraston nettobudjetoidusta toimintamäärärahasta (kuten momenttitunnus 01) ja hallinnonalan arvonlisäveromenomäärärahasta (momenttitunnus 29), vastaan saadaan tuloa (kuten maksullinen toiminta, EU- ja muu yhteisrahoitus), tulon arvonlisäveromenoa vastaava osuus nettobudjetoidaan hallinnonalan arvonlisäveromenomomentille (momenttitunnus 29). Valtion viraston tai laitoksen arvonlisäverollisten suoritteiden myynnistä arvonlisäverolain mukaan suoritettava vero tuloutetaan kuitenkin momentille 11.04.01 Arvonlisävero.

Valtion kulutus- ja investointimenot (momentit 01—28 ja 70—79) on budjetoitu ilman arvonlisäveroa. Muille kuin erikseen verovelvollisille valtion virastoille ja laitoksille myönnetään määrärahat verottomin hinnoin.

Siirtomenot (30—69)

Siirtomenoihin luetaan kunnille, muille julkisille yhteisöille, elinkeinoelämälle, kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille maksettavat valtionavut ja valtion välityksellä tapahtuvat varainsiirrot sekä vastikkeetta tapahtuvat varainsiirrot talousarvion ulkopuolella oleviin valtion rahastoihin, Kansaneläkelaitokselle ja ulkomaille. Valtio ei saa siirtomenoista välitöntä tai suoranaista aineellista vastiketta, kuten rahaa, tavaraa tai palvelusta siirron saajalta. Välillisesti siirtomenot edistävät valtion tehtävien toteuttamista. Siirtomenomomenteilta maksettavat kulutus- ja investointimenot budjetoidaan arvonlisäverollisina.

Siirtomenot on yleensä luokiteltu saajan mukaan. Valtionavut rakennustoimintaan sekä koneiden ja kaluston hankintaan on pyritty merkitsemään eri momenteille kuin kulutukseen tai muihin käyttötarkoituksiin menevät valtionavut. Mikäli määräraha koskee useaa siirronsaajaryhmää, on esitetty jaottelu saajaryhmittäin tarvittaessa edelleen jaoteltuna käyttötalouteen ja pääomatalouteen tarkoitettuihin siirtoihin.

Momenteille 30—69 on budjetoitu korvaukset liiketoimintaa harjoittaville yksiköille nii-

den yleisen edun vuoksi suorittamista tehtävistä, milloin etu koituu muille kuin valtiolle.

Lakisääteisesti määräytyvät ja harkinnanvaraiset siirtomenot on pyritty merkitsemään eri momenteille.

30—39. Valtionavut kunnille ja kuntayhtymille ym.

Momenteille on merkitty kunnille ja kuntayhtymille sekä Ahvenanmaan maakunnalle suoritettavat valtionavut.

40—49. Valtionavut elinkeinoelämälle

Momenteille on merkitty elinkeinoelämän edistämiseksi tarkoitetut valtionavut yrityksille ja yksityisille elinkeinonharjoittajille sekä yrittäjien ja elinkeinonharjoittajien yms. etuja edistävälle keskusjärjestöille, yhdistyksille ym.

50—59. Valtionavut kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille

Momenteille on merkitty siirrot kotitalouksille (yksityisille kuluttajille) sekä valtionavut yleishyödyllisille järjestöille, laitoksille, yhdistyksille, seuroille jne. Tällaisia ovat esimerkiksi urheilujärjestöt, yksityiset oppilaitokset, yksityiset sairaalat ja sellaiset yksityiset tutkimuslaitokset, jotka eivät välittömästi palvele liike- tai elinkeinoelämää.

60. Siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin ja kansaneläkelaitokselle

Momentille on merkitty siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin sekä siirrot kansaneläkelaitokselle.

61—65. EU:n rakennerahasto-osuudet, muiden EU:n rahastojen rahoitusosuudet, vastaavat valtion rahoitusosuudet ja muut siirrot kotimaahan

Momenteille on merkitty sellaiset erittelemättömät siirrot, joiden jakamista kuntien, elinkeinoelämän ja kotitaloussektorin kesken ei ole voitu edeltäkään suorittaa. EU:n osallistuminen ra-

kennerahasto-ohjelmiin sekä vastaava valtion rahoitus on merkitty momentille 32.50.64.

66—69. Siirrot EU:lle ja ulkomaille

Momenteille on merkitty sellaiset ulkomaille siirrettävät varat, joista ei saada välitöntä vastiketta tai joiden vastike on vähäinen suhteessa menon suuruuteen. Tällaisia ovat esim. kehitysyhteistyötoiminnan puitteissa myönnettävät avustukset sekä kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksut ja muut sellaiset avustusluonteiset jäsenmaksut, jotka ao. yhteisöt käyttävät toimintansa rahoitukseen tai välittävät edelleen avuksina kolmansille tahoille.

Sijoitusmenot (70—89)

Sijoitusmenoihin luetaan muut kuin puolustusmateriaalin ja arvoltaan vähäisten tai taloudelliselta pitoajaltaan lyhytikäisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot, talonrakennusten sekä maa- ja vesirakenteiden rakentamismenot, arvopapereiden, maa-alueiden ja rakennusten hankintamenot sekä lainananto.

Reaalisijoitukset (70—79)

Reaalisijoituksiin luetaan sellaiset valtion käyttöomaisuuden hankinnat, jotka täyttävät jäljempänä eri vakiomomenttiryhmien kohdalla esitetyt tunnusmerkit. Koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenot on merkitty momenteille 70—73. Talonrakennukset on merkitty momenteille 74—75 ja muut rakennustyöt momenteille 77—79. Maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöjen ostomenot on merkitty momentille 76.

70—73. Kaluston hankinta

Mikäli viraston tai laitoksen toimintamenot on budjetoitu toimintamomentille (01—14), on tälle yleensä sisällytetty myös määrärahat kaluston ja aineettoman käyttöomaisuuden hankintaan.

Poikkeustapauksissa (hankinnan suuruus, kertaluonteisuus, valtuuden käyttö, poikkeuksel-

linen hankintamenettely) voidaan momentilla erikseen määriteltävän kaluston hankintamenot budjetoita momentille 70 (Kaluston hankinta), jonka määrärahaa saa käyttää mainitunlaisten, viraston tai laitoksen (tai nimetyn hallinnonalan) toiminnan edellyttämien koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenoihin.

74—75. Talonrakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisista valtion uudisrakennustöistä ja rakennusten perusparannustöistä aiheutuviin tarpeellisiin muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenoihin ja muihin rakentamismenoihin. Perusparannuksiksi katsotaan sellaiset muutostai korjaustyöt, joiden johdosta rakennuksen arvo lisääntyy oleellisesti. Määrärahoja saa käyttää myös rakennusten turva- ja muista teknisistä järjestelmistä aiheutuviin menoihin. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös uudisrakennustöiden ja perusparannustöiden suunnittelusta ja siihen liittyvien konsulttipalvelujen ostoista aiheutuviin menoihin, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamomentille.

Momenteilla yksilöityjen hankkeiden kustannusarviot vastaavat rakennuskustannusindeksin pistelukua, joka ilmoitetaan kehyspäätöksen yhteydessä. Jos hankkeesta on tehty urakkasopimus, kustannusarvio perustuu sopimukseen. Kustannusarviot eivät sisällä arvonlisäveroa.

76. Maa-alueet, rakennukset ja kiinteistöt

Momentille on merkitty maa-alueiden, rakennusten ja kiinteistöjen ostomenot.

77—79. Maa- ja vesirakennukset

Momenteille on merkitty ja niiden määrärahoja saa käyttää niiden perusteluiden mukaisten muista valtion rakennustöistä kuin talonrakennuksista aiheutuviin muun kuin vakinaisesti virkaan nimitetyn henkilöstön palkkausmenoihin ja muihin menoihin. Tällaisia töitä voivat olla

esim. maanteiden, rautateiden, satamien, kanavien ja siltojen rakentamis- ja peruskorjaustyöt, maankuivatustyöt, vesi- ja viemärijohtotyöt, koskien ja vesiväylien perkaamis-, uittoväylien rakentamis- sekä pengerrys- ja patoamistyöt. Momenttien määrärahoja saa käyttää myös mainitunlaisten rakennustöiden suunnittelusta ja siihen liittyvien konsulttipalvelujen ostoista aiheutuviin menoihin, lukuun ottamatta sitä hankkeittain erittelemätöntä suunnittelutyötä, jota vastaavat palkkausmenot on merkitty toimintamenomomentille.

Lainat ja muut finanssisijoitukset (80—89)

80—86. Valtion varoista myönnettävät lainat

Momenteille on merkitty valtion varoista myönnettävät lainat.

87—89. Muut finanssisijoitukset

Momenteille on merkitty osakkeiden ja muiden arvopapereiden ostomenot sekä oman pääoman

ehtoiset sijoitukset osakeyhtiöihin ym. finanssisijoitukset.

Muut menot (90—99)

Muihin menoihin luetaan valtionvelan korot sekä muut kulutus-, siirto- ja sijoitusmenoihin kuulumattomat menot.

90—92. Valtionvelan korot

Momenteille on merkitty valtionvelan korot.

93—94. Valtionvelan nettokuoletukset ja velanhallinta

Momenteille on merkitty valtionvelan nettokuoletukset, pääomatappiot ja emissiotappiot nettoutettuina.

95—99. Muut ja erittelemättömät menot

Momenteille on merkitty edellä luokittelemattomat menot, kuten alijäämän kattamiseen tarkoitettut menot.

TULOARVIOT**Osasto 11****VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT****01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot**01. *Ansio- ja pääomatuloverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 7 706 000 000 euroa.

02. *Yhteisövero*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 555 000 000 euroa.

03. *Korkotulojen lähdevero*

Momentille arvioidaan kertyvän 270 000 000 euroa.

04. *Perintö- ja lahjaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 445 000 000 euroa.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut01. *Arvonlisävero*

Momentille arvioidaan kertyvän 15 712 000 000 euroa.

02. *Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero*

Momentille arvioidaan kertyvän 665 000 000 euroa.

03. *Apteekkimaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 150 000 000 euroa.

08. Valmisteverot01. *Tupakkaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 753 000 000 euroa.

04. *Alkoholijuomaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 399 000 000 euroa.

05. *Makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 181 000 000 euroa.

07. *Energiaverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 4 356 000 000 euroa.

08. *Eräiden juomapakkausten valmisteverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 13 000 000 euroa.

10. Muut verot03. *Autoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 209 000 000 euroa.

05. *Varainsiirtoverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 540 000 000 euroa.

06. *Arpajaisverot*

Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 000 euroa.

07. Ajoneuvovero

Momentille arvioidaan kertyvän 770 000 000 euroa.

08. Jätevero

Momentille arvioidaan kertyvän 90 000 000 euroa.

19. Muut veronluonteiset tulot*02. Lästimaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 800 000 euroa.

03. Ratavero

Momentille arvioidaan kertyvän 18 600 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan suoriteperusteisena.

04. Eräät viestinnän maksut

Momentille arvioidaan kertyvän 5 898 000 euroa.

05. Lentoliikenteen valvontamaksu

Momentille arvioidaan kertyvän 10 450 000 euroa.

06. Väylämaksut

Momentille arvioidaan kertyvän 80 300 000 euroa.

08. Öljyjättemaksu

Momentille arvioidaan kertyvän 4 000 000 euroa.

09. Muut verotulot

Momentille arvioidaan kertyvän 3 000 000 euroa.

Osasto 12
SEKALAISET TULOT

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala

99. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 7 661 000 euroa.

25. Oikeusministeriön hallinnonala

10. *Tuomioistuintulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 22 500 000 euroa.

20. *Ulosottomaksut*
Momentille arvioidaan kertyvän 68 000 000 euroa.

99. *Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 euroa.

26. Sisäasiainministeriön hallinnonala

98. *EU:lta saatavat tulot yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan*
Momentille arvioidaan kertyvän 12 188 000 euroa.

99. *Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 450 000 euroa.

27. Puolustusministeriön hallinnonala

01. *Puolustushallinnon rakennuslaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 8 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää myös peruskorjaus- tai perusparannusmenojen väliaikaiseen rahoittamiseen.

20. *Tulot irtaimen omaisuuden myynnistä ja rojaltimaksuista*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotulona 18 000 euroa.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää irtaimen omaisuuden hankinta- ja huoltomenoihin, kotimaisen puolustusteollisuuden kanssa tehtävistä materiaalin vaihtosopimuksista aiheutuviin menoihin sekä irtaimen omaisuuden myynnistä aiheutuviin menoihin.

99. *Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 734 000 euroa.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

10. *Tullilaitoksen tulot*
Momentille arvioidaan kertyvän 4 485 000 euroa.

11. *Kuntien osuudet verotuskustannuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 132 139 000 euroa.

12. *Kansaneläkelaitoksen osuus verotuskustannuksista*
Momentille arvioidaan kertyvän 25 312 000 euroa.

13. *Evangelisluterilaisten seurakuntien osuudet verotuskustannuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän 20 164 000 euroa.

25. *Metallirahatulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloa 25 000 000 euroa.

Momentille tuloutetaan metallirahojen liikkeenlaskusta ja niiden lyöntioikeuksien luovutuksesta syntyvät tulot ja palautuneiden rahojen metalliseosten myynnistä syntyvät tulot.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää metallirahojen valmistuksesta tehtyjen sopimusten mukaisten valmistus-, rahoitus- ja varastointikustannusten maksamiseen sekä metallirahojen takaisinlunastukseen sekä rahojen varastoinnista ja hävityksestä aiheutuviin menoihin.

Momentille merkitään myös juhla- sekä keräilyrahoista saatavien tulojen ja niistä aiheutuvien menojen erotus.

50. *Siirto valtion eläkerahastosta*

Momentille arvioidaan kertyvän 1 636 934 000 euroa.

Siirron kuukausittaisen määrän päättää Valtion Eläkerahasto.

Tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena.

51. *Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset*

Momentille arvioidaan kertyvän 113 538 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena.

52. *Vakuutusmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 20 510 000 euroa.

92. *Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot*

Momentille arvioidaan kertyvän 47 000 000 euroa.

93. *Euroopan unionilta saatavat tulot matkamenojen korvaamiseen*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 400 000 euroa.

99. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 17 451 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena.

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

70. *Opintotukitoiminnan tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 32 300 000 euroa.

88. *Valtion osuus veikkauksen ja raha-arpajaisien voittovaroista*

Momentille arvioidaan kertyvän 520 352 000 euroa.

99. *Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 4 000 000 euroa.

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

01. *EU:n maataloustukirahastosta saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 550 888 000 euroa.

Tulojen kohdentamisperusteena ovat EU:n toimielimen varainhoitovuonna tekemät maksupäätökset.

02. *Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta*

Momentille arvioidaan kertyvän 302 000 000 euroa.

Tuloarvio on budjetoitu maksuperusteisena.

03. *Elinkeinokalatalouden kehittämiseen saata-
vat tulot EU:lta*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 510 000 euroa.

Tuloarvio on budjetoitu maksuperusteisena.

04. *EU:lta saatavat muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 560 000 euroa.

20. *Valtion osuus tolopeleistä saadusta tulosta*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 600 000 euroa.

Totopelien tuottojen käyttämisestä annetun lain (1055/2001) mukaisten käyttötarkoitusten lisäksi valtion osuutena saadusta tulosta voidaan käyttää 168 000 euroa hevostalouden tutkimukseen.

Tuloarvio on budjetoitu suoriteperusteisena.

32. *Kasvinjalostusmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 580 000 euroa.

40. *Vesioikeudelliset kalatalousmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 500 000 euroa.

41. *Tenojoen kalastuslupamaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 500 000 euroa.

42. *Hirvieläinten metsästysmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 400 000 euroa.

43. *Viehekalastusmaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 867 000 euroa.

44. *Kalastuksenhoitomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 992 000 euroa.

45. *Riistanhoitomaksut*

Momentille arvioidaan kertyvän 9 261 000 euroa.

99. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 5 000 000 euroa.

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. *Liikenneviraston tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 51 208 000 euroa.

99. *Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 58 000 euroa.

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

20. *Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 3 280 000 euroa.

30. *Rahoitusosuus työ- ja elinkeinoministeriön sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten pk-yritysten osaamisen kehittämisspalveluista*

Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 euroa.

31. *Palkkaturvamaksujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 23 327 000 euroa.

50. *Euroopan aluekehitysrahastosta ja Euroopan sosiaalirahastosta saatavat tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 257 781 000 euroa.

99. *Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 41 000 000 euroa.

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

02. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 960 000 euroa.

03. *Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 500 000 euroa.

90. *Raha-automaattiyhdistyksen tuotto*

Momentille arvioidaan kertyvän 390 295 000 euroa.

98. *Valtionapujen palautukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 93 500 000 euroa.

99. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 175 000 euroa.

35. Ympäristöministeriön hallinnonala

10. *Korvaukset ympäristövahinkojen torjuntatoimista*

Momentille arvioidaan kertyvän 6 150 000 euroa.

20. *Siirto valtion asuntorahastosta*

Momentille siirretään 130 000 000 euroa.

99. *Ympäristöministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 4 000 000 euroa.

39. Muut sekalaiset tulot

01. *Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän 105 000 000 euroa.

02. *Verotukseen liittyvät korkotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 90 000 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena.

04. *Siirrettyjen määrärahojen peruutukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 50 000 000 euroa.

10. *Muut sekalaiset tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 2 500 000 euroa.

Osasto 13**KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET****01. Korkotulot**

04. *Korot valtion lainoista liikelaitoksille*

Momentille arvioidaan kertyvän 22 600 000 euroa.

05. *Korot muista lainoista*

Momentille arvioidaan kertyvän 76 000 000 euroa.

07. *Korot talletuksista*

Momentille arvioidaan kertyvän 96 000 000 euroa.

09. *Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen korkotulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 20 000 000 euroa.

Tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena.

03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot

01. *Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden nettomyyntitulot*

Momentille arvioidaan kertyvän nettotuloja 1 400 000 000 euroa.

Momentti on osittain nettobudjetoitu. Momentille osakkeiden myynnistä kertyviä tuloja saa käyttää osakkeiden myynnistä aiheutuvien myyntipalkkioiden maksamiseen enintään 4 000 000 euroa.

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. *Osuus Suomen Pankin voitosta*

Momentille arvioidaan kertyvän 150 000 000 euroa.

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. *Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset*

Momentille arvioidaan kertyvän 200 000 000 euroa.

Osasto 15
LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

02. *Takaisinmaksut valtion lainoista liikelaitoksille*

Momentille arvioidaan kertyvän 108 500 000 euroa.

04. *Muiden lainojen lyhennykset*

Momentille arvioidaan kertyvän 96 500 000 euroa.

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. *Nettolainanotto ja velanhallinta*

Momentille merkitään nettotuloa 7 350 913 000 euroa.

Tuloina otetaan huomioon uusien valtionlainojen nimellisarvot, emissiovoitot, pääomavoitot sekä velan riskiaseman säätelemiseksi tehdyistä johdannaissopimuksista saatavat tulot.

Momentille kertyviä tuloja saa käyttää:

1) valtionvelan kuoletusten ja takaisinostojen maksamiseen

2) valtion lainanotossa esiintyvien emissiotappioiden ja velan takaisinostoissa esiintyvien pääomatappioiden sekä valtionlainojen ottamista ja takaisinmaksua suojaavista johdannaisista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentille budjetoitua lainaa saa valtion maksuvalmiuden salliessa jättää nostamatta siihen määrään asti, jolla talousarvion muille tuloarviomomenteille kertyneet tulot ylittävät vastaavat budjetoidut tuloarviot.

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 21 EDUSKUNTA

01. Kansanedustajat

01. *Kansanedustajien toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 21 732 000 euroa.

10. Eduskunnan kanslia

01. *Eduskunnan kanslian toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 55 335 000 euroa.

29. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 200 000 euroa.

70. *Tietohallinnon laitehankinnat ja kehittämishankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tietohallinnon kone- ja laitehankintoihin sekä niiden käyttöön liittyvien uusien tai nykyisiä sovellutuksia korvaavien kehittämishankkeiden maksamiseen.

74. *Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 23 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eduskunnan rakennusten peruskorjausten ja muutostöiden suunnittelu- ja rakentamiskustannuksiin.

20. Eduskunnan oikeusasiamies

01. *Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 894 000 euroa.

30. Ulkopoliittinen instituutti

01. *Ulkopoliittisen instituutin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 242 000 euroa.

29. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 177 000 euroa.

40. Valtiontalouden tarkastusvirasto

01. *Valtiontalouden tarkastusviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 15 379 000 euroa.

29. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 640 000 euroa.

90. Eduskunnan muut menot

50. *Eduskuntaryhmien ryhmäkanslioiden tukeminen* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 005 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää eduskuntaryhmien tuesta annetun lain (1091/2010) mukaisen tuen maksamiseen ryhmien toiminnalle välttämättömän henkilöstön palkkaamiseen ja ryhmien toiminnasta aiheutuviin muihin menoihin.

Kansliatoimikunta antaa tarvittaessa määrärahan käyttöperiaatteita koskevia tarkentavia ohjeita.

Pääluokka 22
TASAVALLAN PRESIDENTTI

01. Tasavallan presidentti

01. *Presidentin palkkio ja käyttövarat* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 353 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin palkkiosta annetun lain (1032/1999) mukaisien menojen maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää muusta kuin toimintamenomomentille tai momentille 22.01.20 budjetoidusta presidentin edustamisesta tai muusta toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

20. *Vierailuista ja kokousmatkoista aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) tasavallan presidentin ulkomaille suuntautuvista vierailuista ja kokousmatkoista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) Suomeen suuntautuvista vierailuista tasavallan presidentin kanslian maksettaviksi tulevien menojen maksamiseen

3) näihin vierailuihin ja matkoihin liittyvän tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

02. Tasavallan presidentin kanslia

01. *Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 027 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Kultarannan huvilatilan puutarha- ja viljelytoiminnasta aiheutuvien tarpeellisten ja välttämättömien menojen maksamiseen sekä vuosittain järjestettävistä valtiollisista edustustilaisuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

02. *Eläkkeellä olevien presidenttien menot* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 560 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tasavallan presidentin eläkeoikeudesta annetun lain (40/1994) 1 §:n 2 momentin mukaisten eläkkeellä olevien presidenttien käytettäväksi osoitetuista palveluista aiheutuvien menojen maksamiseen.

29. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

75. *Perusparannukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Presidentinlinnan, Mäntyniemen virka-asunnon ja Kultarannan huvilatilan tarpeellisiin peruskorjauksiin ja -parannuksiin. Määrärahaa saa käyttää myös kyseisten hankkeiden valmistelun, suunnittelun ja toteuttamisen kanslian varsinaiselle toiminnalle aiheuttamiin lisäkustannuksiin, kuten väistötilojen vuokrauksesta aiheutuviin menoihin.

Pääluokka 23
VALTIONEUVESTON KANSLIA

01. Hallinto

01. *Valtioneuvoston kanslian toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 31 684 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) ministereiden turvallisuus- ja virka-autokuljetuspalveluihin, valtioneuvoston yhteiseen varautumiseen sekä ministeriöiden keskitetysti hoidettuihin turvallisuuspalveluihin
- 2) tulevaisuusselontekoihin
- 3) EU-tiedonhallintaan
- 4) ministeriöiden kansalliskielten säädöskääntämiseen.

02. *Ministereiden ja heidän erityisavustajiensa palkkaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 764 000 euroa.

Henkilöstön määrä on enintään 54, josta 19 valtioneuvoston jäsentä ja 35 erityisavustajaa.

20. *Pääministerin ja hänen avustajiensa matkat* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 867 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Eurooppa-neuvoston kokouksista sekä pääministerin matkoista aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) valtioneuvoston kansliassa toimivien muiden ministerien valtioneuvoston kanslian toimialasta johtuvien matkustusmenojen korvaamiseen sekä ministerin vieraanvaraisuuteen
- 3) pääministeriä välittömästi avustavien henkilöiden ja turvamiesten sekä muun ministerin yksinomaan valtioneuvoston kanslian toimialalla toimivan erityisavustajan matkustusmenojen korvaamiseen.

29. *Arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

10. Omistajaohjaus

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) niiden osakkeiden merkintähinnan maksamiseen, joita valtio merkitsee valtioenemmistöisten tai valtion osakkuusyhtiöiden osakeannissa taikka uusia valtio-omisteisia yhtiöitä perustettaessa
- 2) muiden omistus- ja yritysjärjestelyistä aiheutuvien menojen sekä valtion osakemyyn-teihin ja omistajaohjaukseen liittyvien, muiden kuin toimintamenomomentille kuuluvien menojen maksamiseen
- 3) osakeyhtiölain (624/2006) 10 luvussa tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien, kuten vaihtovelkakirjalainojen, merkitsemiseen. Jos merkintä perustuu lainaan, osakkeiksi muutettavissa oleva laina saa olla vaakuudeton.

20. Poliittisen toiminnan avustaminen

50. *Puoluetoiminnan tukeminen* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 34 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puoluelain (10/1969) 9 §:n sekä puolueiden toiminnan tukemiseen myönnettävistä avustuksista annetun asetuksen (27/1973) 1 §:n mukaisesti avustuksiin eduskunnassa edustettuina oleville puolueille niiden säännöissä ja yleisohjelmissa määritellyn julkisen toiminnan tukemiseen. Määrärahasta 17 910 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueiden poliittisen toiminnan tukemiseen, mistä 10 prosenttia on tarkoitettu puolueille naisten poliittiseen toimintaan sekä samoin 10 prosenttia puolueille niiden piirijärjestöjen toi-

mintaan samojen perusteiden mukaisesti kuin edellä mainitut avustukset. Lisäksi määrärahas- ta saa käyttää 90 000 euroa avustuksen suoritta- miseen Ahvenanmaan maakuntahallitukselle poliittisen toiminnan tukemiseen Ahvenanmaan maakunnassa. Lisäksi määrärahas- ta 15 920 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi puolueille niiden tiedotustoiminnan ja viestinnän tukemiseen sekä 80 000 euroa avustuksena Ahvenanmaan maakuntahallitukselle tiedotustoiminnan tuke- miseen Ahvenanmaan maakunnassa.

30. Oikeuskanslerinvirasto

01. *Oikeuskanslerinviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 630 000 euroa.

90. Muut menot

21. *Kunniamerkit* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 640 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion virkamiehille ja muille lunastuksetta annettavien kunniamerk- kien kustannusten korvaamiseen.

58. *Avustus Tammenlehvän perinneliiton toimin- nan tukemiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 63 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena Tam- menlehvän perinneliiton valtakunnallisen perin- netyön tukemiseen.

Päälukka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. *Ulkoasiainhallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 200 064 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) kunniakonsulien menojen maksamiseen
- 2) valtion virastoille maksettavien tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen
- 3) ulkoasiainhallinnon toimialaan liittyvien tutkimusapurahojen maksamiseen
- 4) Suomeen suuntautuvien ministerivierailujen menojen ja niihin liittyvän tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

21. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 478 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ministeriön hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tähtävien investointien, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen.

29. *Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonalisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 563 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhön ja lähialueyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonalisäveromenojen maksamiseen.

74. *Talonrakennukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainhallinnon toimitilojen rakennus- ja korjaushankkeisiin.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Momentilta voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Niiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

10. Kriisinhallinta

20. *Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 49 982 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetussa laissa (211/2006) tarkoitetun kriisinhallintahenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen sekä valtion eläkemaksun ja kriisinhallintahenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen sekä sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön ryhmätapaturmavakuutusta vastaavien etuuksien maksamiseen ja niistä aiheutuvien hallintokulujen maksamiseen
- 2) kansainvälisen kriisinhallintayhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin
- 3) kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavaan tukeen puolustussektorilla ja vakauttamistehtäviin konfliktien jälkeen
- 4) sellaisten kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden taloudelliseen tukemiseen, joihin

Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistu.

Käyttösuunnitelma	euroa
03. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	260 000
04. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	4 453 000
05. Yhteiset menot	5 447 000
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	1 069 000
07. YKSOS:n menot (UNMISS-operaatio), Etelä-Sudan	260 000
08. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	20 810 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisihallintamenoihin	6 841 000
10. Atalanta-operaation menot	1 329 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	601 000
14. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	8 912 000
Yhteensä	49 982 000

21. *Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 352 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen ja Suomen siviilikriisinhallintatoiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen

2) vaalitarkkailijoiden aiheuttamien menojen maksamiseen

3) siviilikriisinhallinnan tehtävissä toimivalle henkilöstölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen

4) siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen

5) sellaisen rauhanvälittäjätoiminnan ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistamiseen, johon Suomi osallistuu, menoihin.

Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Käyttösuunnitelma	euroa
01. Siviilikriisinhallinta	16 652 000
02. Vaalitarkkailijat	300 000
03. Rauhanvälittäminen	400 000
Yhteensä	17 352 000

20. Lähialueyhteistyö

66. *Lähialueyhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ensisijaisesti Venäjän Federaatiossa toteuttaviin yhteistyöhankeisiin

2) vuonna 2004 tai aikaisemmin myönnettujen valtuuksien nojalla tapahtuviin maksatukseen Baltian maissa toteutettavissa hankkeissa

3) kansainvälisten rahoituslaitosten yhteydessä toimivien rahastojen tukemiseen

4) kansainvälisissä järjestöissä, rahoituslaitoksissa tai näitä vastaavissa organisaatioissa toimivien asiantuntijoiden rahoittamiseen

5) lähialueyhteistyöhön liittyvien valtion kulumenomenojen maksamiseen

6) enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen määräaikaiseen työsopimussuhteeseen lähialueyhteistyön koordinointiin, hankevalmisteluun, arviointiin ja hallintoon sekä sen kehittämiseen liittyviin asiantuntijatehtäviin.

Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Valtuus

Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentin ja 3 a ja b §:n nojalla antaa määräämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten menetyksiä ja arvonalennuksia ja valtio maksaa yhtiön ottamasta muusta kuin euromääräisestä lainasta mahdollisesti aiheutuvan kurssitappion. Sitoumuksia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten ja takausten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 168 187 926 euroa ja nostettujen muiden kuin euromääräisten lainojen yhteinen pääoma enintään 100 000 000 euroa.

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 883 684 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) käyttösuunnitelmassa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) kehitysyhteistyöhallinnon menojen maksamiseen, kun ne aiheutuvat henkilökunnan koulutuksesta, kohdemaihin, kohdemaissa ja niitä käsitteleviin kansainvälisiin hallitustenvälisiin järjestöihin ja rahoituslaitoksiin sekä Euroopan unioniin tehtävistä kehitysyhteistyöhallinnon virkamatkoista, toimistoautomaatiikan hankinnasta sekä kehitysyhteistyöhankkeisiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamisesta

3) humanitaariseen apuun, johon tarkoitettuja määrärahoja voidaan käyttää muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen vain poikkeuksellisen laajan humanitaarisen kriisin niin edellyttäessä kyseisen maan apupyynnön pohjautuen ja vain mikäli valtioneuvosto niin päättää

4) ministeriön ja Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA), Pohjoismaisen kehitysrahaston

(NDF), Norjan ulkoministeriön, Luxemburgin ulkoministeriön ja Saksan kehitysyhteistyöviraston (GIZ) yhteistoimintahankkeiden menojen maksamiseen.

Momentin määrärahoista veloitetaan valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitetuista kehitysyhteistyötehtävistä virastolle tai laitokselle aiheutuvat kustannukset.

Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö	255 090 000
2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ^a	304 550 000
3. Euroopan kehitysrahasto	58 876 000
4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	50 934 000
5. Humanitaarinen apu	83 573 000
6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	8 561 000
7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 600 000
8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	103 000 000
9. Korkotuki-instrumentti	16 500 000
Yhteensä	883 684 000

a. Sisältää 500 000 euroa ministeriön ja Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA) yhteistoimintahankkeiden menoja, 2 000 000 euroa ministeriön ja Pohjoismaisen kehitysrahaston (NDF) yhteistoimintahankkeen menoja, 1 100 000 euroa ministeriön ja Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeen menoja, 500 000 euroa ministeriön ja Luxemburgin ulkoministeriön yhteistoimintahankkeen menoja, sekä 200 000 euroa ministeriön ja Saksan kehitysyhteistyöviraston (GIZ) yhteistoimintahankkeen menoja.

Valtuus

Vuoden 2012 aikana saa tehdä uusia kehitys-yhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2012 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 505 342 000 euroa ja hyväksyä enintään 115 000 000 euron arvosta Finnveran takaamia korkotukiluottoja, joille voidaan myöntää enintään 30 000 000 euroa korkotukea.

Myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautuminen

euroa

1.	Monenkeskinen kehitys-yhteistyö	81 130 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitys-yhteistyö	217 540 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	-
4.	Maittain kohdentamaton kehitys-yhteistyö	47 610 000
5.	Humanitaarinen apu	-
6.	Kehitys-yhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehitys-poliittinen tiedotus	6 000 000
7.	Kehitys-yhteistyön eva-luointi ja sisäinen tarkastus	-
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitys-yhteistyölle, Kehitys-yhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitys-yhteistyötiedotukselle	123 062 000
9.	Korkotuki-instrumentti	30 000 000
Yhteensä		505 342 000

88. *Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen* (siirtomääräraha 3 v)
Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) uusien osakkeiden merkitsemisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

90. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

50. *Eräät valtionavut* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 830 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille.

Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotukseen varatusta määrärahasta osoitetaan Euroopalainen Suomi ry:lle 249 000 euroa ja Vaihtoheito EU:lle Tiedotuskeskus ry:lle 51 000 euroa.

Käyttösuunnitelma

euroa

Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	515 000
Suomen YK-liitto	315 000
Suomen toimikunta Euroopan turvallisuuden edistämiseksi	80 000
Saamelaisneuvosto	75 000
Etyj:n toimintaa tukevat järjestöt sekä ihmisoikeusjärjestöt	45 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	65 000
Kansalaisjärjestöjen konfliktin-ehkäisyverkosto KATU	100 000
Suomen Atlanti-seura	100 000
Crisis Management Initiative ry	450 000
Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat järjestöt	85 000
Yhteensä	1 830 000

51. *Hädänalaisten avustaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) konsulipalvelulain mukaan hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

- 2) edellisistä aiheutuviin tileistä poistoihin
- 3) avustuksien maksamiseen ulkomailla.

66. *Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 83 778 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvien järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

67. *Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) kansainvälisen ilmastopimuksen alaiseen yhteistyöhön kehitysmaiden kanssa

- 2) Suomen Kioton joustomekanismeja koskevan koeohjelman ja sen hankkeiden kustannuksiin.

Valtuus

Vuoden 2012 aikana saa tehdä yhteistyötä koskevia sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2012 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 500 000 euron arvosta.

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) ulkoasiainministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkien virallisten päivänkurssien välisen laskennallisten kurssierojen kattamiseen
- 2) muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. *Oikeusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 26 224 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksujen ja maksuosuuksien maksamiseen.

02. *Oikeushallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 000 euroa.

03. *Eräiden virastojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 177 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää oikeusrekisterikeskuksen, onnettomuustutkintakeskuksen, tietosuojalautakunnan ja tietosuojavaltuutetun toimiston toimintamenojen maksamiseen.

Nettobudjetoinnissa ei ole otettu huomioon sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) 32 § 1 momentin 1 kohdassa (125/2009) säädettyistä valvontatehtävistä perittävistä maksuista kertyviä tuloja.

04. *Tutkimus ja kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 890 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen ja Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimivan Euroopan Kriminaalipoliitiikan instituutin toimintamenojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös Kriminaalipoliitiikan instituutin jakamien apurahojen maksamiseen.

20. *Erityismenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) turvallisuustutkintalain (525/2011), Euroopan unionin lainsäädännön ja Suomea velvoittavien kansainvälisten sopimusten mukaan turvallisuustutkintaa varten asetetuista tutkintaryhmistä sekä kansainvälisenä yhteistyönä toimitettavasta tutkinnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden kulutusmenojen maksamiseen

2) konkurssiasiamiehen vähävaraisessa konkurssipesässä ottamaan kuluvastuuseen liittyen ulkomaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa antamasta sitoumuksesta mahdollisesti johtuvan korvausvastuun toteuttamiseen

3) viranomaistoiminnasta lakien ja asetusten nojalla aiheutuvien oikeudenkäyntikulujen maksamiseen

4) valtion maksettavaksi vahingonkorvauslain (412/1974) nojalla määrättyjen korvausten maksamiseen

5) oikeudenkäynnin viivästymisen hyvittämisestä annetun lain (362/2009) nojalla aiheutuvien hyvitysten maksamiseen.

21. *Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 163 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ministeriön hallinnonalalla tuottavuutta edistävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankintaan.

29. *Oikeusministeriön hallinnonalan arvontisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 51 000 000 euroa.

50. *Avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 788 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) avustuksiin saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen

2) avustuksiin rikollisuutta ehkäisevää työtä tekeville ja rikosten uhreista huolehtiville yhteisöille sekä rikollisuutta ehkäisevän työn arviointiin

3) avustuksiin Julkisen Sanan Neuvostolle ja säädösaineistoa julkaiseville yhteisöille, avustuksiin maakuntien liitoille, jotka alueellaan huolehtivat lainoillisen asiantuntija-avun hankkimisesta kalatalousyhteisöille eräisiin laajoihin vesiasioihin liittyvissä kysymyksissä ja maakuntien liitoille avustuksiin alueensa vesi- ja maanomistusoikeuksien selvittämiseen

4) avustuksiin oikeusjärjestyksen kehittämistä ja tunnetuksi tekemistä tukevaan toimintaan

5) avustuksiin ympäristövahingoista johtuvien oikeudenkäyntien korvaamiseen sekä ympäristönsuojelua koskevissa hallintoasioissa aiheutuneisiin tarpeellisiin edunvalvontakustannuksiin edellyttäen, että asialla voidaan katsoa olevan tärkeää merkitystä yleisen ympäristönsuojelun edun kannalta tai huomattavaa vaikutusta lukuisten henkilöiden oloihin, eikä asianosaiselle tai kantajalle aiheutuvia kuluja voida pitää kohtuullisina ottaen huomioon hänen maksukykynsä.

Määrärahaa saa käyttää myös valtionhallinnon laitosten kanssa rikosentorjuntaan ja rikosentorjunnan arviointiin liittyvistä hankkeista aiheutuviin menoihin.

Käyttösuunnitelma (1 000 euroa)

Avustukset saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon ylläpitämiseen (enintään)	3 187
Muut avustukset (enintään)	601
Yhteensä	3 788

51. *Eräät valtion maksamat korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 14 150 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) rikosvahinkolain (1204/2005) nojalla maksettaviin rikosvahinkokorvauksiin

2) syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annetun lain (422/1974) nojalla maksettaviin korvauksiin sekä niihin liittyvien vähäisten asiamiespalkkioiden maksamiseen.

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

01. *Korkeimman oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 709 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta saatavat tulot sekä yhteistoiminnasta virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolisten osapuolten kanssa saatavat tulot.

02. *Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 599 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta saatavat tulot sekä yhteistoiminnasta virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolisten osapuolten kanssa saatavat tulot.

03. *Muiden tuomioistuinten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 240 189 000 euroa.

Käräjäoikeuksiin voidaan 1.2.2012 lukien perustaa kaksi käräjätuomarin virkaa (T11 ja T13) edellyttäen, että samasta ajankohdasta lukien lakkautetaan kaksi käräjäoikeuden laamannin virkaa (T15 ja T17).

04. *Oikeusaputoimistojen ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 037 000 euroa.

Momentille nettotutettavista tuloista oikeusavun saajan hävinneen vastapuolen korvaukset oikeudenkäyntikuluista budjetoidaan maksu- ja rusteisena.

05. *Yleisen edunvalvonnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 13 195 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää holhustoimen edunvalvontapalvelujen järjestämisestä annetussa laissa (575/2008) tarkoitettujen edunvalvontapalvelujen järjestämisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

50. *Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 42 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) oikeusapulaissa (257/2002)
- 2) yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993)
- 3) oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetussa laissa (689/1997) säädettyjen korvausten maksamiseen
- 4) enintään 700 000 euroa konkurssilain (120/2004) mukaisten julkisselvittäjien ja pöytäkirjoitajien palkkioihin.

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. *Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 102 197 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Valtakunnanvoudinviraston, ulosottovirastojen, Ahvenanmaan maakunnanvoudinviraston ja Konkurssiasiamiehen toimiston toimintamenojen maksamiseen.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta saatavat tulot, yhteistoiminnasta virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolisten osapuolten kanssa saatavat tulot sekä Konkurssiasiamiehen toimiston erityistilintarkastuksista takaisin perittävät korvaukset.

30. Syyttäjät

01. *Syyttäjälaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 44 571 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtakunnansyyttäjänviraston, syyttäjänvirastojen ja Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänviraston toimintamenojen maksamiseen.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:lta saatavat tulot sekä yhteistoiminnasta virastojen, laitosten ja talousarvion ulkopuolisten osapuolten kanssa saatavat tulot.

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. *Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 221 180 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Rikosseuraamuslaitoksen ja Rikosseuraamusalan koulutuskeskusten toimintamenojen maksamiseen.

Määrärahasta saa käyttää Rikosseuraamuslaitoksen toiminnallisista tarpeista aiheutuvien henkilökunnan asuntojen vuokraosuuksien alentamiseen enintään 2 000 000 euroa.

74. *Avolaitostyöt* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 025 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös maanrakennustöihin. Määrärahasta saa käyttää enintään 1 700 000 euroa avolaitostöihin kunnan, seurakunnan tai yleishyödyllisen yhteisön työkohteissa sekä Finavia Oyj:n Helsinki—Malmin lentokentän työkohteissa. Työkohteet ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita tai niihin voidaan liittää kuntouttavaa toimintaa, jonka kustannuksiin asianomainen yhteisö osallistuu. Määrärahaa voi käyttää erityisesti pitkäaikaishankkeissa myös avolaitostyönä toteutettavien rakentamisprojektien edellytysten luomiseksi vaadittavien tarpeellisten tukitoimintojen menoihin, kuten vanhojen asuntojen kunnostamiseen.

50. Vaalimenot

20. Vaalimenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 29 341 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) vaalilain (714/1998) mukaisten yleisten vaalien ja menettelystä neuvoa-antavissa kansanäänestyksissä annetussa laissa (571/1987) tarkoitettujen valtiollisten kansanäänestysten toimittamisesta ja niihin liittyvästä tiedottamisesta ja tietopalvelusta, vaalitietojärjestelmän ja vaalivalmiuden ylläpidosta sekä vaalijärjestel-

män ja vaalitietojärjestelmän kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetuista saamelaiskäräjävaaleista aiheutuvien menojen maksamiseen

3) siirtomenojen maksamiseen kunnille vaalilain 188 §:n 2 momentissa tarkoitettuna kertakorvauksena

4) äänestysaktiivisuuden vahvistamiseen liittyvistä toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 26
SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. (26.01.01, osa) Sisäasiainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 20 868 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) EU:n hyväksymien ja rahoittamien hankkeiden maksamiseen

2) EU:n Progress-ohjelman kansallisen syrjinnän vastaisen hankkeen sekä maahanmuuton kehittämisen aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen.

03. Hallinnon tietotekniikkakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 331 000 euroa.

04. (26.01.01, osa) Vähemmistövaltuutetun ja syrjintälautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 980 000 euroa.

20. Tietohallinnon yhteiset menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 9 888 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sisäasiainhallinnon runkoverkon ja ministeriön lähiverkon, yhteiskäytössä olevien tietojärjestelmien ylläpito- ja kehittämismenoihin sekä Turvallisuusverkko-hankkeen (TUVE) käyttömenoihin.

22. EU:n osuus yhteisvastuun ja maahanmuuttovirtojen hallintaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 14 990 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Euroopan unionin mukaisiin yhteisvastuuta ja maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevan yleisohjelman 2007—2013 alaisten rahastojen mukaisesti toteutettaviin hankkeisiin (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökset 575/2007/EY, 573/2007/EY ja 574/2007/EY sekä neuvoston päätös 435/2007/EY)

2) teknisen avun ja edellä mainittujen ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan ja näihin tehtäviin kohdennettavan sisäasiainministeriön hallinnonalan eri virastojen, enintään 16 henkilötyövuotta vastaavan, henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen sekä ohjelmien toteuttamisen kannalta muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen

3) hankkeisiin sisältyvien arvonlisäveromeno-osuuksien maksamiseen

4) siirtomenojen maksamiseen.

Momentille voidaan nettouttaa virastolle työnantajana maksetut tulot.

23. (26.01.01, osa) Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 415 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää

1) siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksiin liittyvään toimintaan

2) EU-rahastojen tuella toteutettavien siviilikriisinhallintahankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen

3) enintään 33 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon yhteisrahoitteisesta toiminnasta saatavat tulot.

29. Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 57 500 000 euroa.

66. (26.01.65) *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille* (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään 1 017 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sisäasiainhallinnon kansainvälisten järjestöjen (Interpol, FATF¹, IGC², IOM, ICMPD³, COSPAS-SARSAT⁴ ja ICAO PKD⁵) jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja vastaavien velvoitteiden suorittamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

10. Poliisitoimi

01. *Poliisitoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 702 462 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) EU:n hyväksymien ja rahoittamien poliisitoimeen liittyvien hankkeiden maksamiseen

2) poliisihallinnosta Ahvenanmaan maakunnassa annetun asetuksen (1177/2009) 2 §:n nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle.

20. *Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) poliisin vastuulla olevien maasta poistettavien henkilöiden maasta poistamiskuljetuksista aiheutuviin menoihin

2) turvapaikanhakijoiden tulkkaus- ja käännöspalveluista aiheutuviin menoihin

3) Suomeen luovutettavien rikoksentehtäjäiden noutokuljetuksista aiheutuviin menoihin

4) turvapaikanhakijoiden identiteetin ja kansalaisuuden varmistamisesta sekä iänmäärityksen ja kielitestien tekemisestä aiheutuviin menoihin

5) turvapaikkatutkinnan valmiusryhmän käytöstä aiheutuneiden matka- ja majoitusmenojen korvaamiseen.

20. Rajavartiolaitos

01. *Rajavartiolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 221 305 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) meripelastuslain (1145/2001) 21 §:n 3 momentin nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen sekä Rajavartiolaitoksen ilma-alusten rajaturvallisuustehtävistä (ml. meripelastus) johtuvien lennonvarmistuspalvelujen ja meripelastustoimeen liittyvän lentopelastuksen hälytys- ja johtamistoiminnasta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen Finavialle

2) koneiden, laitteiden ja kaluston hankintamenojen maksamiseen

3) Rajavartiolaitoksen omistajahallinnassa olevien rakennusten sekä rakenteiden ja muiden rakennettujen kiinteistöjen ulkopuolella sijaitsevien rajavalvontaan ja koulutukseen käytettävien rakennusten ja rakenteiden perusparannuksesta ja uudisrakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

4) rajavartiolain (578/2005) 81 §:n nojalla työsuhteasuntojen vuokrakompensatioon

5) EU:n hyväksymiin ja rahoitamiin hankkeisiin.

70. *Ilma- ja vartiotalusten hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 42 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Rajavartiolaitoksen 1980-luvulla hankittujen partioveneiden uusimiseen

¹ FATF=Financial Action Task Force

² IGC=Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee and Migration Policies in Europe, North America and Australia

³ ICMPD=International Centre for Migration Policy Development

⁴ COSPAS-SARSAT=satelliittipaikannusta maalla, merellä ja ilmassa hyödyntävä maailmanlaajuinen etsintä- ja pelastusjärjestelmä

⁵ ICAO PKD=kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön sähköinen varmennepankki

2) ulkovartiolaivan hankintaan sekä hankinnan hallinto-, matka- ja suunnittelukuluihin

3) Rajavartiolaitoksen AB/B 412 helikopterien uusimiseen

4) indeksien ja valuuttakurssien muutoksista aiheutuviin hankintasopimusten mukaisiin menoihin.

Tilausvaltuuksista aiheutuvien indeksien ja valuuttakurssien noususta aiheutuvat lisätarpeet sekä indeksien ja valuuttakurssien alenemisesta syntyvät vähennykset budjetoidaan talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi maksuperusteisina.

Valtuus

Vuoden 2011 talousarviossa myönnetty AB/B 412 helikoptereiden uusimiseen tarkoitettu tilausvaltuus uusitaan.

Mikäli vuoden 2011 talousarviossa myönnettyä ulkovartiolaivan hankintaan tarkoitettua valtuutta on jäänyt käyttämättä saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä sitoumuksia vuonna 2012.

30. Pelastustoimi ja hätäkeskukset

01. *Pelastustoimen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 13 985 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) EU:n hyväksymiin ja rahoitamiin hankkeisiin sekä EU-rahastojen tuella toteutettaviin pelastustoimen kansainvälisiin hankkeisiin sisältyvien omarahoitusosuuksien maksamiseen

2) Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tapaturmat ja toimintakyky -yksikölle myönnettävään rahoitukseen yhteistyösopimuksen mukaisesti

3) Turvallisuus- ja kemikaaliviraston pelastustoimen laitelain (10/2007) mukaisten valvontaviranomaistehtävien sekä vuosittain laadittavan tulossopimuksen mukaisien pelastustoimen kehitys-, selvitys- ja valmistelutehtävien toimintamenoihin

4) pelastuslain (379/2011) 107 §:n mukaisten erityisten palon- tai onnettomuuden syiden tutkimusten aiheuttamien menojen suorittamiseen

5) pelastuslain 100 §:n 1 momentin nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen

6) pelastuslain 97 §:ssä tarkoitetulla tavalla valmiuden ylläpitämiseen

7) pelastustoimeen liittyvään standardisointitoiminnan edistämiseen ja standardisointityöhön osallistumisesta johtuviin menoihin.

02. *Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 58 505 000 euroa.

20. *Erytymenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 406 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) pelastuslain (379/2011) 97 §:ssä tarkoitetulla tavalla toimintakustannuksiin, jotka aiheutuvat ilma-alusten käytöstä etsintä- ja pelastustehtäviin sekä poliisiviranomaisen johtamiin etsintä- tai muihin vastaaviin virka-aputehtäviin ja niistä aiheutuvan valmiuden ylläpitämiseen sekä ilma-alusten käyttöön liittyvän hälytys- ja johtamisjärjestelmän välittömien kustannusten korvaamisesta Finavialle

2) pelastuspalveluavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta aiheutuviin kustannuksiin Euroopan unionin ja kansainvälisten järjestöjen yhteistyössä sekä Suomen kahden- ja monenvälisten pelastuspalvelun yhteistoimintasopimusten perusteella, mihin luetaan myös Suomen osallistuminen Euroopan unionin, YK:n sekä NATO:n euroatlanttisen kumppanuusneuvoston pelastuspalvelun hälytys- ja informaatiokeskusten ja järjestelmien asiantuntijatehtäviin niistä aiheutuvine palkkaus- ja toimintakustannuksineen

3) pelastuslain 31 §:n mukaisiin metsäpalojen tähytystoiminnasta ja sen valmiuden ylläpidosta aiheutuneisiin kustannuksiin.

31. *Pelastustoimen valtionavustukset* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 260 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtionavustusten maksamiseen alueen pelastustoimen valtionavustuksesta annetun lain

(1122/2003) nojalla pelastustoimen hoidon kanalta tarpeellisen kaluston tai järjestelmän hankinnasta aiheutuviin huomattaviin kustannuksiin sekä kehittämishankkeisiin pelastustoimen alueille

2) pelastuslain (379/2011) 100 §:n 2 momentin mukaisten avustusten maksamiseen väestönsuojelumenoihin kunnille ja pelastustoimen alueille.

43. *Turvallisuusviranomaisten viestintäverkot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää viranomaisradioverkon hintatuen ja alijäämätuen maksamiseen Suomen Erillisverkot Oy:lle.

40. (26.40, osa) Maahanmuutto

01. *Maahanmuuttoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 418 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) EU:n rahoittamiin hankkeisiin

2) maahanmuuttohallinnon toiminnan kehittämiseen.

20. *Paluumuuttajien muuttovalmennus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 876 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ulkomaalaislain (301/2004) 48 §:n perusteella järjestettävään paluumuuttovalmennukseen

2) suomen tai ruotsin kielen taidon testaamiseksi laaditun kielitutkinnon järjestämiseen ja muihin menoihin

3) enintään 40 000 euroa asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan suoriteperusteisena.

63. *Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 63 627 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtion vastaanottokeskusten toimintamenojen maksamiseen

2) vastaanottolain 7 §:n mukaisesti vastaanotto- ja järjestelykeskusten perustamis- ja ylläpitokustannusten sekä palveluntuottajalle vastaanottopalveluiden järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseen, ilman kotikuntalaissa (201/1994) tarkoitettua kotikuntaa Suomessa olevan ihmiskaupan uhrin auttamisesta aiheutuvien kulujen ja alaikäisen, jolla ei ole oleskelulupaa Suomessa edustajan palkkion maksamiseen ja kansainvälistä suojelua hakevien oikeusapupalveluiden kustannuksiin

3) säilöönottoyksiköstä annetun lain (116/2002) 3 luvun mukaisen toimeentulon ja huolenpidon järjestämiseen säilöön otetuille ulkomaalaisille

4) vastaanottolain 33 §:n mukaisen ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän toiminnan rahoittamiseen

5) vastaanottopalveluna järjestettyyn työ- ja opintotoimintaan osallistuvien henkilöiden vastaanottolain 30 §:n mukaisten tapaturmakorvausten ja ryhmävastuuvakuutusten sekä Valtiokonttorin näistä perimien hoitokulujen maksamiseen

6) vastaanoton toteuttamiseksi erityistilanteissa tarpeellisten palvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä vastaanottojärjestelmän kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen

7) turvapaikkapuhuttelujen tulkkauks- ja käännösmenoihin, turvapaikanhakijoiden oikeusapupalvelujen hankkimiseen, vapaaehtoisesta paluusta aiheutuviin kuluihin ja vapaaehtoista paluuta tukeviin EU:n rahoittamiin hankkeisiin

8) Maahanmuuttoviraston toimipisteiden ulkopuolella suoritettavien turvapaikkapuhuttelujen matkakustannusten, perhesiteen selvittämiseksi tehtävien DNA-testien ja oikeuslääketieteellisten testien kustannuksiin sekä kotipaikan tai kansalaisuuden selvittämiseksi tehtävien kielianalyysien kustannuksiin

9) kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 86 §:n mukaisesti kiintiöpakolaisten ja heidän perheenjäsentensä maahantulomat-

kojen järjestämisestä, lähtömaassa suoritettavista terveystarkastuksista ja koulutuksesta (kulttuuriorientaatiosta) sekä vastaanottoa edistävän koulutuksen ja tiedotustoiminnan järjestämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspääöspe-
rusteisesti lukuun ottamatta valtion vastaanotto-

keskusten toimintamenoja, jotka budjetoidaan suoriteperusteisesti ja arvonlisäverollisina.

Määrärahaa saa käyttää myös valtion vastaanottokeskusten kulutusmenojen maksamiseen.

Valtion vastaanottokeskusten toimintamäärärahaa saa käyttää enintään 103 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Päälukka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. *Puolustusministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 18 678 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) räjähtävän materiaalin turvallisuuteen keskittyvän järjestön (Munitions Safety Information Analysis Center) ja Euroopan puolustusviraston sekä muiden kansainvälisten yhteisöjen jäsenmaksujen ja maksuusuksien maksamiseen

2) ETY-järjestön luottamusta ja turvallisuutta lisäävien toimien täytäntöönpanosta sekä näistä johtuvista hallinnollisista toimista aiheutuvien menojen maksamiseen

3) puolustusministeriön uusittujen toimitilojen jatkokehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Puolustusministeriön yhteisen viran, hallitusneuvos, keskusosaston päällikkönä, nimike muutetaan 1.2.2012 lukien osastopäälliköksi.

21. *Puolustusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 195 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puolustusministeriön hallinnonalan tuottavuutta edistävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palveluiden hankkimiseen samoin kuin tuottavuushankkeiden toimeenpanoon.

29. *Puolustusministeriön hallinnonalan arvonalisarvenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 331 021 000 euroa.

88. *Osakehankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää puolustusvoimien ruokahuollon palvelukeskuksen toimintaa jatkamaan perustettavan osakeyhtiön osakkeiden

merkintähinnan ja muun pääoman sekä yhtiöittämiseen ja omistajajärjestelyihin liittyvien menojen maksamiseen.

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. *Puolustusvoimien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 698 565 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) ulkomaalaisille oppilaille annettavasta sotilaskoulutuksesta ja puolustusvoimien joukkojen kansainvälisestä harjoitustoiminnasta ja sen valmisteluista sekä muusta puolustusvoimien kansainvälisestä yhteistoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen

2) enintään 4 400 000 euroa palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen puolustusvoimien toiminnallisiin tarpeisiin perustuen tai puolustusministeriön määräämäksi siirtymäajaksi puolustushallinnon rakennemuutoksen henkilöstöjärjestelyihin liittyvistä syistä tai muihin puolustushallinnon vastaaviin tarpeisiin perustuen

3) enintään 336 000 euroa sotainvalideille ja sotaveteraaneille, maanpuolustustyölle, partiolais toimintaan sekä merkittävälle urheilu- ja muille vastaaville tapahtumille suoritettavan liiketaloudellisin perustein hinnoitellun maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen

4) puolustusvoimien toimintaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja monikansallisten yhteishankintajärjestelyjen kuuluksiin

5) Vapaudenristin Ritarikunnan menoihin

6) kotimaisen puolustusteollisuuden vientiedellytysten ja kansainvälistymisen tukemiseen liittyvien menojen maksamiseen

7) puolustusvoimien tarpeita vastaavaan mu-seotoimintaan liittyvien menojen maksamiseen

8) enintään 4 400 000 euroa puolustusvoimien ravitsemispalvelujen yhtiöittämiseen liittyvistä lisäeläkevakuutusmaksuista puolustusvoimille aiheutuviin menoihin.

Valtuudet

1) Vuonna 2012 saa tehdä puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2012—2015 enintään 68 858 000 euroa (toimintamenojen tilausvaltuus).

2) Vuonna 2012 saa tehdä ilmatorjuntajärjestelmien huoltoon ja ylläpitoon liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2012—2014 enintään 14 700 000 euroa (Ilmatorjuntajärjestelmien huolto- ja ylläpito -tilausvaltuus).

3) Käyttöajoneuvoja koskevia täydentäviä hankintoja saa tehdä siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2011—2013 enintään 14 770 000 euroa (Käyttöajoneuvojen hankintojen täydentäminen -tilausvaltuus).

4) Vuonna 2012 saa tehdä sopimuksia aiemmin hyväksytyjen tilausvaltuuksien sitomatta olevaa määrää vastaavasti kunkin valtuuden kokonaismäärän puitteissa.

5) Aiemmin hyväksytyistä tilausvaltuuksista saa aiheutua valtiolle menoja valtuuksissa olevista vuosittaisista enimmäismääristä poiketen mutta pysyen kuitenkin kunkin valtuuden kokonaismäärän puitteissa.

Uusiin tilausvaltuuksiin sisältyvien tavaroiden ja palvelujen hintojen tarkistuksista aiheutuvien lisämenojen maksamiseen käytetään puolustusvoimien toimintamenoihin vuosittain myönnettäviä määrärahoja.

Tilausvaltuuksien maksatusmäärärahat sekä niihin liittyvät indeksien ja valuuttakurssien noususta aiheutuvat lisätarpeet tai alenemisesta syntyvät vähennykset budjetoidaan talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi maksuperusteisina.

18. *Puolustusmateriaalihankinnat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 725 549 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) puolustusmateriaalin hankkimisesta ja puolustusvoimien salassa pidettävistä hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä hankittujen järjestelmien testaukseen ja käyttö-koulutukseen

2) puolustusmateriaalihankintoihin ja puolustusvoimien salassa pidettäviin hankintoihin vä-littömästi liittyvään tutkimus- ja kehittämistoimintaan

3) puolustusmateriaalin sodan ajan välttämät-tömän varastotarpeen mukaisten varaosien ja vaihtolaitteiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvien indeksi- ja valuuttakurssimuutok-sista aiheutuvien menojen maksamiseen määrä-rahaa saa käyttää enintään 58 783 000 euroa.

Valtuudet

1) Vuonna 2012 saa tehdä sotilaallisen maan-puolustuksen suorituskyvyn parantamiseksi puolustusvoimien materiaaliseen kehittämiseen liittyen uusia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän va-luuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2012—2016 enintään 281 700 000 euroa (Puolustusvoimien materiaalinen kehittäminen 2012 -tilausvaltuus, PVKEH 2012).

PVKEH 2012 -tilausvaltuuden enimmäismää-rän mukainen suoritus voidaan sitoa alaa kuvaa-vaan hintakehitykseen vuoden 2012 ensimmäi-sestä vuosineljänneksestä alkaen.

2) Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1) -tilausvaltuuden menojen maksatusaikaa piden-netään vuoteen 2016 saakka tilausvaltuuden enimmäismäärää 1 034 019 000 euroa muutta-matta.

3) Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hanke-valmistelu 2010 (TTK-PROTO 2010) -tilausval-tuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 67 080 000 euroa.

4) Vuonna 2012 saa tehdä sopimuksia aiem-min hyväksytyjen tilausvaltuuksien sitomatta

olevaa määrää vastaavasti kunkin valtuuden kokonaismäärän puitteissa.

5) Vuonna 2010 hyväksytyn Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hankevalmistelu 2010 (TTK-PROTO 2010) -tilausvaltuuden osalta saa vuonna 2012 purkaa aiemmin tehtyjä sopimuksia sekä sitoa uudelleen tilausvaltuuden varoja sitoumuksista maksamatta olevaa määrärahaa vastaavasti.

6) Aiemmin hyväksytyistä tilausvaltuuksista saa aiheutua valtiolle menoja valtuuksissa olevista vuosittaisista enimmäismääristä poiketen mutta pysyen kuitenkin kunkin valtuuden kokonaismäärän puitteissa.

Tilausvaltuuksien maksatusmäärärahat ja niihin liittyvät indeksien ja valuuttakurssien noususta aiheutuvat lisätarpeet tai alenemisesta syntyvät vähennykset budjetoidaan talousarviossa varainhoitovuoteen kuuluviksi maksuperusteisina.

19. *Hawk Mk 66 -koneiden hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Hawk Mk 66 -koneiden, niiden varaosien ja vaihtolaitteiden sekä huoltovälineiden hankinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen samoin kuin koneiden lentokuntoon saattamisesta ja ohjaamomodifikaation tekemisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Vuonna 2012 saa tehdä sopimuksia tilausvaltuuden sitomatta olevaa määrää vastaavasti sen kokonaismäärän puitteissa.

50. *Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 2 028 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen

2) Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle (MPK) myönnettävään valtionavustukseen sille

laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta (556/2007) säädettyjen julkisten hallintotehtävien hoitamisesta aiheutuviin toimintamenoihin

3) kaatuneiden muiston vaalimistyöstä aiheutuviin menoihin.

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. *Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 63 092 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) EU:n taisteluosastojen koulutusajan palkkaus-, muutto- ja asumismenoihin sekä siirto- korvauksiin

2) sotilastarkkailijoiden palkkojen ja kansallisen päivärahan maksamiseen

3) valmiusjoukon palkkaus-, koulutus-, ylläpito-, varustamis-, hallinto- ja muiden kulutusmenojen sekä kansainvälisten kriisinhallintakurssien menojen maksamiseen

4) suomalaisten kriisinhallintajoukkojen henkilöstön matkakustannusten, terveydenhoito-, kuljetus-, varustamis-, huolto-, edustus- ja hallintomenojen maksamiseen

5) Suomen kansainväliseen kriisinhallintaan nimeämien joukkojen kehittämisohjelmasta aiheutuviin menoihin

6) kansainvälisen kriisinhallintayhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin sekä kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavaan tukeen puolustussektorilla ja vakauttamistehtäviin konfliktien jälkeen

7) sellaisten kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden materiaaliseen tukemiseen, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muuten osallistu

8) SALIS-sopimuksen mukaisen ilmakuljetusjärjestelyn Suomen maksuosuuden hallinnollisten kulujen maksamiseen

9) Strategic Airlift Capability (SAC) -sopimuksen hallinto- ja käyttökustannuksista aiheutuviin menoihin.

Käyttösuunnitelma	euroa
01. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 218 000
02. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	210 000
03. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	3 213 000
04. SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	15 068 000
05. YKSOS:n menot (UNMISS-operaatio), Etelä-Sudan	40 000
06. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	40 000
07. Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	5 230 000
08. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	15 000 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	168 000
12. Tshadin ja Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallintaoperaation menot	500 000
13. Atalanta-operaation menot	350 000
15. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	12 000 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	9 055 000
Yhteensä	63 092 000

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää suomalaisista kriisinhallintajoukoista aiheutuvien puolustusministeriön hallinnonalan menojen laskutuksessa syntyviin kurssieroihin.

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. *Valtiovarainministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 37 448 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) vastikkeettomien menojen maksamiseen kansainvälisille yhteisöille

2) EU-yhteistyöhön hallinnon kehittämisessä. Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon

1) siirtyvän omaisuuden väliaikaisesta hallinnasta valtiovarainministeriölle saatavat tulot

2) Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan (JHTT-lautakunnan) tulot.

13. *Valtion IT-palvelukeskukselle yhteisten tietojärjestelmien käyttöönotoista aiheutuvat kulut* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 792 000 euroa.

20. *Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 215 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kiinteistövarallisuuteen liittyvistä omaisuus- ja omistusjärjestelyistä aiheutuviin menoihin

2) kiinteistövarallisuuden hallinnoinnista ja käytön tehostamisesta aiheutuviin menoihin.

21. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 566 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtiovarainministeriön hallinnonalalla tuottavuuden edistämiseen tähtäävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palveluiden hankkimiseen.

29. *Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 71 360 000 euroa.

10. Verotus ja tullitoimi

01. *Verohallinnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 403 989 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin

2) kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien maksuosuuksien maksamiseen

3) verohallinnon menettelystä asiakkaalle aiheutuneiden vahinkojen sopimusperusteisiin korvauksiin.

02. *Tullilaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 160 536 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon:

1) huumekoiratoimintaan saatavat lahjoitukset

2) EU:lta saatavat tulot pois lukien EU:lle kannettavista kolmansien maiden tulleista saatava kantopalkkio

3) mahdolliset tulot viranomaisyhteistyöstä

4) tullilaitoksen käsikirjojen ja muiden vastaavien tuotteiden myynnistä saatavat julkaisupalkkiot

5) tullialan ammattitutkinnon valmistavasta koulutuksesta saatavat tulot.

63. *Takaisin maksetut verot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) veron takaisin maksamiseen tapauksissa, joissa maksuvelvollinen on sosiaalisista tai muista veronhuojennussäännöksissä taikka verosopimuksissa tarkoitetuista syistä valtiovarainministeriön, Verohallinnon ja Tullihallituksen päätöksen nojalla oikeutettu saamaan takaisin jo maksetun veron

2) tuomioistuimen päätöksellä palautettavaksi määrättyjen verojen, korkojen ja oikeudenkäyntikulujen maksamiseen tapauksissa, joissa vastaavaa tulo- tai muuta momenttia ei ole käytettävissä.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

95. *Verotukseen liittyvät korkomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 32 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää verotukseen liittyvien korkomenojen maksamiseen. Korkomenot perustuvat seuraaviin säädöksiin:

1) verontilityslaki (532/1998)

2) veronkantolain 27 b § ja siihen liittyvä voimaantulosäännös (568/2004)

3) autoverolain 65 § (1482/1994)

4) valmisteverotuslain 49 §:n 1 momentti (182/2010)

5) tullilain 39 §:n 2 momentti (1258/2009)

6) arvonlisäverolain 101 §:n 2 momentti (1486/1994).

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

97. *Autoveron vientipalautus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ajoneuvon arvossa jäljellä olevan autoveron palauttamiseen, kun Suomessa käytössä ollut ajoneuvo viedään maasta pysyvästi ulkomaille käytettäväksi. Vientipalautusta voidaan myöntää vain niille ajoneuvoille, jotka on ensiverotettu lain 5/2009 voimaantulon jälkeen.

Määräraha perustuu autoverolakiin (1482/1994).

20. Palvelut valtioyhteisölle01. *Valtiokonttorin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 20 564 000 euroa.

Määrärahasta saa maksaa ennakkomaksuja työeläkevakuuttamisessa tarvittavien tietojärjestelmien hankintaan.

03. *Valtiovarain controller -toiminnon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 064 000 euroa.

06. *Valtion IT-palvelukeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 431 000 euroa.

07. *Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen toimintamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 000 euroa.

08. *Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kieku-tietojärjestelmän käyttöönotosta ja hankkeen aikataulun aikaistamisesta palvelukeskukselle aiheutuviin menoihin.

88. *Senaatti-kiinteistöt*

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

1. Palvelu- ja muut toimintatavoitteet

Senaatti-kiinteistöt on valtiovarainministeriön hallinnonalalla toimiva valtion liikelaitos. Valtion liikelaitoksista annetun lain (1062/2010) mukaan Senaatti-kiinteistöjen tehtävänä on tuottaa tilapalveluja ja niihin välittömästi liittyviä muita palveluja valtion virastoille ja laitoksille, valtion talousarvion ulkopuolisille rahastoille ja muille valtion liikelaitoksille samoin kuin eduskunnalle sekä sen alaisuudessa, valvonnassa ja yhteydessä toimiville yksiköille sekä huolehtia hallinnassaan olevasta valtion kiinteistövarallisuudesta.

suudesta. Liikelaitos voi tuottaa palveluja myös sellaisille yhteisöille, joiden toiminta rahoitetaan pääosin valtion talousarvioon otetuilla määrärahoilla.

Senaatti-kiinteistöjen arvoperusta on yhteiskuntavastuullinen toiminta osana valtioyhteisöä. Tehtävänä on tarjota tilapalveluja, jotka ovat taloudelliselta, sosiaaliselta ja ympäristön näkökulmasta vastuullisesti tuotettuja ja hinnoiteltuja.

Senaatti-kiinteistöt muodostaa liikelaitoskonsernin, johon kuuluu 26 tytäryhtiönä toimivaa kiinteistöosakeyhtiötä.

2. Investoinnit

Senaatti-kiinteistöjen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2012 enintään 240 milj. euroa. Lisäksi Senaatti-kiinteistöt saa tehdä sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina varainhoitovuosina enintään 220 milj. euroa. Investoinnit painottuvat rakennuskannan arvoa säilyttäviin ja sen toimintakelpoisuutta parantaviin peruskorjausinvestointeihin. Investointikehitys ei sisällä maankäyttömaksuja eikä varainsiirtoveroja.

Senaatti-kiinteistöt saa antaa vastavakuutta vaatimatta omavelkaisia takauksia tytäryhtiöinä toimivien kiinteistöosakeyhtiöiden lainoista sekä riittävää vakuutta vastaan osakkuusyhtiöidensä lainoista yhteensä enintään 50 milj. euron arvosta.

3. Lainanotto

Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan ottamaan vuoden 2012 aikana toimintansa rahoittamiseksi valtion liikelaitoksista annetun lain (1062/2010) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa nettomääräisesti enintään 40 milj. euroa.

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

01. *Tilastokeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 48 218 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) jäsenmaksujen maksamiseen

2) EU -jäsenyyteen liittyvien tilastohankkeiden rahoitukseen.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon

- 1) maksullisen toiminnan tulot

2) EU:lta ja yhteishankkeista talousarvion ulkopuolisilta tahoilta saatavat tulot.

02. *Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 132 000 euroa.

03. *Väestörekisterikeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 7 451 000 euroa.

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. *Aluehallintoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 51 298 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös hankkeisiin, joihin saadaan EU-rahoitusta.

02. *Maistraattien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 505 000 euroa.

03. *Alue- ja paikallishallinnon tukitoimet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 224 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtion keskushallinnon toimintojen alueellistamisen hallinnointiin

2) aluehallintouudistuksesta aiheutuviin tietojärjestelmien ja muiden tarvittavien muutosten suunnittelu- ja muutostöihin

3) valtion alueellisten ja paikallisten hallintorakenteiden kehittämiseen

4) Kainuun hallintokokeilun seurantaan ja sen perusteella tehtyjen ehdotusten edellyttämään valmisteluun

5) viranomaisten yhteisten asiakaspalvelumuotojen kehittämiseen ja yhteispalvelun hallinnointiin.

50. Eläkkeet ja korvaukset

15. *Eläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 092 334 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (1295/2006) ja siihen liittyvän lainsäädännön mukaisten

1) eläkkeiden, perhe-eläkkeiden, kuntoutustukien ja muiden kuntoutusetuuksien (ml. mahdolliset arvonlisäverot) ja niiden lisien

2) eri lakien nojalla valtion toimintojen kunnallistamisen yhteydessä suoritettujen eläkejärjestelyjen korvausten

3) viivästyskorotusten

4) mahdollisten oikeudenkäyntikulujen

5) viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johdettujen ennakkomenojen

6) viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johdettujen selvittelyerien

maksamiseen.

16. *Ylimääräiset eläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 355 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen voimassa olevien valtioneuvoston päätösten mukaisesti sekä aiemmin myönnettyjen ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään 9 000 euroa eduskunnan kansliatoimikunnan myöntämien ylimääräisten eläkkeiden maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

17. *Muut eläkemenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 806 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) korvausten maksamiseen Eläkekassa Maalle siitä eläkemenojen lisäyksestä, mikä aiheutuu asutustehtävissä palvelun ajan huomioon ottamisesta eläkekassan myöntämässä eläkkeessä

2) korvausten maksamiseen Nokia Oyj:lle, Vapo Oy:lle, Vammass Oy:lle ja Lapua Oy:lle siitä valtion eläkelain tasoisen eläketurvan säilyttämisestä syntyvästä lisärasituksesta, joka näille yhtiöille aiheutuu 31.8.1976 Televan, 31.12.1983 Valtion polttoainokeskuksen, 31.12.1990 Vammasskosken tehtaan ja Lapuan patruunatehtaan palveluksessa olleen henkilöstön siirrosta yhtiöiden palvelukseen

3) korvausten maksamiseen yrityskauppojen tai vastaavien yritysten omistuspohjan uudelleenjärjestelyjen yhteydessä tai konsernin sisällä yhtiöstä toiseen vanhana työntekijänä ennen 1.1.1994 siirretyn henkilön työnantajalle sekä Patria Vammass Oy:n tai Patria Lapua Oy:n palveluksesta yrityskauppojen, liikkeen luovutuksen tai vastaavien uudelleenjärjestelyjen yhteydessä vanhana työntekijänä siirretyn henkilön työnantajalle, jolloin vanhana työntekijänä tarkoitetaan 31.12.1990 Vammasskosken tehtaan tai Lapuan patruunatehtaan palveluksesta Vammass Oy:n tai Patruunatehdas Lapua Oy:n palvelukseen ja myöhemmin Patria-konserniin siirtyneitä henkilöitä

4) eläkeoikeuden siirtämisestä Suomen työeläkejärjestelmän ja Euroopan yhteisöjen eläkejärjestelmän välillä suoritettuihin eläkeoikeuksien pääoma-arvojen siirtoihin valtion eläkejärjestelmästä asiaa koskevan lain (165/1999) mukaisesti.

Valtiokonttori saa sopia vakuutusmatemaattisiin perusteisiin lasketusta eläkevastuiden kertosuorituksesta.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

50. *Vahingonkorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 39 130 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) tapaturmakorvauksiin

2) liikennevahinkokorvauksiin

3) ryhmähenkivakuutusta vastaavaan etuun

4) valtion virkamiesten toistuviin korvauksiin

5) valtion henkilöstölle aiheutuvien eräiden kustannusten ja vahinkojen korvauksiin

6) rautatien käytöstä johtuvan vahingon vastuusta annetun lain mukaisiin korvauksiin

7) tapaturma- ja liikennevahinkojen korvauksiin liittyviin asiantuntijalääkäripalkkioihin

8) valtioneuvoston erikseen päättäessä luonnonkatastrofien johdosta katastrofialueilla tehdyistä pelastus- ja evakuointitoimista, evakuointilennoista ja annetusta sairaanhoidosta sekä surmansa saaneiden kotimaahan kuljettamisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

63. *Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 113 538 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (1295/2006) nojalla viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johtuvien, Valtiokonttorin toisten eläkelaitosten puolesta myöntämien eläkkeiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös Keva-nimisen kunnallisen eläkelaitoksen valtiolle maksamien kaupunkien oikeuslaitosten eläkemenojen korvauksiin, joiden kustannukset selvitetään Vilma-eläkeselvittelyn yhteydessä.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

95. *Ennakkotuloista maksettavat korkomenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion eläkelain (1295/2006) nojalla viimeisen eläkelaitoksen periaatteesta johtuvien, Valtiokonttorin toisten eläkelaitosten puolesta myöntämien eläkkeiden maksamisesta aiheutuvien korkomenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

01. *Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Euroopan unionin toimielimissä toimivien suomalaisten kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja sosiaaliturvakustannusten maksamiseen

2) eräissä tapauksissa tiettyjen päivärahojen maksamiseen sellaisille kansallisille asiantuntijoille, joille Euroopan unioni ei maksa korvauksia.

Määrärahalla saa palkata yhteensä enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan määrän henkilöstöä määräaikaisiin kansallisten asiantuntijoiden tehtäviin.

02. *Erikseen budjetoidut palkkamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 50 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) välttämättömän lisähenkilökunnan palkkausten maksamiseen sellaisissa tapauksissa, joissa henkilöstön lisätarve ei ole ollut tiedossa varsinaista talousarvioesitystä laadittaessa

2) valtiovarainministeriön tekemistä virkasuhteen ehtoja koskevista päätöksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

03. *Valtion henkilöstöjärjestelyistä aiheutuvat palkkamenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 130 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lakkautuspalkkalain (182/1931) mukaisten lakkautuspalkkojen maksamiseen.

20. *Työhyvinvoinnin edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 675 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) työsuojelun edistämiseen valtionhallinnossa eli työsuojelututkimukseen

2) työsuojelukoulutukseen

3) työsuojelutietojen keräämiseen

4) työsuojelua koskevaan tiedottamiseen

5) valtiotyönantajan ja sen palveluksessa olevan henkilöstön välisten työelämän suhteiden edistämistä tarkoittavaan tutkimukseen, koulutukseen ja tiedotukseen.

60. *Siirto Koulutusrahastolle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 280 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Koulutusrahastosta annetun lain (1306/2002) 13 §:n mukaiseen valtion maksuun Koulutusrahastolle.

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. *Valtion ICT:n ohjaus ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 893 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtion yhteisten tietojärjestelmä uudistusten sekä yhteisten ICT-palvelujen ja -ratkaisujen toteuttamiseen

2) julkisen hallinnon yhteisten sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen kehittämiseen ja toteuttamiseen

3) julkisen hallinnon tietohallintolain edellyttämään ohjaukseen ja kehittämiseen

4) julkisen hallinnon tietoturvallisuuden ja varautumisen ohjaamiseen ja kehittämiseen.

Valtuus

Vuonna 2012 ICT- palvelujen kehittämiseen ja hankintaan, julkisen hallinnon sähköisen asioinnin ja hallinnon tukipalvelujen kehittämiseen ja toteuttamiseen, varautumisen ja tietoturvallisuuden kehittämiseen ja toteuttamiseen saa käyttää vuodelta 2011 käyttämättä jääneitä valtuuksia.

02. *Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilalahallinnon tietojärjestelmät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 26 910 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionhallintoa palvelevien talous-, henkilöstö- ja toimitilalahallinnon prosessien ja tietojärjestelmien kehittämiseen, hankintaan ja toimeenpanoon.

Valtuus

1) Valtiokonttori saa käyttää valtion keskitetysti hankittavan talous- ja henkilöstöhallintojärjestelmän ja siihen liittyvän integraatoratkaisun ensimmäiseen vaiheeseen myönnettyä valtuutta vuonna 2012 siltä osin kuin se on jäänyt käyttämättä vuonna 2011. Valtuudesta saa aiheutua menoja yhteensä 41 579 000 euroa.

2) Valtiokonttori saa käyttää valtion keskitetysti hankittavan talous- ja henkilöstöjärjestelmän toisen vaiheen järjestelmälisenssien hankintaan ja palvelujen ostoon myönnettyä valtuutta vuonna 2012 siltä osin kuin se on jäänyt käyttämättä vuonna 2011. Valtuudesta saa aiheutua menoja yhteensä 30 821 000 euroa.

3) Talousarvion ja valtiontalouden kehyspäätösten valmistelua tukevan tietojärjestelmän jatkokehittämiseen ja hankintaan saa käyttää vuoden 2011 talousarviossa myönnettyä 4 400 000 euron valtuutta vuonna 2012 siltä osin kuin se on jäänyt käyttämättä vuonna 2011.

20. *Tuottavuuden edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 71 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) julkisen hallinnon tuottavuuden edistämiseen tähtäävien tietohallintohankkeiden, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen

2) hallinnonalojen keskeisten tietojärjestelmähankkeiden kehittämiseen ja toimeenpanoon.

Määrärahaa saa käyttää enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. *Ahvenanmaan tasoitusmaksu* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 203 250 000 euroa.

Määrärahaa saa Ahvenanmaan valtuuskunnan päätöksen mukaisesti käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaista tasoitusta ja tasoitusmäärää koskevien ennakkomaksujen suorittamiseen. Kun tasoitus lain mukaan suoritetaan jälkikäteen, saattavat tällöin vielä vahvistamattomien tasoitusten määrät nousta ennakkomaksuja suuremmiksi. Tämän johdosta määrärahaa saa käyttää ennen lopullisen tasoituksen vahvistamista myös lisäennakon myöntämiseen varainhoitovuotta edeltäneiden vuosien menoihin.

31. *Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 25 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain 49 §:n mukaisen verohyvityksen maksamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

32. *Ylimääräinen määräraha Ahvenanmaan maakunnalle* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ahvenanmaan itsehallintolain 48 §:n mukaisen ylimääräisen määrärahan maksamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

40. *Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 9 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaisveron tuoton palauttamiseen Ahvenanmaan maakunnalle.

90. Kuntien tukeminen

20. *Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmä-hankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 18 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtion ja kuntien yhteisten sähköisten asiointipalvelujen ja tietojärjestelmäratkaisujen suunnitteluun ja hankintaan

2) kuntien informaatioteknologiaan kohdennettuihin, kuntien tietovarantojen hyväksikäytön edellytyksiä parantaviin kehittämishankkeisiin sekä tietoteknisten palveluiden järjestämiseen ja jo toteutettujen ratkaisuiden käyttöönoton tukemiseen

3) harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin sekä EU:n hyväksymien ja rahoittamien hankkeiden maksamiseen

4) muuhun yhteiseen julkisen tietohallinnon kehittämiseen

5) enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen vuodessa SADe-ohjelman palvelukokonaisuuksien ja tukipalvelujen suunnittelua ja toteutusta varten enintään ohjelmakauden päättämiseen saakka. Näistä kahdeksaa henkilötyövuotta vastaava määrä voidaan toteuttaa tuottavuusohjelman henkilötyövuosisatavoitteiden ulkopuolelta.

Valtuus

Valtiovarainministeriö saa tehdä vuonna 2012 valtion SADe-ohjelmaan sisältyvissä Oppijan palvelukokonaisuuden peruskoulutukseen ja II

asteen koulutukseen liittyvissä hankkeissa sekä Osallistumisympäristön, Työnantajan, Yrityksen perustajan sekä Rakennetun ympäristön ja asumisen palvelukokonaisuuksissa sopimuksia tai muita sitoumuksia (tietojärjestelmähankinnoista ja -toimituksista) siten, että niistä ja aiemmin tehdyistä vastaavista sitoumuksista aiheutuu menoja vuonna 2012 ja myöhempinä vuosina yhteensä enintään 16 500 000 euroa.

30. *Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 8 469 242 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) mukaisen valtionosuuden maksamiseen

2) verotuloihin perustuvan valtionosuuksien tasauksen maksamiseen

3) enintään 20 000 000 euroa harkinnanvaraisen korotuksen maksamiseen valtionosuuteen.

Valtionosuuden määräytymisperusteena käytettävä taiteen perusopetuksen perushinta on 1,40 euroa ja yleisen kulttuuritoimen perushinta 3,50 euroa asukasta kohden.

31. *Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki ja kuntien yhteistoiminta-avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 44 194 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kuntajakolain (1698/2009) 41 §:n mukaisiin laskennallisiin yhdistymisavustuksiin

2) lain 44 §:n mukaisten valtionosuuksien vähentämisen korvaamiseen

3) ennen vuotta 2008 voimassa olleen kuntajakolain 40 §:n (167/2005) mukaiseen investointi- ja kehittämishankkeiden tukeen

4) enintään 560 000 euroa kuntajakolain 16 §:n mukaisten erityisten selvitysten toimittamisesta aiheutuneiden kustannusten maksamiseen sekä avustuksiin kunnille niistä kustannuksista, joita niille aiheutuu yhdistymiseen liittyvistä esiselvityksistä

5) enintään 200 000 euroa selvitysmenettelystä yhteistyön edistämiseksi eräillä kaupunkiseu-

duilla annetun lain (1408/2010) mukaisten selvitysten kustannuksiin

6) enintään 1 000 000 euroa kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 67 §:n mukaisten yhteistoimintavastustusten maksamiseen.

91. Työllisyyden ja elinkeinoelämän tukeminen

41. *Energiaverotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 255 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valmisteverojärjestelmän kautta maksettavaan

- 1) maatalouden tukeen
- 2) alusliikenteen tukeen
- 3) sähkön tuotannon tukiiin
- 4) energiaintensiivisten yritysten veronpalautukseen
- 5) verottomasta käytöstä johtuviin palautuksiin.

92. EU ja kansainväliset järjestöt

Valtuus

Suomen jäsenosuuden korottamiseen Kansainvälisessä valuuttarahastossa saadaan sitoutua siten, että jäsenosuutta korotetaan 1 263,8 miljoonasta erityisestä nosto-oikeudesta 2 410,6 miljoonaan erityiseen nosto-oikeuteen Suomen Pankin varoilla. Valtioneuvosto voi myöntää vastavakuuksia vaatimatta 2 410,6 miljoonan erityisen nosto-oikeuden (SDR) suuruisen valtiontakuun Kansainvälisen valuuttarahaston jäsenosuuden käytöstä Suomen Pankille mahdollisesti aiheutuvien tappioiden varalta. Samalla vanhat jäsenosuuksien korotuksiin liittyvät vastusitoumukset kumotaan.

20. *Euroopan unionin osallistuminen matkamenojen korvauksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n jäsenvaltioiden valtuuskuntien matkakulujen korvaamisesta annetun päätöksen mukaisten matkustusmenojen

sekä matkustusmenoihin liittyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

40. *Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 8 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sen taloudellisen hyödyn korvaamiseksi, minkä Suomen Pohjoismaiden Investointipankin isäntämaana katsotaan saavan.

67. *Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 170 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) kansainvälisille rahoituslaitoksille jäsenyyden perusteella vuosina 1982—1986 annettujen sitoumusten lunastamiseen sekä lunastamisesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen
- 2) vuoden 1986 jälkeen annettujen sitoumusten lunastamisen yhteydessä aiheutuvien valuuttakurssitappioiden ja lunastamiskustannusten maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

68. *Suomen osuus Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin peruspääoman korottamisesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 060 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kansainvälisen jälleenrakennus- ja kehityspankin (*International Bank for Reconstruction and Development, IBRD*) peruspääoman korottamisesta aiheutuvan vuoden 2012 Suomen toisen maksuosuuden, suuruudeltaan n. 4 350 000 Yhdysvaltain dollaria vasta-arvoltaan 3 060 000 euroa, maksamiseen. Lisäksi määrärahaa saa käyttää arvonsäilytysvelvoitteesta mahdollisesti aiheutuviin maksuihin.

69. *Maksut Euroopan unionille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 850 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Euroopan unionille suoritettavien arvonlisäveropohjaan ja bruttokansantuloon perustuvien Suomen maksuosuuksien maksamiseen

2) Yhdistyneelle Kuningaskunnalle myönnettävän maksuhelpotuksen rahoitusosuuden maksamiseen.

99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot

95. *Satunnaiset säädösperusteiset menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten lakiin tai asetukseen perustuvien menojen maksamiseen, joita varten talousarvioon ei ole erikseen myönnetty määrärahaa.

96. *Ennakoimattomat menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sellaisten edeltä arvaamattomien välttämättömien menojen maksamiseen, joita varten talousarviossa ei ole erikseen määrärahaa.

97. *Valtion saatavien turvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 150 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtion laina- ja takaussaatavien perintään
- 2) valtion laina- ja takaussaatavien sekä perintöomaisuuden turvaamiseen ja hoitoon
- 3) aiheuttomasti maksettujen etuuksien takaisin perimisestä ja valtion takautumisoikeuden käyttämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen
- 4) kiinnityksen haltijan vastuuvakuutuksen maksamiseen
- 5) kiinteistön tai muun omaisuuden ostamiseen konkurssi- tai pakkohuutokaupassa tai muussa realisointijärjestelyssä, milloin se on valtion laina-, takaus- tms. saatavien turvaamiseksi tai takausvastuiden minimoimiseksi tarpeen sekä valtiolle näin tulleen omaisuuden hoidosta ja realisoinnista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla myönnettävät valtionosuudet budjetoidaan vuonna 2012 myöntöpäätöksen perusteella poiketen tulojen ja menojen kohdentamista koskevista yleisistä määräyksistä. Valtuusmenettelyn piiriin kuuluvat valtionosuudet ja -avustukset budjetoidaan kuitenkin maksuperusteisesti.

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. *Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 26 481 000 euroa.

02. *Opetushallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 21 814 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) oppimateriaalin kehittämiseen ja tuottamiseen

2) enintään 910 000 euroa ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalimyynnin liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentamiseen

3) 290 000 euroa avustuksena saamelaiskäräjille jaettavaksi saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen.

03. *Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen CIMOn toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 735 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) 1 709 000 euroa ulkomailla tapahtuvan Suomen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestä-

miseen ja tunnettuuden lisäämiseen mukaan lukien ulkomailla palvelevien yliopisto-opettajien sekä muiden asiantuntijoiden, yhteensä enintään 47 henkilön, palkkaukseen

2) 2 946 000 euroa opiskelija-, harjoittelija-, opettaja-, nuoriso- ja asiantuntijavaihtoon myönnettäviin stipendeihin, apurahoihin ja avustuksiin.

Momentille saa nettobudjetoida EU:n rahoittamien Elinikäisen oppimisen ohjelman ja Nuorisotoimintaohjelman sekä Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittaman Nordplus-ohjelman apurahoja koskevat tulot ja menot.

04. *Koulutuksen ja korkeakoulujen arviointi sekä opiskelijoiden oikeusturvalautakunta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 539 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) enintään 915 000 euroa avustusten myöntämiseen koulutuksen arviointitoimintaan

2) korkeakoulujen arviointineuvoston toimintamenoihin

3) opiskelijoiden oikeusturvalautakunnan toimintamenoihin.

21. *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 948 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) menoihin, jotka aiheutuvat osallistumisesta kansainvälisten järjestöjen toimintaan ja pohjoismaiseen kulttuuriyhteistyöhön

2) kulttuurisopimusten ja vaihto-ohjelmien toimeenpanosta aiheutuviin menoihin

3) ulkomaille suuntautuvan kulttuuri- ja sivistystoiminnan edellyttämiin palkkaus- ja ohjelmamenoihin tarkoitettujen avustusten ja apurahojen maksamiseen henkilöille ja yhteisöille,

jotka edistävät opetus-, tiede- ja kulttuurivaihtoa sekä Suomen kulttuurin tunnetuksi tekemistä ulkomailla.

22. *Eräät käyttöoikeuskorvaukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 888 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) tekijänoikeuslakiin (404/1961) perustuvien kopiointi- ja muiden käyttöoikeuskorvausten sekä kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan menojen maksamiseen

2) enintään 3 625 000 euroa suojattujen teosten tekijöille maksettavan lainauskorvauksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

29. *Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonnäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 30 800 000 euroa.

50. *Eräät avustukset* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 685 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Svenska Finlands folkting -nimisestä järjestöstä annetun lain (1331/2003) mukainen valtionavustus	675 000
2. Paasikivi-Seura	10 000
Yhteensä	685 000

51. *Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 2 844 000 euroa.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Avustus Ortodoksiselle kirkolle (L 985/2006, 119 §)	2 226 000
2. Avustukset Suomen Merimieskirkolle, eräiden siirtoväen sankarihautojen hoitoon ja luovutetun alueen hautausmaiden kunnostamiseen	218 000
— mistä merimieskirkkojen rakennusavustuksiin ja rakennuslainojen hoitoon (enintään)	152 000
3. Avustus rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille	400 000
— mistä avustuksina yhdyskuntien ja niiden paikallisyhteisöjen kirkkojen ja toimintatilojen rakennusavustuksiin	200 000
Yhteensä	2 844 000

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 210 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Unescon ja muiden hallitustenvälisten monenkeskisen sivistyksellisen yhteistyön järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen.

10. Yleissivistävä koulutus

01. *Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 47 403 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) Eurooppa-koulujen opettajien ja hallinto henkilökunnan palkkaus- ja eräiden muiden menojen maksamiseen

2) valtion yleissivistävien oppilaitosten kansainvälistämiseen, maahanmuuttajien täydentävään opetukseen, valtion yleissivistävien erityiskoulujen palvelu- ja kehittämiskeskustoimintaan sekä avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen

3) Helsingin eurooppalaisen koulun toiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Valtuus

Vuonna 2012 saa tehdä Jyväskylän näkövammaisten koulun ja Haukkarannan koulun tilajärjestelyistä aiheutuvia vuokrasopimuksia, joista aiheutuu menoja valtiolle vuoden 2014 jälkeen siten, että nettomenojen lisäys vuositasolla on enintään 1 500 000 euroa.

02. Ylioppilastutkintolautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 306 000 euroa.

20. Yleissivistävän koulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 12 894 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) yleissivistävän koulutuksen sekä siihen liittyvien kokeilu-, tutkimus-, kehittämis- ja arviointihankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen sekä avustusten maksamiseen

2) EU:n ja OECD:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen

3) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 842 693 000 euroa.

1) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen

2) enintään 3 800 000 euroa edellä mainitun lain 13 §:n 3 momentin mukaisille muille kuin oppivelvollisille järjestettävän perusopetuksen aineenopetuksen käyttökustannuksiin

3) enintään 4 500 000 euroa avustuksina yksityisten opetuksen järjestäjien käyttökustannuksiin

4) enintään 6 000 000 euroa joustavan perusopetuksen käyttökustannuksiin

5) enintään 1 300 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 44 §:n mukaisten avustusten maksamiseen opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille

6) enintään 136 000 euroa muiden kuin opetustuntikohtaista valtionosuutta saavien taiteen perusopetuksen järjestäjien harkinnanvaraisiin valtionavustuksiin

7) enintään 4 300 000 euroa avustuksina muiden kuin tieto- ja viestintätekniikan oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen sekä koulujen ja oppilaitosten kansainvälistämiseen

8) enintään 4 700 000 euroa esi- ja perusopetuksen sekä lukiodien tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytön edistämiseen sekä sen hyödyntämisen kehittämiseen ylioppilastutkinnon suorittamisessa ja ylioppilastutkintolautakunnan tieto- ja viestintäteknologiseen varustamiseen

9) enintään 15 581 000 euroa esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan laadun kehittämiseen ja seurantaan

10) enintään 50 449 000 euroa perusopetuksen opetusryhmäkoon pienentämiseen

11) enintään 8 000 000 euroa avustuksina koululaisten kerhotoiminnan tukemiseen

12) Suomen, Norjan ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisten menojen maksamiseen

13) enintään 11 975 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriön määräämin perustein opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 45 §:n mukaisten avustusten maksamiseen täydentävän vieraskielisten oppilaiden äidinkielen ja suomi/ruotsi toisena kielenä sekä heidän muun opetuksensa tukemiseen

14) enintään 75 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriön määräämin perustein opetus- ja

kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 45 §:n mukaisten avustusten maksamiseen saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen

15) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 45 §:n 1 momentin sekä saamenkieliseen ja saamen kielen opetukseen perusopetuksessa, lukiossa ja ammatillisessa koulutuksessa myönnettävän valtionavustuksen perusteista annetun valtioneuvoston päätöksen (191/1999) 4 ja 5 §:n mukaisen saamenkielisen ja saamen kielen opetuksen valtionavustuksen maksamiseen.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisen aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä ohjaustuntien määrä on enintään 3 320 000 tuntia. Ohjaustuntien hinta on 25,00 euroa.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä tuntimäärä on musiikin perusopetuksessa enintään 1 653 000 ja muussa tuntiperusteisen valtionosuuden piiriin kuuluvassa taiteen perusopetuksessa enintään 140 800 tuntia.

34. *Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 58 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja taiteen perusopetuksen perustamishankkeiden valtionavustusten sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) nojalla myönnettyjen perusopetuksen, lukiokoulutuksen, taiteen perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen perustamishankkeiden valtionosuuksien maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena. Määrärahasta maksetaan myös jälkirahoitteisina myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten vuosieriin lain mukaan lisättävät korot.

Valtuus

Vuonna 2012 saa myöntää valtionavustusta yleissivistävän koulutuksen perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionavustukset ovat yhteensä enintään 8 000 000

euroa. Valtionavustuksista enintään 6 000 000 euroa saa myöntää toteutusaikaisena.

51. *Valtionavustus järjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 303 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen kodin ja koulun yhteistyöstä huolehtiville järjestöille, Kerhokeskus - Koulutyön tuki ry:lle, koulun vapaan harrastustoiminnan tukemiseen, Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry:lle, Ympäristökasvatuksen seura ry:lle, Kesälukioseura ry:lle, Suomi-koulujen Tuki ry:lle ja Suomi-koulujen toimintaan ja kehittämiseen sekä kotiperuskoulu/hemgrundskola-toimintaan, sekä eräiden vaihto-oppilasjärjestöjen ja lukiolaisten tiedeolympiatoiminnan tukemiseen.

20. Ammatillinen koulutus

01. *Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 485 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Saamelaisalueen koulutuskeskuksen ja Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen kansainvälistämiseen, oppimisympäristöjen kehittämiseen ja tietoverkkojen rakentamiseen sekä tieto- ja viestintätekniikan käyttöön opetuksessa ja opiskelussa, maahanmuuttajien tukiopetukseen, ammatilliseen lisäkoulutukseen sekä työnantajille maksettaviin koulutuskorvauksiin.

20. *Työpaikalla tapahtuva oppiminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 026 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työssäoppimisen ja muun työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja osaamisen osoittamisen rahoittamisesta sekä koulutuksen kehittämisestä aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

21. *Ammatillisen koulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 339 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ammatillisen koulutuksen kokeilu-, tutkimus-, kehittämis- ja arviointihankkeista aiheutuvien suunnittelu-, käynnistämisen- ja toimintamenojen sekä avustusten maksamiseen

2) EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahastoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutushankkeiden maksamiseen

3) enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

30. *Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 718 106 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten sekä muiden avustusten maksamiseen

2) enintään 6 072 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 44 §:ssä tarkoitettuihin avustuksiin sekä avustuksina ammatillisen koulutuksen yhteisiin tehtäviin ja laatupalkintoihin ja Örebron kuulovammaisten oppilaitoksen suomalaisten ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden kustannusten kattamiseen

3) enintään 1 000 000 euroa avustuksina laajennetun työssäoppimisen kokeiluhankkeisiin

4) enintään 851 000 euroa avustuksina erityisopetuksen palvelu- ja kehittämiskeskustoiminnan vahvistamiseen

5) enintään 961 000 euroa avustuksina oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen

6) enintään 4 000 000 euroa ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostamisohjelmaan opintojen nopeuttamiseksi.

30. Aikuiskoulutus

20. *Opetustoimen henkilöstökoulutus ja eräät muut menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 25 747 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) opetustoimen henkilöstön henkilöstö- ja lisäkoulutukseen, sen seurantaan ja arviointiin

2) ammattitutkintojen ja kielitutkintojen kehittämiseen, virallisten kääntäjien koulutuksen ja tutkintojen kehittämiseen sekä näyttötutkintomestarikoulutukseen

3) lähialueyhteistyöhön ja muuhun Venäjäyhteistyöhön sekä erityisryhmien koulutuksesta aiheutuviin menoihin ja avustuksiin

4) enintään seitsemää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

21. *Aikuiskoulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 010 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) aikuiskoulutuspolitiikkaa, aikuisopiskelua, tutkintojärjestelmiä, koulutustarjontaa ja elinikäistä oppimista koskevaan valtakunnalliseen tutkimus-, kehittämis- ja kokeilutoimintaan, maahanmuuttajien koulutuksen kehittämiseen ja aikuisopiskelun tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittämiseen

2) muista kuin rakennerahastoista rahoitettavista EU:n tutkimus- ja koulutushankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen sekä OECD:n toteuttaman aikuisten taitotasomittauksen (PIAAC) kansallisesta toimeenpanosta aiheutuviin kustannuksiin

3) enintään kahtatoista henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

30. *Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 164 442 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisen valtionosuuden maksamiseen kansalaisopistoille, kansanopistoille, opintokeskuksille ja kesäyliopistoille sekä Snellmankorkeakoulu -nimiselle oppilaitokselle

2) enintään 6 800 000 euroa vapaasta sivistystyöstä annetun lain 14 §:n mukaisiin opintosetiäivustuksiin, laatu- ja kehittämisavustuksiin,

ylimääräisiin avustuksiin ja rakenteellisen kehittämissohjelman tukemiseen.

Valtionosuuteen oikeuttavat yksiköt

	enimmäismäärä	yksikkö
Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin	1 924 292	opetustunti
Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin	269 216	opiskelijaviikko
Valtionosuus opintokeskusten opintokerhotoimintaan	255 000	opintokerhotunti
Valtionosuus opintokeskusten muuhun opintotoimintaan	168 196	opetustunti
Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin	58 121	opetustunti

Kansanopistojen valtionosuuteen oikeuttavista laskennallisista opiskelijaviikoista enintään 4 700 opiskelijaviikkoa suunnataan Snellmankorkeakoulu -nimiselle vapaan sivistystyön oppilaitokselle. Tunti- tai opiskelijaviikkokiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

31. Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 152 775 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen

2) enintään 8 050 000 euroa työelämän palvelutoiminnan ja koulutuksen laadun kehittämiseen, näyttötutkintojen koe- ja materiaali- palveluihin sekä edellisiin vuosiin kohdistuviin loppusuorituksiin ja oikaisuihin.

Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijatyövuosia on enintään 16 250, josta liikenneopettajakoulutukseen enintään 150 opiskelijatyövuotta. Opiskelijatyövuosi- kiintiön estämättä määrärahaa saa käyttää oikaisupäätöksistä aiheutuvien valtionosuuksien maksamiseen.

32. Valtionosuus ja -avustus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 140 594 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionosuuksien ja enintään 4 850 000 euroa valtionavustusten maksamiseen.

Oppisopimusopiskelijoiden enimmäismäärä ammatillisessa lisäkoulutuksessa on 28 805. Oppisopimuksena järjestettävän ammatti- ja erikoisammattitutkintoon valmistavan koulutuksen yksikköhinta on 3 268,70 euroa ja muun ammatillisen lisäkoulutuksen 2 360,73 euroa opiskelijaa kohden.

51. Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 21 279 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisen valtionosuuden maksamiseen.

Valtionosuuteen oikeuttavia laskennallisia opiskelijatyöpäiviä on yhteensä enintään 296 840, josta Suomen Ilmailuopiston osuus on enintään 14 000 opiskelijatyöpäivää.

52. Valtionavustus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 308 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten vapaan sivistystyön perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

53. *Valtionavustus järjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 7 441 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain (663/2007) mukaisesti valtionavustuksiin

2) avustusten maksamiseen Maa- ja kotitalousnaisten Keskus ry:lle, Marttaliitto ry:lle ja Käsi- ja taideteollisuusliitto TAITO ry:lle ja niiden edelleen jaettavaksi piiri- tai jäsenjärjestöilleen, Finlands svenska Marthaförbund rf:lle, Sami Duodji ry:lle, järjestöille sivistystyöhön, Sofian kannatusyhdistys ry:lle sekä Kriittiselle korkeakoululle.

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

Valtuus

Suomen Akatemian momenteilta 29.40.51 ja 29.40.53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin saa vuonna 2012 hyväksyä sitoumuksia 282 250 000 euron arvosta. Lisäksi mikäli vuoden 2011 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta hyväksyä sitoumuksia vuonna 2012.

Tieteellisten seurain valtuuskunnalle voidaan edelleen luovuttaa tilat vastikkeetta.

01. *Suomen Akatemian toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 12 806 000 euroa.

02. *Arkistolaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 959 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) arkistolaitoksen kansainvälisen yhteistyön edellyttämien järjestöjen ja ohjelmien jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen

2) EU:n hyväksymien hankkeiden menojen maksamiseen.

03. *Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 965 000 euroa.

04. *Varastokirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 589 000 euroa.

20. *Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 30 554 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ammattikorkeakouluja, yliopistoja ja tiedelaitoksia koskevan tutkimus-, arviointi-, selvitys- ja kehittämistoiminnan menojen ja avustusten maksamiseen

2) korkeakoulujen ja tieteen yhteisten tietoteknisten palvelujen ja tietoverkon rahoittamiseen, korkeakoulujen ja tieteen toiminnan seurannan ja ohjauksen tietojärjestelmien sekä muiden vastaavien yhteisten menojen keskitettyyn rahoittamiseen

3) EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahoista rahoitettavien tutkimus- ja koulutus-hankkeiden maksamiseen

4) enintään 186 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Valtuus

Opetus- ja kulttuuriministeriö saa tehdä supertietokoneen ja datakeskuksen hankkimiseksi sopimuksia siten, että niistä aiheutuu valtiolle menoja vuonna 2011 tehdyt sopimukset mukaan lukien vuonna 2012 enintään 5 000 000 euroa, vuonna 2013 enintään 10 000 000 euroa ja vuonna 2014 enintään 10 000 000 euroa.

22. *Tutkimusinfrastruktuurihankkeiden rahoitus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää tutkimusinfrastruktuurihankkeista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen sekä tutkimusinfrastruktuurihankkeiden kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

30. *Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 429 001 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ammattikorkeakoululain (351/2003) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisen valtionosuuden maksamiseen

2) enintään 9 100 000 euroa ammattikorkeakoululain mukaisena hankerahoituksena toiminnan kehittämiseen ja tukemiseen

3) enintään 10 185 000 euroa ammattikorkeakoulujen tuloksellisuusrahoitukseen, tietoyhteiskuntahankkeisiin ja ammattikorkeakoulujen strategiaa tukeviin hankkeisiin.

50. *Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 831 487 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yliopistoille yliopistolain (558/2009) mukaisen valtionrahoituksen maksamiseen.

51. *Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 251 526 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) akatemiaprofessorien ja akatemiatutkijoiden tehtävistä, tutkimusohjelmista, tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulutuksesta, tutkimuksen infrastruktuureista, muista tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoituksesta, valtionavustuksista ja apurahoista sekä kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) arvioinneista, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tieteen tunnetuksi tekemisestä aiheutuvien menojen maksamiseen

3) kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen

4) EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden menojen maksamiseen

5) Suomen Akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin ja ohjelmiin liittyviin palkkaus-, eläkemaksu- ja muihin kulutusmenoihin, laite-

ja ohjelmistohankintojen menoihin ja yleiskustannuksiin

6) 6 450 000 euroa myöntämisvaltuuteen sisältymättömänä tutkimusinfrastruktuurien rahoittamiseen

7) 15 000 000 euroa myöntämisvaltuuteen sisältymättömänä huippututkimukseen ja strategisten huippuosaamisen keskittymien vahvistamiseen.

Kohdassa 1 tarkoitettu tutkimusrahoitus on budjetoitu maksupäätösperusteisena. Tutkimusrahoituksesta saadaan maksaa ennakoita talousarvion ulkopuolisille rahoituksen saajille.

52. *Erityinen valtionrahoitus Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yliopiston opetus- ja tutkimustoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 30 731 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yliopistolain 75 ja 92 a §:n mukaisten korvausten maksamiseen Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle apteekkiliikkeen harjoittamisesta.

53. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarain tieteiden edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 101 180 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) akatemiaprofessorien ja akatemiatutkijoiden tehtävistä, tutkimusohjelmista, tutkimuksen huippuyksiköistä, tutkijankoulutuksesta, tutkimuksen infrastruktuureista, muista tutkimushankkeista, tutkimuksen erityisrahoituksesta, valtionavustuksista ja apurahoista sekä kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) arvioinneista, tieteellisestä julkaisutoiminnasta ja tieteen tunnetuksi tekemisestä aiheutuvien menojen maksamiseen

3) kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen

4) EU:n hyväksymien tutkimus- ja koulutushankkeiden menojen maksamiseen

5) Suomen Akatemian rahoittamiin tutkimushankkeisiin ja ohjelmiin liittyviin palkkaus-, eläkemaksu- ja muihin kulutusmenoihin, laite- ja ohjelmistohankintojen menoihin ja yleiskustannuksiin

6) yksityisten arkistojen valtionavusta annetun lain mukaisten menojen maksamiseen

7) Kotimaisten kielten kesuksesta annetun lain 8 §:n 1 momentin mukaisesti viraston toiminnasta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää yhdessä momentin 29.40.03 kanssa enintään 89 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimettyjen virkamiesten palkkausmenoihin

8) päätöksentekoa tukevaa yhteiskunnallista tutkimusta tekeville yhteisöille ja tutkimuslaitoksille myönnettävien valtionavustusten maksamiseen

9) kansainväliseen yhteistyöhön osallistumisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

10) tieteen edistämiseksi, tieteen ja yhteiskunnan sekä kansalliskielten ja yhteiskunnan vuorovaikutuksen edistämiseksi myönnettävien valtionavustusten, -palkintojen ja apurahojen, tieteellisen kirjallisuuden kääntämis- ja painattamismenojen, tiedonjulkistamisen ja tutkimuseetiikan edistämismenojen ja tutkimuksen tietohuollon menojen sekä tieteen tukemiseen liittyvistä tutkimuksista, selvityksistä ja julkaisuista aiheutuvien menojen maksamiseen

11) tutkimusaineistojen käytön saatavuuden parantamiseksi ja tutkimuksen infrastruktuurihankkeisiin myönnettäviin valtionavustuksiin ja valtion laitosten vastaavien hankkeiden menojen maksamiseen

12) tiedeyhteisöjen käytössä olevien valtion toimitilojen vuokriin.

Kohdassa 1 tarkoitettu tutkimusrahoitus on budjetoitu maksupäätösperusteisena. Tutkimusrahoituksesta saadaan maksaa enakoita talousarvion ulkopuolisille rahoituksen saajille.

Kohdassa 7 tarkoitettujen henkilöiden osalta työnantajalle maksetut sairausvakuutuksen mukaiset etuudet otetaan nettobudjetoitaessa tuloina huomioon.

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 196 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen maksuosuuksien maksamiseen Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskukselle (CERN), Euroopan etelä-

selle observatoriolle (ESO), Euroopan molekyylibiologian laboratoriolle (EMBL), Euroopan molekyylibiologian konferenssille (EMBC), Euroopan Yliopistoinstituutille (EUI) ja eurooppalaiselle synkrotonisäteilykeskukselle (ESRF) sekä vastaaville kansainvälisille tieteellisille järjestöille.

70. Opintotuki

01. *Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 683 000 euroa.

52. *Opintolainojen valtioneuvoston takaus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 35 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/1994) mukaisista valtioneuvoston takauksista aiheutuviin menoihin.

55. *Opintoraha ja asumislisä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 818 505 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opintotukilain (65/1994) mukaisten opintorahojen ja opintotuen asumislisän maksamiseen.

57. *Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 30 750 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) avustuksen maksamiseen opiskelijaravintoloille alempaa tai ylempää korkeakoulututkintoa, ammattikorkeakoulututkintoa tai ylempää ammattikorkeakoulututkintoa suorittavien korkeakouluopiskelijoiden sekä opintotukeen oikeuttaviin ammatillisiin tai erikoistumiskoulutusohjelmiin taikka poikkeuskoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden aterioiden hinnan alentamiseksi 1,84 eurolla ateriala kohti

2) ylimääräisen avustuksen maksamiseen muualla kuin korkeakoulun tiloissa sijaitsevan opiskelijaravintolan pitäjälle enintään 1 euroa, kuitenkin enintään opiskelijaruokailusta aiheutuvien tila- ja laitekustannusten määrä, sellaista ateriala kohden, josta maksetaan ateriatukea.

58. *Avustus vuokratustannusten korvaamiseen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 244 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) avustuksen maksamiseen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle korkeakouluopiskelijoiden terveydenhoitoa varten tarvittavien tilojen vuokratustannusten korvaamiseen

2) avustuksen maksamiseen opiskelija-asuntotarkoitukseen luovutettujen valtion maa-alueiden vuokratustannusten korvaamiseen silloin, kun kiinteistöä käytetään lähinnä opintotuen asumislisään tai asumistukeen oikeutettujen opiskelijoiden asumiseen edellyttäen, että asianomainen kunta tukee opiskelija-asumista vastavalla määrällä.

Käyttösuunnitelma	euroa
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö	3 805 000
Opiskelija-asuntoyhteisöt	1 439 000
Yhteensä	5 244 000

59. *Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 47 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuesta annetun lain (48/1997) mukaisen tuen maksamiseen.

80. Taide ja kulttuuri

01. *Taiteen keskustoimikunnan ja taidetoimikuntien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 820 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) taiteilijaprofessoreiden viroista aiheutuviin palkkausmenoihin

2) taiteen edistämiseksi myönnettävien apurahojen ja avustusten maksamiseen

3) taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus- ja tiedotustoimintaan

4) enintään 10 000 euroa maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

Määrärahasta myönnettävät apurahat ja avustukset budjetoidaan maksuperusteisina.

02. *Valtion taidemuseon toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 19 221 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) siviilipalvelusmiehistä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) kalusto- ja laitehankintoihin

3) enintään 2 600 000 euroa näyttelytoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan tukemiseen.

03. *Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 851 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) perusparannushankkeiden rahoittamiseen

2) kalusto- ja laitehankintoihin.

04. *Museoviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 19 938 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kalusto- ja laitehankintoihin.

Momentille voidaan nettouttaa Museoviraston hallussa olevien maa-alueiden puunmyynnistä saatavat tulot.

05. *Näkövammaisten kirjaston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 412 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) kalusto- ja laitehankintoihin

2) enintään 4 000 euroa maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen.

06. *Kansallisen audiovisuaalisen arkiston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 860 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) kalusto- ja laitehankintoihin
- 2) enintään 160 000 euroa esitystoiminnan ja muun maksullisen palvelutoiminnan hintatukeen.

07. *Mediakasvatus- ja kuvaohjelmakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 645 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kalusto- ja laitehankintoihin.

08. *Venäjän ja Itä-Euroopan instituutin toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 969 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kalusto- ja laitehankintoihin.

16. *Ylimääräiset taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 18 563 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) ylimääräisten taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeiden sekä taiteilijaeläkkeisiin liittyvien perhe-eläkkeiden maksamiseen voimassa olevien valtioneuvoston päätösten mukaisesti sekä aiemmin myönnettyjen ylimääräisten taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeiden maksamiseen

2) enintään 1 145 000 euroa uusiin taiteilija- ja sanomalehtimieseläkkeisiin sekä taiteilijaeläkkeisiin liittyviin perhe-eläkkeisiin siten, että enintään saadaan myöntää täyttä eläkettä vastaavina 51 ylimääräistä taiteilijaeläkettä ja 10 ylimääräistä sanomalehtimieseläkettä.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

30. *Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 613 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kirjastolain (904/1998) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten kirjastojen valtionavustusten maksamiseen

2) yleisille kirjastoille tuotettujen tietokanta- ja aineistopalvelujen ostoon ja yleisten kirjastojen erityistehtävien valtionavustusten maksamiseen sekä kirjastojen sisältötuotantoon liittyvien valtionavustusten maksamiseen

3) viittomakielisen kirjaston perustamiseen ja toimintaan liittyvien valtionavustusten maksamiseen.

31. *Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 445 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten teattereiden ja orkestereiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on teattereilla enintään 2 469 ja orkestereilla enintään 1 033.

32. *Valtionosuudet ja -avustukset museoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 683 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten museoiden valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen

2) enintään 252 000 euroa avustusten maksamiseen museoiden kokoelmatietojen siirtämiseksi elektroniseen muotoon.

Valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä henkilötyövuosien määrä on enintään 1 183.

33. *Valtionavustukset kuntien ja alueiden kulttuuritoiminnan kehittämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 106 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 44 §:n mukaisten valtionavustusten maksami-

seen sekä kuntien kulttuuritoiminnan palveluiden kehittämiseksi ja palveluiden tuotantorakenteiden monipuolistamiseksi käynnistettävään kokeilutoimintaan ja sen valtakunnalliseen koordinaatioon.

34. *Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää opetus- ja kulttuuri-toimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionavustusten maksamiseen sekä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/1998) nojalla myönnettyjen yleisten kirjastojen perustamishankkeiden valtionosuuksien maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena. Määrärahasta maksetaan myös jälkirahoitteisina myönnettyjen valtionosuuksien ja -avustusten vuosieriin lain mukaan lisättävät korot.

Valtuus

Vuonna 2012 saa myöntää valtionavustusta yleisten kirjastojen perustamishankkeille siten, että hankkeista aiheutuvat valtionavustukset ovat yhteensä enintään 4 500 000 euroa. Valtionavustuksista enintään 1 000 000 euroa saa myöntää toteutusaikaisena.

40. *Korvaus Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 252 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää korvauksen maksamiseen Suomenlinnan huoltoliikenteen käyttötappioon.

50. *Eräät avustukset* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 676 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) kulttuuri-instituuttien tukemiseen
- 2) ystävyysseurojen tukemiseen
- 3) rakennussuojelulain (60/1985) ja rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) nojalla suojeltujen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten entistämiseen ja parantamiseen

4) kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alusten entistämiseen ja korjaamiseen

5) maailmanperintösopimuksen sekä Haagin vuoden 1954 yleissopimuksen mukaiseen suoje-
lu-, tutkimus- ja valistustoimintaan

6) seurantalojen korjaamiseen ja siihen liittyvään selvitys-, neuvonta- ja tarkastustyöhön

7) rauhantyön edistämiseen

8) Suomen Islamilainen Neuvosto (SINE) ry:n menoihin

9) saamenkielisen kulttuurin edistämiseen ja saamelaisjärjestöjen toimintaan

10) kulttuurin alan avustusten, apurahojen ja palkintojen maksamiseen sekä julkaisujen tukemiseen.

51. *Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 13 391 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtion taiteilija-apurahoista annetun lain (734/1969, muut. 1135/2010) 3 §:n mukaisten 545 apurahavuotta vastaavien taiteilija-apurahojen sekä 3 §:n 2 momentin mukaisten erittäin ansioituneille taiteenharjoittajille myönnettävien valtion taiteilija-apurahojen maksamiseen

2) aikaisemmin myönnettyjen pitkäaikaisten taiteilija-apurahojen maksamiseen

3) eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain (1080/1983) mukaisiin apurahoihin ja avustuksiin.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

52. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 222 595 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) taiteen ja kulttuurin edistämistä tarkoittavien toimenpiteiden ja tapahtumien rahoittamiseen, taide- ja kulttuuripolitiikan tutkimus-, selvitys- ja tiedotustoiminnan palkkaus- ja muiden menojen maksamiseen sekä valtion laitosten kulttuuria koskeviin kokeilu- ja tutkimushankkeisiin

2) taideteosten hankkimiseen valtion ja yliopistojen kiinteistöihin sekä niiden käytössä ole-

viin rakennuksiin ja vähälevikkisen laatukirjallisuuden hankkimiseen yleisiin kirjastoihin

3) taiteen edistämistä annetun lain (328/1967) mukaisiin Taiteen keskustoimikunnan ja valtion taidetoimikuntien apurahoihin ja avustuksiin sekä alueellisten taidetoimikuntien myöntämiin taiteilija- ja kohdeapurahoihin ja muihin avustuksiin sekä enintään 960 000 euroa eräistä kuvataiteen tekijöille suoritettavista apurahoista annetun lain (115/1997) mukaisiin apurahoihin

4) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen museoilte sekä muuhun museo- ja kulttuuriperintöalan tukemiseen

5) enintään 5 150 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisten valtionavustusten maksamiseen kirjastoille ja muuhun kirjastoalan tukemiseen, yleisten kirjastojen valtion aluehallinnolle kirjastotoimen alueelliseen ja muuhun kehittämiseen, yleisten kirjastojen kansallisiin kehittämishankkeisiin ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä yleisten kirjastojen osaamisohjan vahvistamiseen

6) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisten valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen teattereille ja orkestereille sekä enintään 3 984 000 euroa teatteri- ja orkesterilain (730/1992) 6 a §:n mukaisen valtionavustuksen maksamiseen, josta enintään 3 341 000 euroa teattereille ja enintään 643 000 euroa orkestereille

7) EU:n kulttuuriohjelmien hankkeiden kansalliseen tukemiseen ja ohjelmien yhteyspisteiden toimintamenoihin, sekä valtionhallinnon kulttuurialan kansainvälisen yhteistyön menoihin

8) enintään 38 260 000 euron valtionavustuksen maksamiseen Suomen Kansallisoopperan säätiölle ja enintään 11 506 000 euron valtionavustuksen maksamiseen Suomen Kansallisteatterin Osakeyhtiön käyttökustannuksiin

9) tekijänoikeuslain (404/1961) 55 §:ssä säädetyn tekijänoikeusneuvoston toimintameno-

hin sekä tekijänoikeustoimikunnan ja muiden tekijänoikeusselvitysten kuluihin

10) enintään 49 henkilön palkkaamiseen taidetoimikuntien määräaikaisiin taiteen edistämisen tehtäviin.

Kohdassa 2 tarkoitetut taideteoshankinnat sekä kohdassa 3 tarkoitetut avustukset ja apurahat budjetoidaan maksuperusteisina.

Kohdassa 10 tarkoitettujen henkilöiden osalta työnantajalle maksetut sairausvakuutuksen mukaiset etuudet otetaan nettobudjetoitaessa tuloina huomioon.

53. *Valtionavustus tilakustannuksiin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 18 824 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen eräiden taide- ja kulttuurilaitosten sekä -yhteisöjen tilakustannuksiin.

54. *Valtionavustus taide- ja kulttuurilaitosten toimitilainvestointeihin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 7 402 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen Suomen Kansallisteatterin ja Svenska Teaternin peruskorjauksista aiheutuneiden lainojen lyhennyksiin ja korkojen maksuun.

Valtuus

Opetus- ja kulttuuriministeriö saa myöntää valtionavustusta Tampereen Työväen Teatterin peruskorjauksesta aiheutuviin kustannuksiin yhteensä enintään 3 000 000 euroa siten, että siitä aiheutuu valtiolle menoja aikaisintaan hankkeen valmistumista seuraavana kalenterivuonna, kuitenkin aikaisintaan vuodesta 2015 alkaen.

55. *Kulttuuriperinnön digitoinnin tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansallinen digitaalinen kirjasto -ohjelman ja toimintasuunnitelman toimeenpanosta aiheutuviin kustannuksiin

2) keskeisten, priorisoitujen museo- ja kulttuuriperintöaineistojen suunnitelmallisesta digitoinnista aiheutuviin kustannuksiin

3) museoiden sisältötuotannon tukemiseen

4) digitaalisessa muodossa olevien kulttuuriperintöaineistojen saatavuutta, käyttöä ja säilyttämistä parantavien järjestelmien ja palveluiden kehittämiseen sekä kirjastojen, arkistojen ja museoiden yhteisen hakupalvelun kehittämiseen ja liittämiseen osaksi Euroopan digitaalista kirjastoa

5) kulttuuri- ja kulttuuriperintöaineistojen digitointia, digitaalista saatavuutta ja pitkäaikais-säilytystä koskevan osaamisen kehittämisestä ja jakamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

70. *Kaluston hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 825 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) toiminta- ja näyttelyvarustuksen sekä niiden suunnittelumenojen maksamiseen

2) enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin

3) enintään 750 000 euroa kansallismuseon maanalaisten tilojen varustamiseen.

Käyttösuunnitelmassa mainitut virastot voivat käyttää myös toimintamenomäärärahoja kalusto- ja laitehankintoihin.

Käyttösuunnitelma	euroa
Valtion taidemuseo	370 000
Museovirasto	2 250 000
Mediakasvatus- ja kuvaohjelma-keskus	10 000
Venäjä- ja Itä-Euroopan instituutti	20 000
Näkövammaisten kirjasto	175 000
Yhteensä	2 825 000

72. *Valtion taidemuseon kokoelmien kartuttaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 739 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Valtion taidemuseon taidehankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen.

75. *Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kiinteistövarallisuuden perusparannuksista ja kunnossapidosta sekä pienehköistä uudisrakennushankkeista aiheutuvien investointimenojen maksamiseen ja museo-laivojen korjaustöistä aiheutuviin kustannuksiin.

Käyttösuunnitelma	euroa
1. Museovirasto	2 400 000
2. Suomenlinnan hoitokunta	2 000 000
Yhteensä	4 400 000

Määrärahaa saa käyttää myös enintään yhdeksää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin, josta Suomenlinnan hoitokunnan osuus on enintään kaksi henkilötyövuotta.

Valtuus

1) Käyttösuunnitelman kohdan 1. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2012 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 600 000 euroa.

2) Käyttösuunnitelman kohdan 2. hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2012 jälkeen aiheutuvat menot ovat yhteensä enintään 1 000 000 euroa.

95. *Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 17 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää muinaismuistolain (295/1963) toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja lain nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen.

90. Liikuntatoimi

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 144 542 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) liikuntalakiin (1054/1998), opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin (1705/2009) ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin (632/1998) perustuvien valtionosuuksien ja -avustusten maksamiseen sekä muiden urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen tarkoitettujen avustusten maksamiseen valtionavustuslain (688/2001) mukaisesti

2) kokeilu-, kehittämisen-, selvitys- ja ohjelmatoinnin menoihin

3) enintään 1 700 000 euroa urheilijoiden ja valmentajien avustusten ja apurahojen maksamiseen

4) yhteisöjen ja valtionhallinnon kansainvälisen liikunta-alan yhteistyön, liikuntatieteellisen toiminnan, dopinginvastaisen toiminnan, testaustoiminnan ja dopingin vastaisen kasvatuksen tehostamisen menoihin, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja tutkijoiden liikuntatieteellisten tutkimushankkeiden sekä näiden kanssa yhteistyössä toteutettavien tietojärjestelmä- ja muiden hankkeiden rahoittamiseen

5) enintään 290 000 euroa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisen avustuksen maksamiseen Suomen Urheilumuseosäätiölle

6) valtion liikuntaneuvoston ja sen jaostojen menoihin

7) liikunnan ja urheilun tunnustus- ja tuloksellisuuspalkintojen maksamiseen

8) liikunnan aluehallinnon toiminnan menoihin

9) enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Kunnan liikuntatoimen valtionosuuden perusteena käytettävä yksikköhinta on 12,00 euroa asukasta kohden.

Valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten valtionosuuden perusteena olevien opiskelijavuorokausien enimmäismäärä on 279 900 ja

alueellisten liikunnan koulutuskeskusten opiskelijapäivien enimmäismäärä on 53 000. Mainittujen määrien estämättä määrärahaa saa käyttää valtionosuuksien oikaisupäätöksistä aiheutuviin menoihin.

Alueellisten liikunnan koulutuskeskusten yksikköhinta on 16,60 euroa opiskelijapäivää kohden.

Kohdassa 3 tarkoitettut apurahat budjetoidaan maksuperusteisina.

52. *Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille (kiinteä määräraha)*

Momentille myönnetään 2 752 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) mukaisten valtionosuuksien maksamiseen valtakunnallisille liikunnan koulutuskeskuksille.

91. Nuorisotyö

50. *Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 52 035 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) ja nuorisolain (72/2006) perusteella kuntien nuorisotoimen valtionosuuksiin

2) nuorisolakiin (72/2006) perustuviin valtionavustuksiin valtakunnallisille nuorisojärjestöille, nuorisotyön valtakunnallisille palvelujärjestöille ja nuorisotyötä tekeville järjestöille

3) nuorisolakiin (72/2006) perustuviin avustuksiin valtakunnallisten nuorisokeskusten toimintaan ja rakentamiseen sekä nuorisotilojen rakentamis-, peruskorjaus- ja varustamisavustuksiin

4) nuorisotutkimuksen avustamiseen ja apurahojen maksamiseen, nuorisotyöhön ja -politiikkaan liittyvien selvitysten laatimiseen ja nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen, nuorten kuulemis- ja osallistumisjärjestelmien sekä nuorten verkkomedioiden ja niiden kehittämistoiminnan menoihin

5) yhteisöjen ja valtionhallinnon kansainvälisen nuorisoalan yhteistyön ja nuorison kansainvälisten toimintaohjelmien tukemiseen

6) lasten ja nuorten paikallisen harrastustoiminnan, liikunnallisen, kulttuurisen ja monikulttuurisen nuorisotyön ja -toiminnan sekä nuorten ympäristökasvatuksen tukemiseen

7) nuorten työpajatoiminnan valtakunnalliseen tukeen, etsivään nuorisotyöhön, ehkäisevään päihde- ja huumetyöhön, sosiaaliseen nuorisotyöhön sekä muuhun nuorten sosiaaliseen vahvistamiseen

8) valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan ja sen jaostojen, valtakunnallisten nuorisojärjestöjen ja nuorisotyön palvelujärjestöjen arviointi- ja avustustoimikunnan, saamelaisten nuoriso-neuvoston, lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelman toimeenpanoon, arviointiin ja kehittämiseen sekä alueellisen nuorisotoimen menoihin ja nuorisotyön alueelliseen kehittämiseen

9) nuorisotyön valtakunnallisten palvelurakenteiden tukemiseen

10) toimialan aluehallinnon ja valtion virastojen määräaikaisten nuorisotoimialan hankkeiden toteuttamiseen

11) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen.

Kuntien nuorisotoimen valtionosuuden laskennallisena perusteena käytettävä yksikköhinta on 15,00 euroa alle 29-vuotiasta asukasta kohden.

Kohdassa 11 tarkoitettujen henkilöiden osalta työnantajalle maksetut sairausvakuutuksen mukaiset etuudet otetaan nettobudjetoitaessa tuloina huomioon.

51. *Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 17 523 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) nuorten työpajatoiminnan tukemiseen

2) etsivään nuorisotyöhön

3) yhteiskuntatakuun toimeenpanoon sekä siihen liittyvään työpajatoimintaan ja etsivään nuorisotyöhön.

52. *Saamelaisten kulttuuri- ja kielipesätoiminta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 350 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää inarinsaamen, koltansaamen ja pohjoissaamen kulttuuri- ja kielipesätoiminnan tukemiseen.

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. *Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 28 461 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös eräiden Suomen tekemien kalastusta koskevien sopimusten valvonnasta aiheutuvien menojen sekä kalastuslain (286/1982) 14 §:n mukaisten korvausten sekä eläinlääkintävahinkojen menojen maksamiseen.

Apulaisosastopäällikön virka lakkautetaan 1.1.2012 lukien.

02. *Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 412 000 euroa.

03. *Maaseutuviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 25 507 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetussa laissa (1336/1992) tarkoitettujen korvausten maksamiseen Ahvenmaan maakunnalle.

04. *Lautakuntien toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 873 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseutuelinkeinojen valituslautakunnan ja eläinlääkintävahinkojen arviolautakunnan menoihin.

21. *Kansainvälinen yhteistyö* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 669 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) niiden kulutusmenojen maksamiseen, jotka aiheutuvat yhteistyöstä kansainvälisten järjestöjen puitteissa solmituista kansainvälisistä ja valtioiden välisistä sopimuksista ja muusta alan kansainvälisestä yhteistyöstä

2) maa- ja metsätalousministeriön toimialan lähialueyhteistyöhankkeisiin ja niiden valmistelusta ja hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin sekä kansainvälisen taloudellis-teknologisen yhteistyön edistämiseen tähtäävien soveltuvuustutkimusten yms. selvitysten hankkimiseen

3) kansainväliseen toimintaan liittyviin valtionapuihin.

Määrärahaa saa käyttää enintään kahta henkilövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkausmenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta myöntöpäätösperusteisena.

22. *Tutkimus ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 3 343 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) eri virastoilta, laitoksilta tai muilta organisaatioilta hankittavista, maa- ja metsätalousministeriön toimialan strategista ohjaamista ja kehittämistä tukevista tutkimuksista, selvityksistä sekä arvioinneista aiheutuviin menoihin ja palkkioihin

2) valtionapujen myöntämiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös määräaikaisen enintään 76 henkilövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Nettobudjetoinnissa on otettu huomioon valtion virastojen ja laitosten osuudet yhteistutkimushankkeisiin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

29. *Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 28 000 000 euroa.

66. *Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 514 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maa- ja metsätalousministeriön toimialaan liittyvien jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusosuuksien maksamiseen muissa maissa ja Suomessa toimiville kansainvälisille organisaatioille sekä muihin kansainvälisistä sitoumuksista aiheutuviin maksuihin.

10. (30.10, osa) Maaseudun kehittäminen

50. *Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 7 668 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun neuvontajärjestöjen valtionavustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti yleisavustuksena neuvontaan ja tutkimukseen myönnettävien valtionapujen maksamiseen lähinnä valtakunnallista, koko maan kattavaa neuvontaa harjoittaville rekisteröidyille yhdistyksille ja muille yhteisöille. Erikseen haettaessa määrärahaa saadaan myöntää myös erityisavustuksena.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

54. *Hevostalouden edistäminen totopeleistä valtion osuutena kertyvillä varoilla* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 432 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) arpajaislain (1047/2001) 18 §:ssä tarkoitetusta valtion osuudesta suoritettavien avustus-

ten maksamiseen, totopelien tuottojen käyttämisestä hevoskasvatukseen ja hevosurheilun edistämiseen annetun lain (1055/2001) mukaisesti

2) hevostalousneuvottelukunnan menojen maksamiseen.

55. *Valtionapu 4H-toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 4 520 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maaseudun neuvontajärjestöjen valtionavustuksista annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti 4H-toiminnan tukemiseen.

61. *EU:n osallistuminen maaseudun kehittämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 77 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) EU:n ohjelmakauden 2007—2013 Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa toteuttavien hankkeiden ja sen toteutukseen liittyvän teknisen avun Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) maksettavan EU-rahoitusosuuden maksamiseen

2) yhdessä vastinrahoitusmomentin 30.10.62 määrärahojen kanssa maaseuturahaston rahoitusosuutena enintään 195 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen, josta teknisellä avulla palkattavien osuus on enintään 101 henkilötyövuotta

3) ohjelmien toteuttamisen kannalta muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain perusteella määrärahasta 2 300 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2012 saa tehdä ohjelmakauteen 2007—2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 69 030 000 eurolla, mistä 1 295 000 euroa Kainuun hallintokokeilusta annetun lain perusteella kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Mikäli ohjelmakauteen 2007—2013 kohdistuvaa vuoden 2011 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2012.

62. *Valtion rahoitusosuus EU:n osaksi rahoittamasta maaseudun kehittämisestä (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään 73 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) EU:n ohjelmakauden 2007—2013 Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavan Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa toteuttavien hankkeiden ja sen toteutukseen liittyvän teknisen avun valtion rahoitusosuuden maksamiseen

2) yhdessä momentilla 30.10.61 olevan maaseuturahaston rahoitusosuuden kanssa valtion rahoitusosuutena henkilöstön palkkaamiseen sekä muiden välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen

3) neuvoston asetuksen (EY 1290/2005) artiklan 31 (sääntöjenmukaisuuden tarkastaminen) ja 33 (maaseuturahastoa koskevat erityiset säännökset), neuvoston asetuksen (EY 1260/1999) artiklan 30 (tukikelpoisuus) ja artiklan 39 (varainhoitoa koskevat oikaisut) ja neuvoston asetuksen (ETY 2082/1993) artiklan 24 (tuen vähentäminen, pidättäminen ja peruuttaminen) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain perusteella määrärahasta 2 600 000 euroa kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2012 saa tehdä ohjelmakauteen 2007—2013 kohdistuvia myöntämispäätöksiä 62 127 000 eurolla, mistä 1 482 000 euroa Kainuun hallintokokeilusta annetun lain perusteella kohdistuu Kainuun maakuntaan.

Mikäli ohjelmakauteen 2007—2013 kohdistuvaa vuoden 2011 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2012.

20. Maatalous

01. *Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 33 740 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen valiotaimituotannon osalta enintään 80 000 euroa

2) Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen toiminnasta aiheutuviin sijoitusmenoiksi luettaviin talonrakennus- sekä maa- ja vesirakennustöihin

3) kasvinsuojeluaineiden tarkastus- ja testustoiminnasta aiheutuvien Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen menojen maksamiseen

4) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen

5) virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitettujen hankkeiden toteuttamiseksi määrärahan siirtoon ulkomaille vähäisten rahoitusennakoiden maksamiseen kehitysyhteistyön kohdemaille edellyttäen, että vastaava meno loitetaan momentin 24.30.66 määrärahasta.

40. *Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 544 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuesta annetun lain (1559/2001) ja tilatukijärjestelmän täytäntöönpanosta annetun lain (557/2005) mukaiseen kansalliseen tukeen

2) valtionavustusten maksamiseen kotieläinjalostukseen liittyvien palveluiden saatavuuden turvaamiseksi pohjoisimmassa Suomessa

3) vuonna 2011 ja sitä aikaisempina vuosina myönnettyjen tukien maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

1) Vuonna 2012 Manner-Suomessa tehtävistä uusista luonnonhaittakorvauksen kansallisen li-

säosan sitoumuksista saa aiheutua menoja vuosina 2013—2016 yhteensä enintään 460 000 000 euroa.

2) Vuonna 2012 tehdyistä muista tukipäätöksistä saa aiheutua vuoden 2013 ja sitä seuraavien vuosien määrärahasta maksettavia menoja enintään 58 000 000 euroa.

41. *EU-tulotuki ja EU-markkinatuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 547 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) neuvoston asetuksen (EY) N:o 73/2009 mukaisten Euroopan unionin kokonaan rahoittamien suorien tukien ja niihin verrattavien muiden Euroopan unionin kokonaan rahoittamien menojen maksamiseen

2) neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 mukaisten maataloustuotteiden vientituen, yksityisen varastoinnin tuen ja eräiden muiden maataloustuotteiden markkinoita ohjaavien toimenpiteiden menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

42. *Satovahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää satovahinkojen korvaamisesta annetun lain (1214/2000) mukaisten korvausten maksamiseen. Määrärahasta saa maksaa myös edellisiin vuosiin kohdistuvia korvauksia.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

43. *Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 363 250 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) EU:n komission vuosille 1995—1999 hyväksymän maatalouden ympäristöohjelman, vuosille 2000—2006 hyväksymän horisontaalisen maaseudun kehittämissuunnitelman mukaisten maatalouden ympäristötukien ja vuosille 2007—2013 hyväksymän Manner-Suomen maaseudun

kehittämissuunnitelman mukaisten maatalouden ympäristötukien, eläinten hyvinvointia edistävien tukien ja ei-tuotannollisten investointitukien maksamiseen

2) kokonaan kansallisesti rahoitettavien useiden tilojen yhteisten vesitaloudellisten toimenpiteiden hankekohtaiseen suunnitteluun enintään 84 000 euroa

3) kokonaan kansallisesti rahoitettavien suojavyöhykkeiden, luonnon monimuotoisuutta ja kosteikkoja koskevien yleissuunnitelmien laatimiseen enintään 260 000 euroa

4) kokonaan kansallisesti rahoitettavaan yhteisön vesipolitiikan puitedirektiivin toimeenpanoon liittyen maa- ja metsätalouden kuormituksen ja sen vaikutusten seurantaan enintään 700 000 euroa

5) kokonaan kansallisesti rahoitettavaan maatalouden vesiensuojelua tehostavaan hankkeeseen (TEHOPlus) enintään 300 000 euroa

6) kokonaan kansallisesti rahoitettavien neuvoston asetuksen (EY 1290/2005) artiklan 31 (sääntöjenmukaisuuden tarkastaminen) ja 33 (maaseuturahastoa koskevat erityiset säännökset) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin ja kokonaan kansallista määrärahaa enintään 26 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen kohdissa 2—5 tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2012 saa tehdä EU:n komission vuosille 2007—2013 hyväksymän maatalouden ympäristötukijärjestelmän ja eläinten hyvinvointia edistävien tukien mukaisia sitoumuksia ja sopimuksia sekä ei-tuotannollisten investointien tukijärjestelmän tukien myöntämispäätöksiä siten, että niistä aiheutuu vuosina 2013—2021 menoja yhteensä enintään 520 900 000 euroa.

44. *Luonnonhaittakorvaus* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 422 673 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) EU:n komission vuosille 2000—2006 hyväksymän horisontaalisen maaseudun kehittämisohjelman ja vuosille 2007—2013 hyväksymän Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman mukaisten luonnonhaittakorvausten maksamiseen

2) myös kokonaan kansallisesti rahoitettavien neuvoston asetuksen (EY 1290/2005) artiklan 31 (sääntöjenmukaisuuden tarkastaminen) ja 33 (maaseuturahastoa koskevat erityiset säännökset) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2012 saa tehdä EU:n komission vuosille 2007—2013 hyväksymän luonnonhaittakorvausjärjestelmän mukaisia sitoumuksia siten, että niistä aiheutuu vuosina 2013—2016 menoja yhteensä enintään 1 600 000 000 euroa.

45. Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsitystuki (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 101 040 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) luopumiseläkelain (16/1974) ja luopumiskorvauslain (1330/1992) mukaisten korvausten maksamiseen

2) maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) sekä maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaisten luopumistukien ja hoitokustannusten maksamiseen

3) vuosina 1995—1999 toteutetun maatalouden metsätoimenpideohjelman mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

46. Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 861 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maataloustuotteiden markkinoinnin ja tuotannon kehittämisen avustamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (606/2008) mukaisesti maataloustuotteiden markkinoinnin ja tuotan-

non kehittämiseen liittyvien hankkeiden avustuksiin, mukaan lukien julkisoikeudellisten yhteisöjen sekä kuntien toteuttamat hankkeet

2) neuvoston asetuksen (EY 3/2008) mukaiseen maataloustuotteiden tiedotukseen ja menekinedistämiseen

3) neuvoston asetuksen (EY 1234/2007) mukaisesti hunajan tuotannon ja markkinoinnin kehittämiseksi laaditusta ohjelmasta aiheutuviin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

47. Elintarvikeketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 293 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) elintarviketalouden laatu- ja turvallisuusjärjestelmien kehittämisen avustamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (638/2008) mukaisesti elintarviketalouden laatu- ja turvallisuusstrategian toteuttamiseen liittyvien hankkeiden avustuksiin sekä muihin erityisavustuksiin, jotka toteuttavat ruokapolitiittisen selonteon tavoitteita

2) enintään 25 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Määrärahasta voidaan myöntää avustusta myös julkisyhteisöille.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

48. Puutarhatalouden ja sokerituotannon erityistoimenpiteet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) neuvoston asetuksen (EY 1234/2007) mukaisesti hedelmä- ja vihannestuottajaorganisaatioiden toimintaohjelmien menojen maksamiseen

2) neuvoston asetuksen (EY 320/2006) mukaisesti EU:n sokeriuudistukseen liittyvän rakenneuudistuksen toimenpiteiden menoihin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

49. *Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 37 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää maatalouden rakennetuista annetun lain (1476/2007), maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain (986/2011), porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000), maaseutuelinkeinolain (1295/1990) ja maatilalain (188/1977) mukaisista korkotukilainoista luotto-aitoksille suoritettavien korkohyvitysten maksamiseen.

Valtuus

Vuonna 2012 korkotukea saa hyväksyä enintään 300 000 000 euron lainapääomalle. Mikäli vuoden 2011 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2012.

60. *Siirto interventiorahastoon* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 780 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Maatalouden interventiorahastoon tarkoitetun siirron maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää niiden rahaston menojen maksamiseen, joita ei rahoiteta EU:n maataloustukirahastosta.

30. Elintarvikkeiden turvallisuus ja laatu

01. *Elintarviketurvallisuusviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 937 000 euroa.

20. *Eläinlääkintähuolto* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 830 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) eläintautien vastustamisesta ja ennalta ehkäisemisestä, eläinsuojelusta ja muusta eläinlääkintähuollosta, korvauksista, eräistä valtion-avuksista, koulutuksesta, Helsingin yliopistolle eläinlääkäreiden erikoistumisesta sekä tutkimus-

apurahojen myöntämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) enintään 100 000 euroa valtakunnallisille eläinsuojelujärjestöille myönnettäviin valtion-apuihin

3) kunnilta ostettavista palveluista aiheutuviin menoihin.

Tutkimusapurahoja saa myöntää eläinkokeille vaihtoehtoisia menetelmiä selvittävään ja kotieläinten terveydenhuoltoon ja niiden elintarviketuotantoon liittyviin tutkimuksiin.

41. *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 948 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kasvinterveyden suojelemisesta annetun lain (702/2003) mukaisten korvausten maksamiseen

2) enintään 4 880 000 euroa tiloilla kuolleiden tuotantoeläinten hävittämisestä aiheutuneiden valtionapujen maksamiseen (VNA 96/2010)

3) hukkakauran torjuntasuunnitelmien laatimiseen sekä avustusten maksamiseen kasvinjalostustoiminnan edistämisestä annetun lain (896/1977) mukaisesti kasvinjalostajille jalostukseen ja kotimaisen kasvinjalostustoiminnan edistämiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin sekä edellisiin vuosiin kohdistuviin menoihin ja korvauksiin.

Määräraha budjetoidaan tiloilla kuolleiden tuotantoeläinten hävittämisestä aiheutuvien valtionapujen osalta maksuperusteella.

40. Kala-, riista- ja porotalous

01. *Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 16 926 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kalanviljelylaitosten ja tutkimusasemien sijoitusmenoiksi luetavien perusparannuksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

20. *Kalakannan hoitovelvoitteet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) vesilain (587/2011) 3 luvun 14 ja 22 §:n sekä ympäristönsuojelulain (86/2000) 44 §:n nojalla annettujen sekä muiden vastaavien lupapäätösten lupaehtojen edellyttämien kalakannan hoitotoimenpiteiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

2) enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitussuutta koskevien menojen maksamiseen, silloin kun ne liittyvät suoraan kohdan 1) mukaisiin kalakannan hoitotoimenpiteisiin.

41. *Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) riistavahinkolain (105/2009) mukaisten hirvieläinvahinkokorvausten sekä edellisiin vuosiin kohdistuvien korvausten maksamiseen

2) riistavahinkolain mukaisten vahinkojen ehkäisemisestä aiheutuvien menojen maksamiseen

3) riistanhoitomaksuista ja pyyntilupamaksuista annetun lain (616/1993) mukaisten hirvieläinkantojen seurannasta ja hirvieläinten tutkimuksesta aiheutuvien sekä niitä koskevien hoitosuunnitelmien valmistelusta ja toimeenpanosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään neljää henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulumenomenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

42. *Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) riistavahinkolaissa (105/2009) määriteltyjen suurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

2) edellisiin vuosiin kohdistuvien korvausten, riistavahinkolain toimeenpanosta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) suurpetojen aiheuttamien vahinkojen ehkäisemisestä aiheutuvien menojen maksamiseen enintään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulumenomenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

43. *Porotalouden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 721 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) porotalouden edistämiseen myönnettävien valtionapujen ja valtakunnan rajoilla sijaitsevien porosteaitojen valtion vastuulla olevista tehtävistä aiheutuvien kulumenomenojen maksamiseen

2) porotalouden kannattavuuden edistämiseen tähtäävän neuvontatyön tukemiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

50. *Riistatalouden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 9 261 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 3 §:ssä tarkoitettujen menojen maksamiseen. Määrärahaa saa käyttää myös enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulumenomenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

51. *Kalatalouden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 6 165 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kalastuslain (286/1982) 91 ja 91 a §:n perusteella:

- 1) vesialueiden omistajille kalavesien käytöstä maksettaviin korvauksiin
- 2) kalastusaluetoiminnasta
- 3) kalastusalan järjestöjen toiminnasta
- 4) kalatalouden edistämisestä
- 5) valtiolle maksun kannosta ja kalastuksenhoitomaksurekisterin pidosta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahasta osoitetaan 100 000 euroa avustuksena Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry:lle.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulumenon maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

52. *Kalastuslupamaksujen palautukset ja saimaannorpan suojeluun liittyvät sopimuspalkkiot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 560 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Tenojoen kalastuslupatuloista vesialueen omistajille palautettavan osuuden maksamiseen
- 2) kalastuslain (286/1982) 89 a §:n mukaisesti viehekalastusmaksujen palautuksina vesialueiden omistajille
- 3) vuonna 2012 kerättävien viehekalastusmaksujen kannosta aiheutuvien kulutus- ja muiden menojen maksamiseen
- 4) enintään 360 000 euroa saimaannorpan suojeluun liittyvistä vesialueiden omistajille maksettavista sopimuspalkkioista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

62. *Elinkeinokalatalouden markkinoinnin ja rakennepolitiikan edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 546 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansallisesti rahoitettavista elinkeinokalatalouden edistämistoimenpiteistä ja ammattikalastajille myönnettävistä saimaannorpan suojelusta aiheutuvien taloudellisten vahinkojen korvauksista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) Euroopan kalatalousrahaston (EKTR) varoista rahoitettavien elinkeinokalataloutta koskevien toimenpiteiden EU:n rahoitusosuuden ja valtion rahoitusosuuden maksamiseen

3) merialueen ja sisävesistöjen poistokalastuksen edistämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 40 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulumenon maksamiseen.

Määrärahasta on varattu 5 457 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain (343/2003) mukaisesti momentin määrärahasta kohdistuu Kainuun maakuntaan 165 000 euroa, mistä 70 000 euroa on EU:n rahoitusosuutta ja 95 000 euroa kansallista rahoitusosuutta.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksuperusteisena.

77. *Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 757 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) vaelluskalakantojen turvaamiseen ja elvyttämiseen tähtäävien kalataloudellisten kunnostushankkeiden sekä muiden kalataloutta edistävien rakennushankkeiden suunnittelu- ja toteuttamismenon maksamiseen

2) hankkeita koskevissa lupapäätöksissä määrättyjen velvoitteiden toteuttamiseen

3) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulumenon maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

50. Vesitalous

20. *Vesivarojen käytön ja hoidon menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 568 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) vesivarojen käytön ja hoidon kulutus- ja sijoitusmenoihin, jotka liittyvät tulvariskien hallintaan, patoturvallisuuteen, vesistöjen säännöstelyyn, vesistön käytön ja hoidon kehittämiseen, vesihuollon kehittämiseen sekä valtion kompensatio-, tarkkailu- ja muihin velvoitteisiin

2) Inarijärven säännöstelystä aiheutuviin toimenpiteisiin sekä valtioiden välisiin sopimuksiin perustuvaan rajavesistöyhteistyöhön

3) maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 15 §:n mukaisesti vesistötoimenpiteistä sekä vesistörakenteiden peruskorjauksista ja velvoitetöistä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 154 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen sekä vesialan kansallisten järjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusosuuksien maksamiseen.

Momentin määrärahoista rahoitettu valmistunut työ tai sen osa saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on sovittava niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava. Momentille nettoutetaan työnantajalle maksettavat sairaus- ja äitiyspäivärahat.

31. *Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 14 008 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) mukaisesti vesihuoltotoimenpiteisiin myönnettävien avustusten ja valtion työnä toteutettavista vesihuoltohankkeista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) maaseutuelinkeinojen rahoituslain (329/1999) 15 §:n mukaisesti vesistötoimenpi-

teisiin myönnettävien avustusten ja valtion työnä toteutettavista vesistöhankeista aiheutuvien menojen maksamiseen

3) luottolaitosten varoista myönnettävistä eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) mukaisten vesihuoltolaitteiden rakentamiseen ennen vuotta 2002 myönnettyjen lainojen korkohyvitysten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 27 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Momentin määrarahasta rahoitettu valtion työnä toteutettu ja valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on sovittava niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

43. *Eräät valtion maksettavaksi määrätty korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 420 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristölupavirastojen ja tuomioistuinten vesiasioista antamien päätösten ja lain tai valtioiden välisten sopimusten perusteella valtion maksettavaksi määrättyjen tai sovittujen korvausten sekä päätösmaksujen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspöytäkirjassa.

48. *Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun lain (284/1983) 2 §:n mukaisten vahinkojen ja kustannusten korvaamiseen sekä metsäkeskusten asiantuntija-avusta aiheutuviin menoihin. Määrärahaa saa käyttää myös edellisiin vuosiin kohdistuvien vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspöytäkirjassa.

60. Metsätalous

01. *Metsäntutkimuslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 43 365 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

41. *Metsäpuiden siemenhuolto* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää metsäpuiden siemenviljelyn perustamista ja nuoruusvaiheen hoitoa varten myönnettävien valtionavustusten maksamiseen.

42. *Valtionapu Suomen metsäkeskukselle* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 47 666 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Suomen metsäkeskuksesta annetun lain (418/2011) mukaisista tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) muuna julkisena rahoitusosuutena Suomen metsäkeskuksen valtionaputoimintaan kuuluvissa EU-hankkeissa

3) EU-hankkeille myönnettyjen tukien takaisinperintäpäätöksistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

43. *Eräät korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta annetun lain (263/1991) perusteella aiheutuvien korvausten ja muiden menojen maksamiseen

2) laajuudeltaan ja taloudelliselta merkitykseltään huomattavien äkillisten metsätuhojen kartoituksesta ja tuhoalueita koskevien ilmakuvien tuottamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) metsälaissa tarkoitetuista uhkasakkolain (1113/1990) mukaisista ja niihin verrattavista suorituksista aiheutuvien sellaisten menojen

maksamiseen, jotka maksetaan etukäteen valtion varoista.

44. *Tuki puuntuotannon kestävyyden turvaamiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 62 230 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) ja kestävän metsätalouden rahoituslain (544/2007) mukaisen tuen maksamiseen

2) enintään 300 000 euroa kokeilu- ja selvitystoiminnan valtionapuihin ja kulutusmenoihin

3) enintään 13 000 000 euroa vuoden 2012 valtuuden käytöstä aiheutuviin menoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2012 saa tehdä kestävän metsätalouden rahoituslaissa (544/2007) lueteltuja suunnitelman edellyttämiä työlajeja ja kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) mukaisia suunnitelman edellyttämiä työlajeja koskevia tukipäätöksiä enintään 28 000 000 eurolla.

45. *Metsäluonnon hoidon edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 8 325 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kestävän metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) ja kestävän metsätalouden rahoituslain (544/2007) mukaisen tuen maksamiseen metsien biologisen monimuotoisuuden turvaamiseen

2) valtakunnallisista metsien luonnonhoitoa ja biologisen monimuotoisuuden ylläpitämistä tukevista ja maa- ja metsätalousministeriön erikseen määrittelemistä hankkeista ja toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen ja enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta määräaikaisiin tehtäviin aiheutuvien menojen maksamiseen sekä EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

47. *Pienpuun energiatuki* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään 7 250 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pienpuun energiatuesta annetun lain (101/2011) mukaisen tuen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

50. *Erät metsätalouden valtionavut* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 443 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Metsätalouden kehittämiskeskus Tapiolle metsätalouden kehittämiskeskuksesta annetun lain (1474/1995) perusteella aiheutuviin menoihin sekä avustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille muille yhdistyksille, säätiöille ja osakeyhtiölle.

Käyttösuunnitelma	euroa
Föreningen för Skogskultur rf	30 000
Työtehoseura ry	349 000
Mustilan Kotikunnas -säätiö	30 000
Suomen Metsäyhdistys ry	434 000
Puinfo Oy	100 000
Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio	1 500 000
Yhteensä	2 443 000

83. *Lainat puuntuotannon kestävyys turvaamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kestävä metsätalouden rahoituksesta annetun lain (1094/1996) ja kestävä metsätalouden rahoituslain (544/2007) mukaisten lainojen maksamiseen.

63. Metsähallitus

1. Peruspääoman muutokset

Metsähallituksen peruspääomaa voidaan vähentää 9,25 milj. eurolla, johon sisältyy vähennyksenä 9,59 milj. euron arvoisen omaisuuden siirto peruspääomasta julkisten hallintotehtävien taseeseen sekä lisäyksenä yhteensä 0,34 milj. euron arvosta peruspääoman arvoa nostavia muutoksia.

2. Liiketoiminnan keskeiset palvelutavoitteet ja muut toimintatavoitteet

Metsähallitus ottaa huomioon liiketoimintaa harjoittaessaan yleiset yhteiskunnalliset velvoitteet kuten luonnon monimuotoisuuden, virkistyskäytön sekä porotalouden ja saamelaiskulttuurin vaatimukset.

Metsähallituksen liiketoimintojen kannattavuutta parannetaan edelleen ja kannattamattomasta liiketoiminnasta luovutaan.

Arvioitaessa yhteiskunnallisten velvoitteiden huomioon ottamisella aikaansaatuja hyötyjä, kiinnitetään myös huomiota ekosysteemipalveluiden ja niihin perustuvien liiketoimintojen kehittämiseen.

Metsähallitus voi avustaa Suomen Metsäsäätiötä vuonna 2012 enintään 0,2 milj. eurolla.

3. Liiketoiminnan investointien ja investointisitoumusten enimmäismäärä

Metsähallituksen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2012 enintään 20 milj. euroa. Lisäksi Metsähallitus saa tehdä vuonna 2012 investointeja koskevia sitoumuksia, joista saa aiheutua menoja seuraavina vuosina enintään 25 milj. euroa.

4. Liiketoiminnan lainanoton enimmäismäärä

Metsähallitus oikeutetaan ottamaan liiketoimintaansa varten valtion liikelaitoksista annetun lain (1185/2002) 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua lainaa enintään 69 milj. euroa.

5. Liiketoiminnan takausvaltuudet

Metsähallitus saa myöntää takauksia samaan liikelaitoskonserniin kuuluvien osakeyhtiömuotoisten tytäryritysten lainojen vakuudeksi enintään 20 milj. euron arvosta.

6. Liiketoiminnan vakuuksien enimmäismäärä
Metsähallitus saa antaa toimintaansa varten tarvittavia vakuuksia ulkopuolisille enintään 0,5 milj. euron arvosta.

50. *Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 731 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Metsähallitusta koskevan lain 6 §:n mukaisten Metsähallituksen julkisista hallintotehtävistä maa- ja metsätalousministeriön toimialalla aiheutuvien menojen maksamiseen

2) EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Lisäksi Metsähallitus saa käyttää edellä 1) kohdassa mainittuihin julkisiin hallintotehtäviin Metsähallitukselle kertyvät ne julkisten hallintotehtävien tulot, jotka kuuluvat maa- ja metsätalousministeriön toimialaan.

70. Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri

01. *Maanmittauslaitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 53 127 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös laitoksen toimintaan liittyvien jäsenmaksujen maksamiseen.

02. *Geodeettisen laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 423 000 euroa.

40. *Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 4 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) uusjakotoiminnan tukemisesta annetun lain (24/1981), kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 102 §:n mukaisten lainojen ja korkotuen rahoituksesta ja eräistä vesitilusjärjestelyistä annetun lain (31/1980) 19 §:n mukaisista lunastuksista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) vesistöhankeiden johdosta suoritettavista tilusjärjestelyistä annetun lain (451/1988) 21 ja 22 §:n mukaisten menojen maksamiseen

3) kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 207 §:n 2 momentissa tarkoitettujen toimitusmenojen maksamiseen uusjakojen ja vesitilusjärjestelyjen osalta.

Määrärahaa saa käyttää enintään 12 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. *Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 20 428 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon valtion televisio- ja radiorahastosta saatava rahoitus.

21. *Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 371 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tähtäävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankintaan.

29. *Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 386 600 000 euroa.

40. *Eräät valtionavut* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 628 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen liikenne- ja viestintäalan yhteisöjen ja museotoiminnan tukemiseksi sekä viestintävalmiuksia edistävien hankkeiden tukemiseksi.

10. Liikenneverkko

01. *Liikenneviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 86 934 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) lähialueyhteistyöhankkeiden menoihin
2) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen maksamiseen

3) EU:n rahastojen tuella toteutettavien liikenneviraston toimialaan kuuluvien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

20. *Perusväylänpito* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 933 060 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) väyläverkon uus- ja laajennusinvestoinneista ja niiden hankesuunnittelusta (ml. kehittämishankkeiden hankesuunnittelu lukuun ottamatta sijoitusmenomomenteille budjetoitua hankesuunnittelua), korvausinvestoinneista, ylläpidosta, hoidosta, käytöstä, merikartoituksesta, liikenteen hallinnasta, talvimerenkulun avustamisesta, liikenteen suunnittelusta, väylänpidon omaisuushallinnasta ja muista väylänpitäjän vastuulle kuuluvista tehtävistä aiheutuvien menojen sekä väylänpidosta aiheutuvien vahingonkorvauksien maksamiseen

2) toimintamenomäärärahan vakiosisältöisen käyttötarkoituksen mukaisesti sellaisten välttämättömien lakisäätelien velvoitteiden tekemiseen, joista voi aiheutua menoja myös tulevana varainhoitovuosina

3) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen

4) aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen

5) väliaikaisesti radanpidon materiaalitoimituksien maksamiseen ennen materiaalin kohdentamista sijoitusmenomomentille budjetoituille väylien kehittämishankkeille.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon rata-maksu, yhteisrahoitteisen toiminnan tulot, Saimaan kanavan lupamaksutulot, maksullisen palvelutoiminnan tulot ja omaisuuden myyntituotot lukuun ottamatta kiinteän omaisuuden myyntituloja sekä väylänpidon vahingonkorvaustulot.

35. *Valtionavustus länsimetron rakentamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 34 974 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen länsimetron rakentamiseen.

41. *Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseen Seinäjoen (Rengonharjun) säännöllisen reittiliikenteen piirissä olevan sekä Mikkelin lentokenttien rakenteiden ja laitteiden investointeihin sekä ylläpitomenoihin. Investointiavustus saa olla enintään 90 % investointimenoista. Muiden avustusten yhteismäärä saa olla enintään 70 % käyttömenoista. Avustukset myönnetään kustannuksiin ilman arvonlisäveroä.

50. *Valtionavustus yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 13 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) yksityisistä teistä annetun lain (358/1962) ja asetuksen (1267/2000) mukaisten valtionavustusten maksamiseen yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen

2) tiekuntien neuvonnan ja opastamisen tukemiseen ja sitä tukevan materiaalin ja palveluiden tuottamiseen.

76. *Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 35 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maantielain (503/2005) mukaisten maa-alueiden ja korvausten lisäksi myös näihin liittyvien välttämättömien menojen maksamiseen

2) kiinteistötoimitusmaksusta annetun lain (558/1995) mukaisten kiinteistötoimitusmaksujen maksamiseen

3) tietä varten tarvittavien alueiden hankkimiseen ja korvaamiseen ennen tiesuunnitelman hyväksymistä

4) ratalain (110/2007) mukaista toimintaa varten hankittavien maa-alueiden kauppahintojen ja korvausten maksamiseen

5) väyliä ja muiden maa- ja vesirakennuskohteiden rakentamista varten tarpeellisten maa- ja vesialueiden hankintamenojen maksamiseen

6) vesilain (264/1961) mukaisten korvausten maksamiseen.

77. *Väyläverkon kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 444 653 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) väyläverkon kehittämisinvestointien suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuviin menoihin

2) aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Valtuus

Liikennevirasto oikeutetaan tekemään

1) aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuuksia ei ole käytetty.

2) sopimuksia Seinäjoki—Oulu palvelutason parantaminen II-vaihe, loppuunsaattaminen -nimisen ratahankkeen toteuttamiseksi vuoden 2011 talousarviossa myönnetyn enintään 90 milj. euron sijasta enintään 344,0 milj. euron määrästä.

3) sopimuksia E18 Koskenkylä—Kotka erillishankkeen osalta enintään 33,0 milj. euron määrästä.

78. *Eräät väylähankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 73 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) väyläverkon kehittämisinvestointien toteuttamisesta aiheutuviin menoihin siltä osin kun hankkeita ei ole budjetoitu momentille 31.10.77.

Valtuus

Liikennevirasto oikeutetaan tekemään

1) aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuuksia ei ole käytetty.

2) sopimuksia hankkeen vt 12 Tampereen rantaväylä osalta enintään 185,0 milj. euron määrästä.

3) tekemään sopimuksia hankkeen Turun satamayhteys (Suikkilantie) osalta enintään 20,0 milj. euron määrästä.

79. *Elinkaarirahoitushankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 47 897 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) aikaisempina vuosina myönnettyistä sopimusvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) väyläverkon kehittämisinvestointien toteuttamisesta elinkaarihankkeina aiheutuviin menoihin.

Valtuus

Liikennevirasto oikeutetaan tekemään aikaisempina vuosina myönnettyjen valtuuksien mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuuksia ei ole käytetty.

20. Liikenteen viranomaispalvelut

01. *Liikenteen turvallisuusviraston toimintameno* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 307 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen maksamiseen

2) valtionavustuksen myöntämiseen Suomen Ilmailuliitto ry:lle.

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

42. *Valtionavustus koulutuksesta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 841 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen rautatieliikenteen ammattikoulutuksen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

43. *Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 86 420 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) mukaisen tuen maksamiseen kauppa-alusluetteloon merkityille aluksille.

46. *Alusinvestointien ympäristötuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää alusten ympäristönsuojelua parantavien investointitukien yleisistä ehdoista annetun valtioneuvoston asetuksen (946/2010) mukaisten valtionavustusten maksamiseen Suomeen rekisteröidylle laivanvarustus-toimintaa harjoittavalle yritykselle.

50. *Lästimaksuista suoritettavat avustukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lästimaksuista annetun lain (189/1936) mukaisten avustusten maksamiseen ammatissaan toimivien merimiesten hyväksi tapahtuvaan huoltotoimintaan ja meripelastustoiminnan edistämiseen. Avustukset myönnetään Liikenneviraston määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin menoihin.

51. *Luotsauksen hintatuki* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Saimaan alueen luotsaukseen luotsauslain (940/2003) mukaisen luotsauksen hintatuen maksamiseen.

63. (31.30.63 ja 65) *Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 99 275 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) joukkoliikenteen palvelujen ostoihin
- 2) lentoliikenteen palvelujen ostoihin
- 3) Merenkurkun laivaliikenteen palvelujen ostoihin
- 4) alueellisen ja paikallisen liikenteen ostoihin sekä hintavelvoitteisiin
- 5) suurten kaupunkiseutujen joukkoliikenteen tukemiseen
- 6) joukkoliikenteen kehittämishankkeisiin sekä muihin joukkoliikenteen käyttöä edistäviin menoihin.

Avustuksena Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymälle, Oulun, Tampereen ja Turun seutujen kunnille kaupunkiseutujen joukkoliikenteen palvelutason parantamiseen ja kehittämiseen voidaan myöntää enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista. Hyväksyttävänä kustannuksina pidetään liikennetarjonnan kehittämisestä, liityntäliikenteen toimintaedellytysten parantamisesta, liikenteen hoidon tehostamisesta, lippujärjestelmän kehittämisestä, lipun hintojen alentamisesta tai pitämisestä ennallaan sekä matkustajapalvelujen parantamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Avustuksena keskisuurten kaupunkiseutujen kuntien joukkoliikenteen kehittämisen avustamiseen voidaan myöntää enintään 50 % hyväksyttävistä kustannuksista edellyttäen, että kunnat ovat tehneet joukkoliikenteen kehittämisohjelman toteuttamisesta aiesopimuksen valtion ja alueen toimijoiden kanssa.

Valtuus

Liikenne- ja viestintäministeriö oikeutetaan solmimaan VR-Yhtymä Oy:n kanssa sopimus tai sopimuksia junien kaukoliikenteen ja Kemijärven yöjunaliikenteen ostamisesta koskien vuosia 2012—2015 enintään 135 600 000 euron määräisenä.

Lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö oikeutetaan solmimaan VR-Yhtymä Oy:n kanssa sopimus Helsingin seudun lähijunaliikenteen ostamisesta koskien vuosia 2012—2015 enintään 37 600 000 euron määräisenä.

64. *Saariston yhteysalusliikennepalvelujen osto ja kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 007 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää

- 1) saariston yhteysalusliikennepalvelujen ja niihin liittyvien polttoaineiden ostoon
- 2) saariston yhteysalusliikenteen käyttämien laitureiden kunnostamiseen sekä yhteysalusliikennettä korvaavien yksityisluonteisten jätteiden kunnossapidon avustamiseen
- 3) aikaisempina vuosina ja varainhoitovuonna myönnettyistä valtuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Lisäksi määrärahasta saa myöntää avustuksia saariston kulkuyhteyksiä hoitaville liikenteenharjoittajille valtioneuvoston asetuksen (371/2001) mukaisin perustein.

Määräraha budjetoidaan avustusten osalta maksupäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2011 myönnetyn yhteysalusliikennepalvelujen ostosopimusvaltuuden mukaisia sopimuksia voidaan solmia siltä osin kuin valtuutta ei ole käytetty.

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestintän tukeminen

01. *Viestintäviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 8 845 000 euroa.

Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut budjetoidaan maksuperusteisina.

42. *Sanomalehdistön tuki* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtakunnallisilla vähemmistökielillä ruotsin, saamen tai romanin kielellä julkaistavien sanomalehtien ja niitä vastaavien sähköisten julkaisujen tukemiseen, viittomakielisten vastaavien sähköisten julkaisujen tukemiseen sekä ruotsinkielisten uutispalvelujen tuottamisen tukemiseen. Määrärahaa saa käyttää myös sellaisten saamenkielisten sisältö-

jen tuottamiseen, jotka sisältyvät suomen tai ruotsin kielellä julkaistaviin sanomalehtiin.

50. *Valtionavustus valtakunnallisen laajakaista-hankkeen toteuttamiseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueella annetussa laissa tarkoitetun Viestintäviraston aikaisempina vuosina ja varainhoitovuonna myöntämän valtion tuen maksamiseen ja tästä aiheutuviin hallinto- ja yleiskustannuksiin.

Valtuus

Viestintävirasto oikeutetaan solmimaan vuoden 2009 myöntämisvaltuuden mukaisia sopimuksia siltä osin kuin valtuutta ei ole käytetty.

50. Tutkimus

01. *Ilmatieteen laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 42 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) Etelämanner-toiminnasta aiheutuviin menoihin
- 2) EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen
- 3) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen maksamiseen.

Päälukka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. *Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 53 667 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) enintään 17 000 euroa kuluttajatiedon julkistamispalkintoa varten

2) julkisten hankintojen neuvontayksikön toimintaan liittyviin avustuksiin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

02. *Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 206 179 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) enintään 1 682 000 euroa pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluihin sekä yritysneuvonnan asiantuntijapalvelujen ostamiseen ja yritysneuvontaa suorittaville henkilöille tarkoitettujen koulutuspalveluiden ostamiseen

2) euroneuvontakeskuksista sekä Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen projektiluonteisista tehtävistä aiheutuvien menojen maksamiseen mukaan lukien henkilöstön osaamisen kehittäminen

3) porotilalain, luontaiselinkeinolain, kolttalain ja maatilalakia edeltävän lainsäädännön mukaisesti valtion hallinnassa olevien kiinteistöjen hoitomenojen maksamiseen

4) naisyrittäjien sijaispalvelujärjestelmästä ja järjestelmän kehittämisestä aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen

5) EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen

6) Yritys-Suomi -portaalin kehittämiseen ja ylläpitoon.

Pk-yritysten osaamisen kehittämispalveluista annetun lain (971/2004) perusteella vuonna 2012 osaamisen kehittämispalveluihin osallistuvilta peritään rahoitusosuus, joka on noin kuudesosa niistä erilliskustannuksista, joita palvelujen tuottamisesta aiheutuu.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

20. *Siviilipalvelus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 575 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää siviilipalveluksen toimeenpanosta siviilipalveluslain (1446/2007) nojalla aiheutuviin kustannuksiin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

21. *Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 426 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ministeriön hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tähtävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen

2) enintään viittä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaan tehtäviin tuottavuustoimien edistämiseksi.

29. *Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 78 192 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös momentin 32.30.51 menoihin liittyvien arvonlisäverosuuksien maksamiseen, momentilta 32.30.64 rahoitettavien valtion investointihankkeisiin liittyvien ja momentilta 32.50.63 hankittavaan työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen ja työllis-

syysperusteisiin valtion investointihankkeisiin liittyvien arvonlisävero-osuuksien maksamiseen sekä momentilta 32.20.40 maksettaviin kulutusmenoihin liittyvien arvonlisävero-osuuksien maksamiseen.

60. *Siirrot hallinnonalan rahastoihin* (arvio-määräraha)

Momentille myönnetään 20 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtiontakurahastosta annetun lain (444/1998), vientitakuulain (479/1962) ja valtion vientitakuista annetun lain (422/2001) perusteella myönnettyjen takuiden aiheuttamiin korvausmenoihin

2) valtiontakustoimintaa koskevien lakien (375/1963, 573/1972 ja 609/1973) nojalla valtiontakustoiminnasta annettujen takaus-sitoumusten ja perusraaka-ainehuollon turvaamiseksi annetun lain (651/1985), valtion vakauttamistakauksista annetun lain (529/1993) perusteella myönnettyjen takuiden ja takausten sekä valtion pääomatakuista annetun lain (594/1992) nojalla ennen vuotta 1999 myönnettyjen takuiden aiheuttamien korvausmenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

66. *Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 10 007 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen, rahoitusosuuksien ja velvoitteiden suorittamiseen

2) erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) kansainvälisestä yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

20. Innovaatiopolitiikka ja yritysten kansainvälistyminen

01. *Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 40 090 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) kansainvälisten jäsenmaksujen maksamiseen sekä

2) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

02. *Teknologian tutkimuskeskus VTT:n toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 93 327 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) enintään 3 000 000 euroa Teknologian tutkimuskeskus VTT:stä annetun lain (953/2010) mukaisesti sijoituksiin yrityksiin tai muihin rajoitetun vastuun yhteisöihin, jotka ottavat vastaan VTT:stä siirrettäviä toimintoja tai jotka perustetaan tutkimusta tai teknologian kaupallistamista edistävää yhteistyötä, teknologian kaupallista hyödyntämistä tai VTT:n ulkomailla tapahtuvan toiminnan järjestämistä varten

2) ydinenergilain (990/1987) ja valtion ydinjätehuoltorahastosta annetun asetuksen (161/2004) nojalla ydinjätehuoltomaksun maksamiseen Valtion ydinjätehuoltorahastossa olevaan varautumisrahastoon siten, että tutkimuskeskuksen rahasto-osuus varautumisrahastossa vastaa edellisen kalenterivuoden vahvistetun vastuumäärän mukaista rahastotavoitetta

3) EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen

4) tutkimusta ja kansainvälistymistä edistävien apurahojen ja stipendirahastomaksujen maksamiseen sekä tutkimustoimintaan liittyvien kansainvälisten ja kotimaisten järjestöjen jäsenmaksuista, rahoitusosuuksista ja yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen

5) enintään 4 500 000 euroa uusiutuvien energialähteiden koetoimintalaitteiden investointeihin ja käyttöönottoon.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

03. *Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 18 300 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan huomioon kemikaalituoterekisterin maksut, Euroopan kemikaaliviraston komission asetuksen (EY) No 340/2008 perusteella maksamat palkkiot sekä yhteishankkeista muilta osapuolilta saatava rahoitus.

05. *Mittatekniikan keskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 5 858 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU-rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

06. *Tekes - teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 42 322 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös hanke- ja ohjelmatoiminnan sekä aktivoiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen.

07. *Matkailun edistämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 10 315 000 euroa.

40. *Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 431 016 000 euroa.

Valtuus. Vuonna 2012 uusia rahoituspäätöksiä saa tehdä enintään 437 140 000 eurolla.

Määrärahaa ja valtuutta saa käyttää:

1) valtioneuvoston asetuksella (298/2008) tarkemmin säädettävien perusteiden ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1998/2006) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä koskevaan teknologiseen, liiketoiminnalliseen ja muuhun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan

2) kansallisiin ja Euroopan unionin rahoitusosuuksiin eurooppalaisissa yhteistyöhankeissa

3) Euroopan yhteisön komission yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EY 800/2008) mukaisesti tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan välittömästi liittyvään koulutukseen

4) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä kunnallisten ja muiden budjettitalouden ulkopuolisten julkisten organisaatioiden julkisen toiminnan innovatiivisiin kehittämishankkeisiin

5) työelämän kehittämishankkeisiin

6) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tekevien budjettitalouden ulkopuolisten tutkimusorganisaatioiden tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, jotka edistävät teknologisen, liiketoiminnallisen sekä muun elinkeinoelämän ja yhteiskunnan kehittymisen kannalta merkittävän osaamisen syntymistä, kehittymistä ja laaja-alaista hyödyntämistä

7) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tekevien budjettitalouden ulkopuolisten tutkimusorganisaatioiden kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja hankkeisiin, hankkeiden valmisteluun sekä osaamisen ja strategisten toimintaedellytysten kehittämiseen

8) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tekevien budjettitalouden ulkopuolisten tutkimusorganisaatioiden kansainväliselle organisaatiolle maksettaviin jäsen- ja ohjelmamaksuihin, kansainvälisen yhteistyön ja ohjelmien sekä hankkeiden osallistumismaksuihin, laitetoimituksiin ja Tekesin puo-

lesta tehtävistä matkoista muille kuin Tekesin henkilöstölle aiheutuviin matkakustannuksiin.

Avustusta voidaan maksaa myös palvelusetelienä.

Momentilta voidaan maksaa ennen vuotta 2010 momentilta 32.20.20 tehtyjen sitoumusten aiheuttamat menot.

Momentilta voidaan maksaa ennakkomaksuja budjettitalouden ulkopuolisille tutkimusorganisaatioille liittyen julkisen tutkimuksen projekteihin.

Momentille budjetoituihin kulutusmenoihin liittyvät arvonlisäveromenot maksetaan momentilta 32.01.29.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

41. Yleisavustus eräille yhteisöille ja järjestöille elinkeinopolitiikan edistämiseksi (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 40 472 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) työ- ja elinkeinoministeriön toimintaan liittyvien elinkeinopolitiikkaa edistävien yhteisöjen yleisavustuksiin ja pk-yritysten palvelujen kehittämiseen ja tuottamiseen

2) ulkomaisten investointien edistämiseen

3) kansainvälistä liiketoimintaa edistävien yhteisöjen tarjoaman perusneuvonnan, asiantuntijapalveluiden ja yritysten kehittämispalveluiden tuottamiseen

4) julkisten yhteisöjen hankkeiden rahoittamiseen sekä

5) pohjoismaisen ympäristömerkintäjärjestelmän kansallisen tason tehtävien hoitamiseen.

Keksintötoiminnan tukemiseen ja edistämiseen sekä sen toiminnan menoista aiheutuviin kustannuksiin, ulkomaisten investointien edistämisestä aiheutuviin kustannuksiin ja muotoilun hyödyntämisen tehostamiseen elinkeinotoiminnassa sekä yrityspalvelujen kehittämiseen voidaan palvelujen julkiseen palveluun verrattavan luonteen vuoksi myöntää EU:n yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin annetun määritelmän mukaisesti yleisavustusta kustannusten täyttä määrää vastaavasti. Myös pk-yrityksille tarkoitettujen palvelujen, luovien alojen yritystoiminnan ja

luovan talouden edistämiseen voidaan erityisissä tapauksissa niiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden perusteella myöntää valtionavustusta kustannusten täyttä määrää vastaavasti. Edelleen osa vientikeskusverkoston ylläpidosta sekä osa kansainvälistä liiketoimintaa edistävistä asiantuntijapalveluista ovat sellaisia yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin kuuluvia toimintoja, jotka voidaan rahoittaa täyttä kustannusmäärää vastaavasti.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

42. Innovaatiokeskittymien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) innovaatiokeskittymien muodostumista tukevien kehittämishankkeiden rahoittamiseen

2) suomalaisten yritysten ja tutkimuslaitosten integroitumisen tukemiseen kansainvälisiin innovaatioverkostoihin, erityisesti FinNode-verkoston toimintamenoihin ja kehittämishankkeisiin

3) valtionavustusten maksamiseen osaamiskeskusohjelmaan nimettyjen klustereiden kansallisen koordinaation toimintamenoihin sekä ohjelmassa käynnistettävien yhteishankkeiden siemenrahoitukseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 25 861 000 euroa.

Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää yritysten yhteishankkeisiin myönnettävästä kansainvälistymisavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1300/2010) mukaisten hankkeiden toteuttamiseen ja maksamiseen.

Valtuutta ja määrärahaa saa käyttää yllä mainitun asetuksen mukaisten ulkomaankauppaa ja vientiä edistäviin kansainvälistymishankkeisiin seuraavasti:

1) yhteisosallistumisiin kansainvälisissä näyttelyissä sekä vientiverkostohankkeisiin ja kumppanuusohjelmiin

2) muihin yhteishankkeisiin, uusien toimialojen ja palvelualueiden yhteishankkeisiin, strategiisiin kärkihankkeisiin, yrityslähtöisten kulttuuri-vientihankkeiden tukemiseen sekä matkailualan valtakunnallisiin hankkeisiin.

Avustus pk-yrityksille on enintään 50 %. Avustusta voidaan kuitenkin myöntää edellä mainittua korkeammin prosenttiosuusin valtakunnallisiin ja alueellisesti merkittäviin hankkeisiin, joihin ei osallistu yrityksiä tai joiden kulut ovat vaikeasti yrityskohtaisesti kohdennettavissa tai jos hankkeen hyödyn katsotaan koituvan laajalle yritysjoukolla tai hanke on luonteeltaan poikkeava ja riskialtis.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspöytäkirjoissa.

Valtuus. Uusia avustuksia saa vuonna 2012 myöntää 17 692 000 euroa. Mikäli vuoden 2011 valtuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vielä vuonna 2012 enintään 7 000 000 eurolla.

45. Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pk-yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelua sekä yrityksen toiminnan alkuvaiheen kehittämistoimenpiteitä koskevien avustusten maksamiseen siten kuin valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa valtioneuvoston asetuksessa (675/2007) tarkemmin säädetään.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspöytäkirjoissa.

50. Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspöytäkirjoissa.

83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 100 665 000 euroa.

Valtuus. Vuonna 2012 uusia lainoja saa myöntää enintään 116 823 000 eurolla.

Määrärahaa saa käyttää valtion lainanannosta sekä valtion takauksesta ja valtion takuusta annetun lain (449/1988), valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettyihin perusteisiin ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1998/2006) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä koskevaan teknologiseen, liiketoiminnalliseen ja muuhun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan.

Lainoja voidaan myöntää riskiehtoisena. Mikäli kehitystyö epäonnistuu teknisesti tai ei johda taloudellisesti hyödynnettävään tulokseen, Tekesillä on lainansaajan hakemuksesta oikeus antaa lainansaajalle valtioneuvoston asetuksella (298/2008) tarkemmin määriteltyjen ehtojen puitteissa lisää takaisinmaksuaikaa, muuttaa takautuvasti alun perin vieraan pääoman ehtoisena myönnetty laina tai osa siitä pääomalainaksi tai poikkeustapauksessa jättää lainan maksamaton pääoma ja korot osittain tai kokonaan takaisin perimättä. Suurille yrityksille lainaa voidaan myöntää vain erittäin painavista syistä erityisesti silloin, kun lainan riskiehto on oleellinen hankkeen toteuttamiselle ja se voidaan etukäteen määritellä.

Lainat voidaan myöntää vakuutta vaatimatta. Osa rahoituksesta voidaan maksaa ennakkona. Maksuvapautuksen piiriin tulevien lainojen enimmäismäärä on 40 000 000 euroa.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspöytäkirjoissa.

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

Valtuus

Työ- ja elinkeinoministeriö tai sen valtuuttamat laitokset saavat tehdä vuonna 2012 Suomen ja Venäjän välillä 15.8.2006 solmitun velkakonversiosopimuksen mukaisia tavara- tai palvelu-

hankintoja koskevia sopimuksia sillä määrällä, joka vuoden 2006 toisessa lisätalousarviossa myönnetystä 30 000 000 Yhdysvaltain dollarin (25 000 000 euroa) velkakonversiovaltuudesta on jäänyt käyttämättä.

01. *Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 155 625 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) julkisen työvoimapalvelun kokeilu- ja kehittämishankkeiden menojen maksamiseen, lukuun ottamatta työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankkeita, jotka rahoitetaan momentilta 32.30.51

2) lähialueiden työhallintojen kehittämiseen.

Työvoiman palvelukeskusten toimintaan tarkoitettua määrärahan käyttö edellyttää, että kunnat sijoittavat yhteisiin toimipisteisiin suunnitellun saman määrän virkailijoita kuin työ- ja elinkeinotoimisto. Työ- ja elinkeinohallinto sekä kunta vastaavat yhdessä toiminnasta aiheutuvi- ta kustannuksista työ- ja elinkeinoministeriön tarkemmin määrittelemällä tavalla.

42. *Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 611 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Finnvera Oyj:n ja sitä edeltäneen Kera Oyj:n toiminnan rahoittamiseen myönnettävään korkotukeen valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain (445/1998) ja sitä edeltäneen Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti

2) yhtiöiden luotonanto- ja takaustoiminnasta syntyneiden tappioiden korvaamiseen valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain (445/1998) ja sitä edeltäneen Kera Oyj:stä annetun lain (65/1971) nojalla annettujen valtioneuvoston sitoumusten mukaisesti.

Valtuus. Alueellisen korkotuen piiriin kuuluvia lainoja erityisrahoitusyhtiö saa myöntää

vuonna 2012 enintään 128 330 000 euroa ja elinkeinopoliittisin perustein tuettavien tukiohjelmien mukaisia erityiskorkotuen piirissä olevia lainoja yhteensä enintään 134 314 000 euroa. Valtioneuvosto voi tarvittaessa kysyntätilanteen niin edellyttäessä valtuuksien yhteismäärää ylit- tämättä muuttaa aluepoliittisten korkotukilainojen ja erityiskorkotukilainojen välistä jakosu- hetta sekä muuttaa korkotuella valtuutta kor- kotuettomaksi.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspe- rusteisena.

44. *Alueellinen kuljetustuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 5 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuslain (688/2001) nojalla annetun valtioneuvoston ase- tuksen alueellisesta kuljetustuesta (21/2009) mukaisen kuljetustuen maksamiseen Kainuun hallintokokeilualuetta lukuun ottamatta.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspe- rusteisena.

45. *Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 40 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) yritystoiminnan tukemisesta annetun lain (1068/2000) mukaisten avustusten maksami- seen Kainuun hallintokokeilualuetta lukuun ot- tamatta

2) valtionavustuksesta yritystoiminnan kehit- tämiseksi annetun lain (1336/2006) mukaisten avustusten maksamiseen Kainuun hallintokokei- lualuetta lukuun ottamatta.

Valtuus. Vuonna 2012 saa Kainuun hallinto- kokeilualuetta lukuun ottamatta tehdä enintään 22 178 000 euron arvosta sitoumuksia valtion- avustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi an- netun lain mukaisiin avustuksiin.

Mikäli vuoden 2011 valtuutta on jäänyt käyt- tämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä päätöksiä vuonna 2012.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspe- rusteisena.

46. *Laivanrakennuksen innovaatiotuki* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vuosina 2010—2011 laivanrakennuksen innovaatioihin myönnettävästä valtionavustuksesta annetun asetuksen (592/2008) mukaisesti myönnettyjen laivanrakennuksen innovaatiotukien maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

48. *Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasauksesta annetun lain (1137/1996) mukaisen korkotuen maksamiseen

2) Valtiokonttorille korontasaussopimuksista aiheutuvien korko- ja valuuttariskien suojaukseen tarvittavien toimenpiteiden ja kustannusten maksamiseen

3) julkisesti tuettujen vienti- ja alusluottojen korontasausyhtiöstä annetun lain (1136/1996) tarkoittamalle yhtiölle, Suomen Vientiluotto Oy:lle, maksettavan hallinnointipalkkion suorittamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

50. *Palkkaturva* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 24 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukaisten menojen maksamiseen

2) takaisinperittyjen saatavien palautusten ja niistä kertyvien korkojen maksamiseen

3) enintään 673 000 euroa palkkaturvamenetelyyn liittyviin viranomaismaksuihin ja oikeudenkäyntikuluihin sekä konkurssikustannusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

51. *Työllistämisen-, koulutus- ja erityistoimet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 485 437 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) 6 luvun 1 §:n mukaisen työvoimapolitiittisen aikuiskoulutuksen hankintaan ja julkiseen työvoimapalveluun kuuluvista etuuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1346/2002) 1 luvun 3 §:n ja 2 luvun 7 §:n mukaisten ennen koulutuksen alkua myönnettävien ylläpitokustannusten korvausten maksamiseen

2) työvoimakoulutuksen opiskelijavallinnasta, tiedottamisesta, tarjouspyyntö- ja hankintailmoittelusta aiheutuvien menojen maksamiseen, työvoimakoulutuksen suunnittelua ja hankintatoimintaa tukevasta kehittämis-, kokeilu- ja selvitystyöstä ja koulutus- ja konsulttipalvelujen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen työvoimakoulutukseen liittyviin tehtäviin

3) koulutuksen ja majoituksen hankkimiseen Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä

4) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 4 §:n mukaiseen työttömien työllistämiseen valtion virastoille ja laitoksille enintään 1 000 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen enintään 2 500 euron suuruisen kuukausipalkan mukaisesti sekä työn järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin

5) palkkatuen perustuen osuuden maksamiseen työnantajalle sen työllistäessä työttömyyspäivärahalla olevan henkilön tai muun työmarkkinatukeen oikeutetun henkilön kuin julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 1 luvun 7 §:n mukaisen vaikeasti työllistyvän tai vähintään 130 päivää työmarkkinatukea saaneen työttömän, joka täyttää mainitun lain 7 luvun 12 a §:n edellytykset, tai yhdenjaksoisesti vähintään 65 päivää työmarkkinatukea saaneen nuoren työttömän

6) työllistämistuen perustuen osuuden maksamiseen toimeentulon turvaamiseksi julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 5 §:n mukaisesti starttirahana muulle kuin työmarkkinatukeen oikeutetulle henkilölle

7) työllistämistuen lisäosien maksamiseen julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 9 §:n mukaisesti

8) lisätukien maksamiseen kunnille julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 7 luvun 12 §:n mukaisesti

9) eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (1345/2002) mukaisesti työllisyyspoliittisiin avustuksiin kunnalle, kuntayhtymälle ja muulle yhteisölle, säätiölle sekä sosiaaliselle yritykselle

10) starttirahan hakijoiden yritystoiminnan edellytysten selvittämisestä aiheutuviin menoihin

11) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvun 11 §:n 2 momentin ja 13 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohdan mukaisista ammatinvalinnan, urasuunnittelun ja ammatillisen kuntoutuksen toimenpiteistä aiheutuvien palvelujen tuottajan palvelumaksujen maksamiseen, julkiseen työvoimapalveluun kuuluvista etuuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 luvun mukaisen työolosuhteiden järjestelytuen maksamiseen, julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 2 §:n 2 ja 3 momenttien ja julkiseen työvoimapalveluun kuuluvista etuuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 luvun mukaisen ylläpitokustannusten korvausten ja toimeentulon turvaamiseksi tarkoitetun päivärahan maksamiseen sekä julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 6 §:n mukaisen harkinnanvaraisen ylläpitokorvauksen maksamiseen työpaikalla järjestettävään työkokeiluun osallistuvalla

12) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 3 luvun 1 §:n mukaisten täydentävien palvelujen hankintaan ja lain 10 luvun 6 §:n mukaisen harkinnanvaraisen ylläpitokorvauksen maksamiseen täydentävään palveluun osallistuvalla

13) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 6 luvun 14 §:n mukaisen vakuutusturvan kustannuksiin

14) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain 10 luvun 1 §:n mukaisen liikkuvuusavustuksen maksamiseen

15) enintään 437 000 euroa Venäjän lähialueiden työvoiman ammatillisesta kehittämi-

sestä aiheutuvien menojen maksamiseen työ- ja elinkeinoministeriön tarkemmin päättämällä tavalla

16) ennen työllisyyslain (275/1987) voimaantuloa muiden kuin yliopistoihin palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin

17) ennen työllisyyslain (275/1987) voimaantuloa yliopistoihin palkattujen ja edelleen samassa työsuhteessa olevien vajaakuntoisten henkilöiden palkkaamisesta aiheutuviin menoihin enintään 2 500 euron suuruisen kuukausipalkan mukaisesti

18) hallitusohjelman mukaisesta nuorten yhteiskuntatakuun kehittämisestä aiheutuvien menojen maksamiseen sekä hallitusohjelmassa pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi tarkoitettua kokeilun kehittämisestä aiheutuviin menoihin ja kokeiluhankkeiden käynnistymistä tukevan toiminnan menoihin.

Kainuun hallintokokeilualueella määrärahaa saa käyttää vain kohdan 1 mukaisten ennen koulutuksen alkua myönnettävien ylläpitokustannusten korvausten maksamiseen sekä kohtien 2 ja 10—15 menoihin.

Momentilta maksettaviin menoihin liittyvät arvonlisäveromenot on budjetoitu hallinnonalan arvonlisäveromomentille 32.01.29.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Siirtomenoista työllistämistuet budjetoidaan maksuperusteisena. Valtiokonttorin tapaturmavakuutusmaksut maksatuspäätösperusteisena ja muut siirtomenot suoriteperusteisena.

Valtuus

1) Vuonna 2012 saa julkisten työvoimapalvelujen ja niitä täydentävien palvelujen hankinnasta aiheutua valtiolle Kainuun hallintokokeilun piiriin kuuluvia työvoimapoliittisen aikuiskoulutuksen hankintoja lukuun ottamatta menoja vuoden 2012 jälkeen enintään 92 200 000 euroa.

2) Vuonna 2012 saa tehdä Venäjän lähialueiden työvoiman ammatillista kehittämistä koskevia hankintasopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuoden 2012 jälkeen enintään 100 000 euroa.

64. *Työllisyysperusteiset siirtomenot investointeihin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 956 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain perusteella eräiden työllisyysmäärärahojen käytöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 luvun mukaisesti investointiavustuksiin ja 2 luvun mukaiseen työllisyystyöohjelmaan lukuun ottamatta Kainuun hallintokokeilua

2) investoinneiksi katsottavista valtion hankinnoista aiheutuvien menojen maksamiseen lukuun ottamatta Kainuun hallintokokeilua.

Momentilta maksettaviin valtion työllisyystyöohjelman mukaisiin investointimenoihin liittyvät arvonlisäveromenot on budjetoitu hallinnon alan arvonlisäveromomentille 32.01.29.

Momentilta saa maksaa myös sijoitusmenoja.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätöspereusteisena.

Valtuus

Vuonna 2012 saa Kainuun hallintokokeilualueetta lukuun ottamatta tehdä enintään 4 000 000 euron arvosta uusia sitoumuksia työllisyysperusteisiin investointeihin.

Mikäli vuoden 2011 valtuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä päätöksiä vuonna 2012.

80. *Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 400 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Suomen Vientiluotto Oy:lle viennin jälleerahoitustoimintaa varten myönnettyjen lainojen maksamiseen

2) Valtiokonttorille jälleerahoitustoimintaan myönnettyistä lainoista aiheutuvien korkoja valuuttariskien suojaukseen tarvittavien toimenpiteiden aiheuttamien koron yhteydessä tai muuten lainan saajalta perittyjen kustannusten maksamiseen.

82. *Lainat Finnvera Oyj:n varainhankintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 8 b §:ssä tarkoitettujen luottomuotoiseen vienninrahoitukseen liittyvää varainhankintaa turvaavien lainojen maksamiseen.

Valtuus

Työ- ja elinkeinoministeriö voi myöntää valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain (443/1998) 8 b §:ssä tarkoitettuja viennin rahoitukseen liittyviä lainoja Finnvera Oyj:lle enintään 200 000 000 euroa. Lainat saadaan myöntää vakuutta vaatimatta. Lainojen myöntämisen edellytyksenä on se, että rahoitusmarkkinoiden toiminnan häiriötila estää Finnvera Oyj:n valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetun lain 8 a §:ssä tarkoitetun varainhankinnan toteuttamisen. Myönnettävien lainojen takaisinmaksuaika saa olla enintään 12 kuukautta. Myönnettävistä lainoista peritään käypää korkoa.

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

Valtuus

Luottolaitosten varoista myönnettävien eräistä korkotukilainoista annetun lain (1015/1977) 4 §:n mukainen turvavarastolainojen korkohyvityksen enimmäismäärä on 5 prosenttia. Uusia turvavarastolainoja saa hyväksyä vuonna 2012 enintään 8 400 000 euroa.

Turvavarastolain (970/1982) 7 §:n mukaisia varastoavustuksia saa myöntää vuonna 2012 enintään 34 000 euroa.

01. *Kuluttajaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 837 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös Kuluttaja-lehden hinnan alentamiseen enintään 100 000 euroa.

02. *Kilpailuviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 6 162 000 euroa.

Nettobudjetoinnissa otetaan tuloina huomioon EU:n komissiolta saatavat matkakustannusten korvaukset.

03. *Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 370 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuihin ja kansainväliseen toimintaan liittyviin projekteihin.

Momentille budjetoidaan hakemus-, ilmoitus- ja käsittelymenettelyistä johtuen tulot pääsääntöisesti maksuperusteisena.

04. *Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 123 000 euroa.

31. *Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 511 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) talous- ja velkaneuvonnasta annetun lain (713/2000) mukaisen korvauksen maksamiseen talous- ja velkaneuvontapalvelujen tuottajille

2) enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan projektihenkilöstön palkkaukseen Kuluttajavirastoon

3) talous- ja velkaneuvojien koulutukseen ja materiaalin tuottamiseen ja raportointijärjestelmän kehittämiseen ja ylläpitoon.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

50. *Valtionavustus kuluttajajärjestöille* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 823 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksena Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry:n ja Työteho-seura ry:n asuminen ja palveluympäristöihin tukemiseen Kuluttajaviraston määrittelemistä toiminnoista aiheutuviin kuluihin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

51. *Eräät merimiespalvelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 080 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) merimiespalvelulain (447/2007) nojalla merimiesten hyvinvoinnin edistämiseen tarkoitettujen palvelujen valtion osuuden maksamiseen

2) merimieslain (423/1978) ja merimiesten vuosilomalain (433/1984) nojalla merimiesten vuosiloma- ja vanhempainvapaamatkakustannuksiin

3) merimieslain nojalla merimiesten työsuhteen alkamiseen ja päättymiseen liittyviin matkakustannuksiin suoritettavan valtion osuuden maksamiseen

4) erityyppöaikalain (296/1976) mukaisen miehistön vaihtokustannusten korvaamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

95. *Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ryhmäkannelain (444/2007) mukaisesta ryhmäkanteesta aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen maksamiseen

2) kilpailunrajoituslaissa (480/1992) tarkoitetuissa oikeusprosesseissa Kilpailuviraston vastapuolelle maksettavaksi määrättyjen oikeudenkäyntikulujen maksamiseen.

50. (32.50 ja 30.10, osa) Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

43. *Maakunnan kehittämisraha* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 566 000 euroa.

Määräraha on lain eräiden työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan ohjelmien ja hankkeiden rahoittamisesta (1652/2009) 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettu maakunnan kehittämisraha.

Määrärahaa saa käyttää:

1) alueiden kehittämistä ja alueen kuntien välisen elinkeinopoliittisen yhteistyön edistämistä koskeviin kehittämishankkeisiin

2) käyttöomaisuuden hankkimiseen tai sen muutos- tai parannustöihin perusrakenteen kehittämistä varten

3) alueiden kehittämisestä annetun lain (1651/2009) 24 §:n mukaisiin määräaikaisiin erityisohjelmiin

4) useampaa kuin yhtä aluetta koskeviin tai valtakunnallisesti tärkeisiin alueiden kehittämistä koskeviin ohjelmiin ja hankkeisiin

5) enintään 14 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen maakunnan kehittämisrahasta rahoitettavien ohjelmien ja hankkeiden toteuttamiseen

6) henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden kustannusten maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

62. (30.10.63) *Maaseudun kehittäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 223 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden rahoituksesta annetun lain (1477/2007) ja valtionavustuslain (688/2001) mukaisessa laajuudessa valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen mukaan lukien hankkeisiin sisältyvät kulutusmenot

2) valtakunnallisen maaseudun kehittämisen ja tutkimuksen sekä maa- ja elintarviketalouden rahoituksesta annetun lain (1477/2007) mukaisen maaseutupoliittikan yhteistyöryhmän menojen maksamiseen

3) edellä mainitun lainsäädännön edellyttämässä laajuudessa myös julkisyhteisöjen toteuttamiin hankkeisiin, joissa määrärahaa voidaan käyttää hankkeiden toteuttamiseen tarvittavan enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

63. *Kainuun kehittämisraha* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 46 189 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Kainuun hallintokokeilusta annetun lain (343/2003) 6 ja 10 §:n mukaisten menojen maksamiseen

2) aiempina vuosina momenteilta 34.06.51 ja 34.06.64 tehdyistä päätöksistä vuonna 2012 aiheutuvien menojen maksamiseen siltä osin kuin ne ovat kohdistuneet Kainuun hallintokokeilualueelle

3) toimintamenojen maksamiseen. Momentille budjetoidaan toimintamenojen vakiosisällön mukaiset tulot sekä Liikenneviraston toimenpiteissä ulkopuolisten rahoittajien maksamat mak-suosuudet

4) enintään 35 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen sekä henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien tila- ja muiden kustannusten maksamiseen

5) enintään 4 119 000 euroa Paltamon työllisyyskokeilusta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksuperusteisena.

Valtuus. Vuonna 2012 saa tehdä päätöksiä siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2013—2014 enintään 2 500 000 euroa. Mikäli vuoden 2011 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2012.

64. *EU:n rakennerahastojen ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-ohjelmiin ja ENPI CBC -ohjelmiin ohjelmakaudella 2007—2013* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 526 395 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) EU:n ohjelmakauden 2007—2013 alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitetta toteuttavien Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettavien toimenpideohjelmien hankkeiden EU- ja valtion rahoitusosuuden maksamiseen sekä

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen (tavoite 3) ja Eurooppalaisen naapuruuden ja kumppanuuden välineen rajayhteistyöosion (ENPI CBC) valtion rahoitusosuuden maksamiseen

2) EU:n ohjelmakauden 2007—2013 Manner-Suomen ESR-ohjelmaa toteuttavien hankkeiden EU- ja valtion rahoitusosuuden maksamiseen

3) edellä mainittujen ohjelmien toteutukseen liittyvän teknisen avun sekä ohjelmien toteuttamisen kannalta välttämättömien kulutusmenojen maksamiseen

4) Euroopan aluekehitysrahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 94 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen

5) Euroopan sosiaalirahaston osarahoittamien ohjelmien toteuttamiseen tarvittavan enintään 350 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen

6) EU:n ohjelmakauden 2000—2006 hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen ja neuvoston asetuksen 1260/1999 39 artiklan (varainhoitoa koskevat oikaistut) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen

7) EU:n ohjelmakauden 2007—2013 hankkeisiin tehdyistä sitoumuksista aiheutuvien velvoitteiden maksamiseen ja neuvoston asetuksen 1083/2006 98—102 artiklan (rahoitusoikaistut) mukaisten Suomen velvoitteiden maksamiseen.

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain mukaisesti kohdistuu momentin myöntämisvaltuudesta 12 936 000 euroa ja määrärahasta 20 945 000 euroa Kainuun maakuntaan.

Määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Valtuus. Vuonna 2012 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 322 995 000 eurolla. Mikäli vuoden 2011 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vielä vuonna 2012.

Takaisinperinnästä aiheutuvat erät merkitään momentille 12.39.10.

60. Energiapolitiikka

01. *Energiamarkkinaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 284 000 euroa.

20. *Energiansäästön ja uusiutuvan energian käytön edistäminen sekä energiatiedotus* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) energiansäästöön, energian tehokkaaseen käyttöön sekä uusiutuvan energian käyttöön ja tuotantoon liittyvään informaatio- ja neuvonta-toimintaan, kehittämishankkeisiin ja selvityksiin

2) uuden säästötekniikan markkinoiden edistämiseen

3) energiasäästöä ja uusiutuvaa energiaa koskevien direktiivien toimeenpanoon

4) kansallisen ilmasto- ja energiastrategian toteuttamiseen liittyvään tiedottamiseen

5) muuhun energia-alan tiedottamiseen ja tietohuollon järjestämiseen

6) kansainväliseen yhteistyöhön

7) EU:n hyväksymien muiden kuin rakennerahoista rahoitettavien hankkeiden osarahoitukseen.

28. *Materiaalitehokkuuden edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) materiaalitehokkuutta edistävään selvitys-, kokeilu- ja informaatiotoimintaan

2) EU:n rahoittamien hankkeiden osarahoitukseen.

40. *Energiatuki* (arvionmääräraha)

Momentille myönnetään 127 150 000 euroa.

Valtuus. Vuonna 2012 saa sitoumuksia tehdä enintään 94 850 000 euron arvosta. Mikäli vuoden 2011 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2012 enintään 62 000 000 euron edestä.

Määrärahaa saa käyttää:

1) investointeihin ja selvityksiin, jotka tukevat uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energian tuotannon tai käytön tehostamista, taikka niihin liittyvää uuden teknologian käyttöönottoa taikka kotimaisten energialähteiden tuotantoa tai käyttöä

2) liikenteen biopolttoaineiden tuotantoon tai käyttöön liittyvän teknologian pilotointi- ja demonstraatiohankkeisiin sekä selvityksiin, jotka liittyvät liikenteen biopolttoaineiden ympäristö- ja kansantaloudellisiin vaikutuksiin

3) energiansäästöä, energian tuotannon tai käytön ympäristöhaittoja vähentävien taikka energiahuollon varmuutta ja monipuolisuutta muutoin edistävien selvitysten tukemiseen

4) osallistumiseen eurooppalaiseen yhteistyöhön energia-alan kestävä kehityksen kriteeristön aikaansaamiseksi ja liikenteen uusien polttoaineiden standardisointiin.

Etusija annetaan uuden teknologian demonstrointia ja kaupallistamista edistävälle hankkeille. Energiatukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille. Tukea ei myönnetä asunto-osakeyhtiöille, asuinkiinteistöille, valtionosuutta saaville perustamishankkeille eikä maataloille tai niiden yhteyteen toteutettaville hankkeille. Tukea ei myönnetä myöskään Suomessa toteutettaviin ilmastomuutosta koskevan puitesopimuksen Kioton pöytäkirjan (SopS 12—13/2005) 6 artiklassa tarkoitettuihin hankkeisiin (yhteistoteutushankkeet). Jos investointihanke kuuluu päästökauppalaan (683/2004) soveltamisalan piiriin, hanketta voidaan tukea vain rajoitetusti.

Tuen enimmäismäärää harkittaessa ei oteta huomioon kunnan tai muun yhteisön rakentamis- ja omistamisessa energiahankkeissa kyseisten tahojen oman rahoituksen osuutta, jos se ei sisällä sellaista taloudellista etuutta, joka olisi katsottava EY:n lainsäädännössä tarkoitettuksi valtiontueksi. Sama koskee kunnan tai muun yhteisön omistamien kiinteistöjen katselmustoiminnan tukemista. Rahoituksella, jonka ei katsota olevan valtiontukea tai muuta julkista tukea, tarkoitetaan esimerkiksi markkinaehdoin myönnettävää rahoitusta tai muuta omarahoitusta. Energia-

tuella tuetuissa hankkeissa tuensaajan omarahoitussuuden tulee olla vähintään 25 % kokonaisu-rahoituksesta.

Avustukset myönnetään valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden. Työ- ja elinkeinoministeriö voi antaa erikseen päätöksen muiden kuin valtioneuvoston asetuksessa mainittujen hankkeiden tai ohjelmien tukemisesta ja myönnettävän tuen enimmäismäärästä saatuaan valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan lausunnon asiasta. Määrärahaa saa käyttää lisäksi energiatauen myöntämisen yleisistä ehdoista annetun valtioneuvoston päätösten (625/2002) nojalla aiemmin myönnettyjen tukien maksamiseen. Liikenteen uusiutuvan energian hyödyntämiseen liittyvät selvitykset ovat kulutusmenoja, joihin ei sovelleta avustuksia koskevia ehtoja. Teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskus Tekesin myöntämässä biopolttoaineiden tuotannon pilot-laitosten avustuksissa ja selvityksissä noudatetaan Tekesin rahoitusehtoja.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

42. *Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 125 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Utsjoen Sähköosuuskunnan ja Inergia Oy:n sähköverkko liiketoimintojen yhdistämisen johdosta perustetulle Tunturiverkko Oy nimiselle yhtiölle Utsjoen alueella tehtävistä sähköverkon korvausinvestoinneista aiheutuviin menoihin.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

43. *Kioton mekanismit* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) päästöyksiköiden hankkimiseen Kioton pöytäkirjan joustomekanismien avulla enintään 10 miljoonaa tonnia sopimuskaudelle 2008—2012 ja sen jälkeiselle kaudelle 2013—2020

2) joustomekanismien hallinnoinnin kustannuksiin

3) päästöyksiköiden hankinnan edellytysten tukemiseen

4) valuuttakurssimuutoksista aiheutuviin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätosperusteisena.

Valtuus. Mikäli vuoden 2011 myöntämistä valtuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2012 yhteensä enintään 500 000 euron edestä.

44. *Uusiutuvan energian tuotantotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 97 800 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetussa laissa (1396/2010) säädetyn

1) tuulivoimalla tuotetun sähkön tuotantotuen (*syöttötariffin*) maksamiseen

2) biokaasulla tuotetun sähkön tuotantotuen (*syöttötariffin*) maksamiseen

3) metsähakkeella tuotetun sähkön tuotantotuen (*syöttötariffin*) maksamiseen

4) puupolttoaineella tuotetun sähkön tuotantotuen (*syöttötariffin*) maksamiseen

5) kiinteän sähkön tuotantotuen maksamiseen.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätosperusteisena.

70. (26.40, osa) Kotouttaminen

03. (26.40.03) *Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 661 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 7 §:n mukaisen perustiedon suomalaisesta yhteiskunnasta antamisesta maahanmuuttajille aiheutuviin kustannuksiin

2) rasismien ja etnisen syrjinnän ehkäisemiseen ja niiden vastaiseen tiedottamiseen, koulutukseen sekä -seurantaan ja eri väestöryhmien

välisen vuorovaikutuksen edistämiseen sekä järjestöille myönnettäviin avustuksiin

3) maahanmuuttajajärjestöjen toteuttamaan hanketoiminnan tukemiseen

4) kotoutumista edistävien hankkeiden toteuttamiseen, EU:n rahoittamien kotoutumista edistävien hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen sekä kotouttamista edistävään tiedottamiseen

5) ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen tähtäävään niin sanottuun etsivään työhön ja neuvontatyöhön

6) kotoutumisen edistämisestä annetun lain 22 §:n mukaiseen omaehtoiseen opiskeluun ja muihin yksilöllisesti sovittuihin kotouttamista edistäviin toimenpiteisiin osallistuvien tapaturmakorvausten ja ryhmävastuuvakuutuksen maksamiseen sekä Valtiokonttorin näistä perimien hoitokulujen maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös siirtomenojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätosperusteisena.

30. (26.40.30) *Valtion korvaukset kunnille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 112 348 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kotoutumista edistävän lain (1386/2010) ja valtioneuvoston asetuksen (1285/2010) määräämin perustein:

1) lain kotoutumisen edistämisestä 2 §:n 2 tai 3 momentissa määriteltyjen henkilöiden kuntaan osoittamisesta, ohjauksesta, neuvonnasta ja muusta kotoutumista tukevan toiminnan järjestämisestä maksettavien laskennallisten korvausten kustannuksiin

2) kotoutumis- ja toimeentulotuesta, tulkauksen järjestämisestä, erityiskustannusten korvaamisesta ja paluumuuton tukemisesta kunnalle aiheutuviin kustannuksiin sekä pakolaisten kuntaan muuttamisen odotusajalta kertyvien vuokrien maksamiseen

3) alaikäisten oleskeluluvan saaneiden turvapaikanhakijoiden sijoittamisesta perheryhmäkohtiin, muuhun asuinyksikköön sekä perhehoidosta, asumisen tukipalveluista ja muista lastensuojelun palveluihin rinnastettavista toimenpiteistä kunnalle aiheutuneiden kustannusten korvaami-

seen nuoren 21 ikävuoteen saakka ja käräjäoikeuden heille osoittaman edustajan palkkioiden maksamiseen

4) entisen Neuvostoliiton alueelta paluumuuttajina tulleiden henkilöiden kotoutumis- ja toimeentulotuen sekä heille annetun sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta kunnille, sekä Suomen sodissa vapaaehtoisina palvelleiden hoidosta ja huollosta aiheutuviin kustannuksiin

5) kuntaan sijoitettujen tai kunnassa asuvien ihmiskaupan uhrien kunnille sosiaali- ja terveys- sekä muiden palveluiden järjestämisestä

aiheutuvista kustannuksista maksettaviin korvauksiin

6) maahanmuuttajien kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) 9 §:n mukaisen alkukartoituksen kustannuksiin.

Vuoden 2012 pakolaiskiintiö on 750 henkilöä.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenojen maksamiseen. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisesti lukuun ottamatta kulutusmenoja, jotka kohdennetaan suoriteperusteisesti.

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

Kansaneläkelaitoksesta annetun lain 12 d §:n mukaisten sosiaaliturvan yleisrahastoon kuuluvien etuuksien tilapäiseen suorittamiseen saa käyttää muun saman rahaston etuuden maksamiseen varattua määrärahaa seuraavilta momenteilta: 33.10.50, 51, 52, 53, 54, 55, 60 ja 33.20.51, 52, 56.

01. Hallinto

01. *Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 39 613 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) Kansallisen veteraanipäivän pääjuhlan järjestämiseen

2) lääkinnällisen pelastustoimen ja poikkeusolojen valmiudesta sekä näihin liittyvien laitteiden ja kalusteiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen

4) tasa-arvon tietopalvelun ylläpitoon liittyviin kustannuksiin

5) yleissitovien työehtosopimusten kääntämiseen ruotsiksi.

Määrärahasta saa käyttää enintään 350 000 euroa työterveydenhuollon koulutuksesta ja työterveyshenkilöstön kehittämiseen liittyvien hankkeiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

02. *Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 327 000 euroa.

03. *Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 162 000 euroa.

04. *Valtion mielisairaaloiden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) tieteellisestä tutkimustyöstä ja yliopistopetuksesta aiheutuneiden menojen sekä muiden toimintamenojen maksamiseen

2) vaarallisten ja vaikeahoitoisten lasten ja nuorten psykiatrisen hoitoyksikön palvelujen kysynnän vaihtelusta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) maatalousavustuksia vastaavien menojen maksamiseen

4) sairaaloiden yleishallinnosta ja ohjauksesta Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle aiheutuviin kustannuksiin.

05. *Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen lastensuojeluyksiköiden toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 548 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) koulukotien sekä vankilan perheosaston sisällölliseen kehittämiseen ja toiminnan tukemiseen

2) oppilashoitopaikka- ja koulupaikkakysynnän sekä vankilan perheosaston paikkakysynnän vuosittaisen vaihtelun tasaamiseen

3) alueelliseen lastensuojelutyöhön

4) kansainväliseen ja lähialueyhteistyöhön

5) perhekotitoiminnasta aiheutuvien palkkioiden ja muiden menojen maksamiseen

6) koulukotien yleishallinnosta ja ohjauksesta Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle aiheutuvien kustannusten maksamiseen

7) koulukotien maatalo- ja metsätaloudesta aiheutuvien menojen maksamiseen

8) koulukodissa osana erikoistumisopintojaan työskentelevän, lasten- tai nuorisopsykiatriaan erikoistuvan lääkärin palkkaukseen.

21. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 703 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla tuottavuuden edistämiseen tähtäävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen.

25. *Sosiaali- ja terveydenhuollon kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 16 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) KanTa-hankkeen strategiseen suunnitteluun ja operatiiviseen suunnitteluun ja ohjaukseen (STM, THL)

2) KanTa-hankkeeseen liittyvien kansallisten määrittelyjen tekemiseen ja ylläpitoon (THL, Kela)

3) korvauksen maksamiseen Kansaneläkelaitokselle sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007) ja sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) mukaisesti KanTa-rekisterin (kansallinen potilastietojen sähköinen hakemisto- ja arkistointipalvelu, sähköinen lääkemääräys ja reseptiarkisto sekä kansalaisen ominen sähköisten resepti- ja asiakastietojen katselupalvelu) rakentamiseen ja ylläpitoon (Kela)

4) sosiaalihuollon sähköisen asiakastietojärjestelmän strategiseen suunnitteluun (STM) sekä operatiiviseen suunnitteluun ja ohjaukseen (THL)

5) valtionavustusten myöntämiseen sosiaali- ja terveydenhuollon paikallisen ja tietojärjestelmäinfrastruktuurin tehostamiseksi (THL)

6) järjestelmän kehittämissyhteistyön, käytönoton ja levittämisen koordinointiin (THL).

29. *Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonalisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 20 000 000 euroa.

66. *Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 532 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kansainvälisten järjestöjen ja laitosten jäsenmaksujen, maksuosuuksien ja erityisohjelmien tukemisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

02. Valvonta

03. *Säteilyturvakeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 13 748 000 euroa.

05. *Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 13 991 000 euroa.

06. *Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskusten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 4 099 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskusten hyväksymien, viraston ulkopuolella toteutettavien tutkimus-, koulutus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen

2) viraston alueellistamisen aiheuttamien lisämenojen maksamiseen.

20. *Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain (459/1973) 12 §:n mukaisen oikeuslääketieteel-

lisen kuolemansyyn selvittämisen menojen maksamiseen

2) oikeuslääkeopillisista tutkimuksista suoritettavista korvauksista annetun asetuksen (862/2004) mukaisten palkkioiden ja korvausten maksamiseen

3) yliopistoilta ostopalveluna tehtävän oikeuslääketieteen erikoislääkärikoulutuksen menojen maksamiseen.

66. *Suomen ja Venäjän välisen säteily- ja ydinturvallisuuden yhteistyö* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää

1) ensisijaisesti Venäjän Federaation ydinturvallisuusviranomaisen ja toiminnanharjoittajien kanssa toteutettaviin ydin- ja säteilyturvallisuuksiin edistäviin hankkeisiin

2) ydin- ja säteilyturvallisuusyhteistyöhön liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen.

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. *Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 68 025 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

1) toimintaan liittyvien kansainvälisten ja kotimaisten järjestöjen jäsenmaksuista, yhteisrahoitteisten hankkeiden rahoitusosuuksista, ulkomailla toteutettavien projektien, täydennyskoulutuksen avustuksen ja yhteistyöstä aiheutuvien menojen maksamiseen

2) EU:n hyväksymien hankkeiden rahoitukseen liittyvien menojen maksamiseen

3) Alkoholitutkimussäätiöön, Käypä hoitosuosituksen laadintaan sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tietohallinnon kehittämishankkeisiin liittyvien valtionavustuksen maksamiseen

4) Alkoholitutkimussäätiön toiminnasta sekä munuaistauti-, näkövamma- ja syöpärekistereistä Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle aiheutuvien menojen maksamiseen

5) koulutusneuvolatoiminnasta kunnille maksettavien korvausten maksamiseen

6) nettobudjetoidun yhteisrahoitteisen toiminnan tuloihin välittömästi liittyvien apurahojen maksamiseen

7) Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen itse toteuttamiin terveyden edistämisen hankkeisiin.

50. *Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 36 869 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978) 3 §:n nojalla Työterveyslaitoksen toiminnasta aiheutuviin menoihin suoritettavan valtionavun maksamiseen

2) EU:n hyväksymien tutkimushankkeiden rahoittamiseen.

63. *Eräät erityishankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 280 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämiseen tietoteknologian avulla ja tietoteknologian hyödyntämisen edellyttämän infrastruktuurin rakentamiseen

2) hankkeen läpiviemisen edellyttämään koulutus- ja kehittämistoimintaan sosiaali- ja terveysministeriön erikseen määräämin perustein

3) valtionavustusten ja rahoitusavustusten maksamiseen

4) terveydenhuollon kansallisen sähköisen arkiston tietojärjestelmäarkkitehtuurin määrittelyyn ja perustamiseen liittyviin menoihin ja sähköisen arkistopalvelun valtakunnallisen toimijan toiminnasta aiheutuviin menoihin

5) sosiaali- ja terveysministeriön strategista ja toiminnallista suunnittelua ja päätöksentekoa tukevien tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoittamiseen

6) ministeriön toimialaan liittyvien ohjelmien ja kokeilujen toimeenpanosta aiheutuvien toimintamenojen ja rahoitusavustusten maksamiseen

7) EU:n hyväksymien puite- ja aihealueittaisen ohjelmien mukaisten hankkeiden rahoittamiseen

8) hankkeen tarkastuksesta ja valvonnasta aiheutuviin menoihin.

Määrärahaa saa käyttää enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut

28. *Kansaneläkelaitokselle maksettavat sosiaaliturvan yleisrahaston ja palvelurahaston toimintakulut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 148 770 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 12 d §:n mukaisen sosiaaliturvan yleisrahastosta maksettavien etuuksien toimeenpanosta Kansaneläkelaitokselle aiheutuviin toimintakuluihin.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 1 570 000 euroa valtion osuudesta terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen kustannuksista annetun lain 2 ja 5 §:n mukaisiin kansallisen terveystietokannan palvelurahaston kuluihin.

50. *Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 11 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) äitiysavustuslain (477/1993) mukaisten äitiysavustusten suorittamiseen, äitiyspakkauksiin liittyvien arvonlisäverojen ja yleiskulujen maksamiseen

2) tuen maksamiseen kansainvälisestä lapseksiottamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

51. *Lapsilisät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 481 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lapsilisälain (796/1992) mukaisten lapsilisien maksamiseen.

52. *Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 9 §:n mukaisten korvausten maksamiseen

2) EU:n kemikaaliviraston henkilöstön lasten päivähoitoon järjestämiseen Suomessa samoin edellytyksin kuin henkilöiden omilla kotikunnissa.

53. *Sotilasavustus* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 22 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sotilasavustuslain (781/1993) mukaisten sotilasavustusten maksamiseen.

54. *Asumistuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 602 306 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää asumistukilain (408/1975) mukaisten asumistukien maksamiseen.

55. *Elatustuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 171 400 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää elatustukilain (580/2008) mukaisten elatustukien maksamiseen.

60. *Vaikeavammaisten tulkkaukspalvelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 28 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vammaisten henkilöiden tulkkaukspalveluista annetun lain (133/2010) mukaiseen tulkkaukspalvelujen järjestämiseen.

20. Työttömyysturva

31. *Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 23 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain (189/2001) mukaisen valtion korvauksen maksamiseen kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä.

Määräraha budjetoidaan suoriteperusteisena.

50. *Valtionosuus ansiopäivärahasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 010 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisen ansiopäivärahan rahoittamiseen siten kuin työttömyysetuuksien rahoittamisesta annetussa laissa (555/1998) ja työttömyyskassalaissa (603/1984) on säädetty valtion osuudesta

2) julkisesta työvoimapalvelusta annetussa laissa (1295/2002) tarkoitettujen lakisääteisten ylläpitokorvausten rahoittamiseen työttömyysturvalain mukaisesti

3) työttömyyskassojen hallintokuluosuuden maksamiseen työttömyyskassalain (603/1984) mukaisesti.

51. *Valtionosuus peruspäivärahasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 175 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää työttömyysturvalain (1290/2002) mukaisen peruspäivärahan, siihen liittyvän lapsikorotuksen ja työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavien korotusosien ja julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaisten lakisääteisten ylläpitokorvausten rahoittamiseen siten kuin työttömyysturvalaissa on säädetty valtion osuudesta.

52. *Valtionosuus työmarkkinatuesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 082 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) työttömyysturvalain (1290/2002) sekä kuntoutuksen edistämisestä annetun lain (1386/2010) perusteella maksettavan työmarkkinatuen, siihen liittyvän lapsikorotuksen ja työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavien korotusosien maksamiseen siten kuin työttömyysturvalaissa on säädetty valtion osuudesta

2) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) mukaisten lakisääteisten ylläpitokorvausten rahoittamiseen työttömyysturvalain mukaisesti

3) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (1295/2002) perusteella työnantajalle maksetta-

van palkkatuen perustukiosuuden maksamiseen niiden työmarkkinatukeen oikeutettujen osalta, jotka ovat vaikeasti työllistyviä tai jotka ovat työttömyyden perusteella saaneet työmarkkinatukea vähintään 130 päivältä ja täyttävät lain 7 luvun 12 a §:n edellytykset, tai jotka ovat alle 25-vuotiaita ja saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella yhdenjaksoisesti vähintään 65 päivältä

4) julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain perusteella työmarkkinatukeen oikeutetulle myönnetyn starttirahan perustukea vastaavan osuuden maksamiseen.

55. *Valtionosuus aikuiskoulutustuesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 33 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) mukaisen valtionosuuden maksamiseen.

56. *Valtionosuus vuorottelukorvauksesta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 41 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaisen vuorottelukorvauksen valtion osuuden maksamiseen siten, kuin työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) ja työttömyysturvalaissa (1290/2002) säädetään valtionosuudesta.

30. Sairausvakuutus

60. *Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 345 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) sairausvakuutuslain (1224/2004) sekä Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaisten valtion osuuksien maksamiseen

2) maatalousyrittäjien työterveyshuollon eräiden kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain (859/1984) mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

Kansaneläkelaitos saa käyttää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiseen harkinnanvaraiseen yksilökohtaiseen kuntoutukseen enintään 77 300 000 euroa ja saman lain mukaisen yksilökohtaisen kuntoutuksen kehittämishankkeisiin, sairauksien ehkäisemiseen sekä kuntoutusta, sairauksien ehkäisyä ja sairausvakuutusta koskeviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin enintään 12 900 000 euroa.

Määrärahan mitoitus perustuu harkinnanvaraisen kuntoutuksen yksilökohtaisen kuntoutuksen osalta suoriteperusteeseen.

40. Eläkkeet

50. *Valtion osuus merimieseläkekassan menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 55 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää merimieseläkelain (1290/2006) 152 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

51. *Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 569 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 135 §:n ja 135 a §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen

2) sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain (1317/1990) 41 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

52. *Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 85 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää yrittäjän eläkelain (1272/2006) 140 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

53. *Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmi- vuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) 8 §:n mukaiseen valtion korvaukseen.

54. *Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 15 §:n ja 16 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen

2) sairausvakuutuslain mukaisen omavastuun korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/1991) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.

60. *Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 3 665 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansaneläkelain (568/2007) 101—103 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen

2) vammaisuuksista annetun lain (570/2007) 53 §:n mukaisten etuuksien maksamiseen

3) eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 57 §:n mukaisten etuuksien maksamiseen

4) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain (1026/1981) 16 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen

5) eräiden pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuesta annetun lain (39/2005) mukaisten vuosien 2005—2009 etuuksien maksatuksen oikaisuun

6) takuueläkelain (703/2010) 36 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen

7) maahanmuuttajien erityistuesta annetun lain (1192/2002) mukaisten etuuksien maksatuksen oikaisuun.

50. Veteraanien tukeminen

30. *Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää siirtoväen huollon järjestämisestä annetun lain (864/1949) 2 §:n nojalla kunnille suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

50. *Rintamalisät* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 44 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) rintamasotilaseläkelain (119/1977) mukaisen rintamalisän maksamiseen
- 2) ulkomaille maksettavasta rintamalisästä annetun lain (988/1988) mukaisen rintamalisän maksamiseen.

51. *Sotilasvammakorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 163 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) sotilasvammalain (404/1948) ja muiden siihen liittyvien lakien nojalla suoritettavien korvausten maksamiseen
- 2) sotainvalidien laitoshoittoon sekä sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen
- 3) kuntoutushoitokustannusten ja sairaanhoitokulujen asiantuntijapalkkioiden maksamiseen
- 4) kunnallisten avopalvelujen kustannusten korvaamiseen Ruotsissa asuville vähintään 20 prosentin sotainvalideille myös muiden kuin at-riapalvelujen osalta.

52. *Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 65 207 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) arpajaislain (1047/2001) 22 §:n 2 momentin ja sotilasvammalain (404/1948) 6 d §:n nojalla sotainvalidien kuntoutus- ja hoitolaitosten käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen

2) neuvontapalvelutoimintaan suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen

3) 25 prosentin sotainvalideille muissa yksityisissä hoitolaitoksissa järjestetystä laitoshoidosta suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen.

53. *Valtionapu sotainvalidien puolisoiden kuntoutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) sotainvalidien puolisoiden ja vaikeavammaista sotainvalidia hoitaneiden leskien sekä so-taleskien kuntoutustoimintamenojen maksamiseen valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan
- 2) kuntoutuskustannuksiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

54. *Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 80 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtioneuvoston vahvistamien perusteiden mukaan rintama-avustuksen maksamiseen eräille vaikeissa olosuhteissa Virossa ja muualla entisen Neuvostoliiton alueella eläville, Suomen puolustusvoimissa vuosien 1939—1945 sotiin osallistuneille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille.
- 2) rintama-avustuksen myöntämiseen myös Suomessa pysyvästi asuville vapaaehtoisille rintamasotilaille.

55. *Eräät kuntoutustoiminnan menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) arpajaislain (1047/2001) 22 §:n 2 momentin ja eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleiden kuntoutuksesta annetun lain (1039/1997) nojalla kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) kuntoutuskustannuksiin liittyvien asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

56. *Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 30 588 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) arpajaislain (1047/2001) 22 §:n 2 momentin ja rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) rintamaveteraanikuntoutuksen tutkimus- ja matkakulumenojen maksamiseen
- 3) kuntoutushoitokustannusten asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

57. *Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 8 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain (1184/1988) nojalla rintamaveteraanien kuntoutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen
- 2) rintamaveteraanikuntoutuksen tutkimus- ja kehittämismenojen maksamiseen
- 3) kuntoutushoitokustannusten asiantuntijapalkkioiden maksamiseen.

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

30. *Valtion korvaus terveydenhuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön nimeämän ja valtuuttaman valtakunnallisen toimijan valtakunnallisen valmiuden ylläpidosta ja koulutuksesta aiheutuvien kustannusten maksamiseen sekä valtakunnalliselle toimijalle, järjestöille, säätiöille tai yhdistyksille vakavien onnettomuustilanteiden hoitamisesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseen.

31. *Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 17 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) eräiden sosiaali- ja terveydenhuollon laki- en sekä sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) ja sen nojalla annettujen asetusten mukaisiin sosiaali- ja terveydenhuollon perustamis- ja kehittämishankkeisiin suoritettavan valtionavustuksen maksamiseen
- 2) pitkäaikaisasunnottomien tukipalvelujen järjestämiseen
- 3) kehittämishankkeiden valvontaan ja tarkastukseen
- 4) sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämisohjelman toimeenpanoon.

32. *Valtion rahoitus terveydenhuollon yksiköille yliopistotasoiseen tutkimukseen* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 36 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää terveydenhuoltolain (1326/2010) 61 ja 63 §:n mukaisen tutkimustoiminnan valtion rahoituksen maksamiseen.

33. *Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 109 170 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) terveydenhuoltolain (1326/2010) 59 ja 60 §:n mukaisen valtion korvauksen maksamiseen lääkäri- ja hammaslääkärikoulutukseen
- 2) enintään 100 000 euron lisäkorvauksen maksamiseen Pohjois-Savon sairaanhoitopiirille hammaslääkärin peruskoulutuksesta aiheutuviin menoihin.

34. *Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen

2) mielenterveyslain 22 t §:n mukaisten hoitoseuraamukseen tuomittujen henkilöiden tahdosta riippumattoman hoidon edellytysten selvittämisen kustannusten korvaamiseen

3) lapsen seksuaalisen hyväksikäytön selvittämisen järjestämisestä annetun lain (1009/2008) mukaisten valtion korvausten maksamiseen

4) kohdissa 1—3 tarkoitettuihin korvauksiin sisältyvien kulutusmenojen maksamiseen

5) Suomen ja Ruotsin välillä solmitun sopimuksen mukaisista potilassiirroista kunnille ja kuntayhtymille sekä Ruotsin valtiolle aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen

6) pohjoismaisen sosiaalipalvelusopimuksen mukaisten potilassiirtojen tukemiseen kerta- luonteisena 25 000 euroa siirrettyä potilasta kohden maksettavana korvauksena kunnille ja kuntayhtymille.

35. *Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 357 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen valtionosuiden maksamiseen perustoimeentulotuen kustannuksiin.

36. *Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustuksen maksamiseksi saamelaiskäräjien kautta saamelaiskäräjistä annetun lain (974/1995) 4 §:ssä tarkoitetuille saamelaisten kotiseutualueen kunnille saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi.

37. *Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon korjaushankkeisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää vuonna 2010 tehtyjen valtionavustuksen myöntämispäätösten maksamiseksi.

40. *Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 22 460 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan hallinnointiyksikön HEMS Hallinnointi Oy:n hallinnointi- ja lentotoiminnan menojen maksamiseen. HEMS Hallinnointi Oy:n lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan hallinnointi- ja lentotoiminnan kustannukset voivat sisältää kustannuksia, jotka aiheutuvat lentotoiminnan hankinnasta ja hankintasopimuksen voimassaoloajan kestävästä lentotoiminnan valvonnasta, helikopterin ohjaamomiehistöstä mukaan luettuna lentoavustaja, helikopteritoiminnan tukikohdista ja niiden ylläpidosta mukaan luettuna lentotoimintaan kiinteästi liittyvät maayksiköt, sekä muista helikopteritoiminnan edellyttämistä asioista, jotka eivät kuulu yliopistollisten sairaanhoitopiirien vastuulle.

63. *Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta annetun lain (1230/2001) mukaisen valtionavustuksen maksamiseen sosiaalialan osaamiskeskuksille.

64. *Valtion korvaus rikosasioiden sovittelun järjestämisen kustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 6 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää rikosasioiden ja eräiden riita-asioiden sovittelusta annetun lain (1015/2005) mukaisen valtion korvauksen maksamiseen sovittelun järjestämisestä aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

01. *Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 27 005 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös ulkomailla olevien suomalaisten alusten tarkastustoiminnan ja työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (44/2006) 15 ja 20 §:n mukaisista toimenpiteistä aiheutuvien menojen maksamiseen.

20. *Rokotteiden hankinta* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 22 890 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) tartuntatautilain (583/1986) 25 §:n perusteella maksutta toimitettavien rokotustilaisuuksissa tarvittavien rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta ja käytön ohjeistamisesta molemmilla kotimaisilla kielillä, rokotusten vaikutusten, kattavuuden ja turvallisuuden seurantajärjestelmien kehittämiseen, velvoitevarastoinnista, rokotejakelujärjestelmästä sekä muiden yleisen rokotusohjelman toteuttamisesta aiheutuvien menojen ja korvausten maksamiseen

2) Suomen lääkevahinkokorvausosuuskunnan jäsenmaksuun

3) rokotteiden hankkimisesta ja edelleen toimittamisesta välitystoimintaan aiheutuvien menojen maksamiseen

4) rokotteiden hankintapäätösprosessiin liittyviin kustannuksiin.

21. *Terveysvalvonta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) terveydensuojelulain (763/1994), geeniteknikkalain (377/1995), kemikaalilain (744/1989) ja säteilylain (592/1991) edellyttämästä terveysvalvonnasta, terveysvalvontatutkimuksesta ja henkilöstön jatko- ja täydennyskoulutuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen

2) bio- ja nanoteknologian riskinhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja tutkimuksesta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) edellä mainittuihin tarkoituksiin myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

22. *Tartuntatautien valvonta* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 360 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) tartuntatautilain (583/1986) edellyttämän ehkäisyn ja valistustoiminnan, yllättävien epidemioiden selvittämisen ja seurannan sekä näiden edellyttämän kansainvälisen yhteistyön aiheuttamien menojen maksamiseen

2) edellä mainittuihin tarkoituksiin myönnettävien harkinnanvaraisten valtionavustusten maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään yhtä henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja sosiaali- ja terveysministeriölle aiheutuvien muiden toimintamenojen maksamiseen.

50. *Terveyden edistäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 5 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää terveyden edistämisen määrärahasta annetun lain (333/2009) 1 §:n mukaisten menojen maksamiseen.

Määrärahasta voidaan myöntää valtionavustuksia järjestöille, säätiöille, kunnille ja muille toimijoille. Määrärahasta voidaan myös tehdä sopimuksia valtionhallinnon laitosten kanssa terveyden edistämisen hankkeista. Määrärahaa saa käyttää myös määrärahan hallinnointiin liittyvien menojen maksamiseen.

51. *Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärinkoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978) 3 a §:n mukaiseen työterveyshuol-

lon erikoislääkärin koulutuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen.

52. *Valtionavustus UKK-instituutin toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 947 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen myöntämiseen Urho Kekkosen kuntoinstituuttisäätiölle (1284/2010) 2 §:n mukaisten menojen maksamiseen.

80. Maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomitustoiminta

40. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 207 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) 35 §:ssä tarkoitettuihin lomituspalvelujen käyttökustannuksiin lain 37 §:n nojalla kunnille suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen

2) enintään 182 000 euroa maatalouslomittajien oppisopimuskoulutuksesta paikallisyksiköille aiheutuneiden nettokustannusten korvaamiseen.

41. *Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 2 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää turkistuottajien lomituspalvelulain (1264/2009) 25 §:n mukaiseen turkistuottajien lomituspalvelujen käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen lomituksen paikallisyksiköille.

42. *Valtion korvaus poronhoitajien sijaisapukokeilun kustannuksiin* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää poronhoitajien sijaisapukokeilusta annetun lain (1265/2009) 12 §:n mukaisiin käyttökustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen kokeilun järjestämisestä huolehtivalle lomituksen paikallisyksiköille.

50. *Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin* (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 16 140 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 31 ja 32 §:n nojalla Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle ja kunnille lomituspalvelujen hallinnon järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen

2) enintään 94 000 euroa lain 12 §:n 3 momentin mukaisen harkinnanvaraisen lisäkorvauksen maksamiseen paikallisyksiköille

3) turkistuottajien lomituspalveluista annetun lain 24 §:n ja poronhoitajien sijaisapukokeilusta annetun lain 13 §:n nojalla palvelujen hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

90. Raha-automaattiyhdistyksen avustukset

50. *Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 291 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää arpajaislain (1047/2001) 17 §:n 2 momentissa ja 22 §:n 1 ja 3 momentissa mainittuihin tarkoituksiin.

Päälukka 35
YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. *Ympäristöministeriön toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 34 263 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös korvauksiin, joita suoritetaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle seuraavista EU-direktiiveihin perustuvista markkinavalvontatehtävistä:

1) sähkö- ja elektroniikkalaitteissa, ajoneuvoissa, pakkauksissa sekä paristoissa ja akuissa käytettävien vaarallisten aineiden käytön rajoittaminen ja pakkausten perusvaatimukset

2) otsonikerrosta heikentäviä aineita sekä fluorattuja kasvihuonekaasuja koskevien Euroopan yhteisöjen asetusten edellyttämä laitteiden huoltajien pätevyyden toteaminen

3) CE-merkityt rakennustuotteet

4) rakennustuotteiden ekosuunnittelu ja energiamerkintä.

Lisäksi määrärahaa saa käyttää korvauksiin Motiva Services Oy:lle Euroopan unionin ympäristömerkin myöntämisjärjestelmän mukaisten tehtävien hoitamisesta.

04. *Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 30 603 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitussuutta koskevien menojen maksamiseen.

21. *Ympäristöministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 815 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää hallinnonalan tuottavuutta edistävien investointien, tutkimusten, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen

hankintaan samoin kuin tuottavuushankkeiden muuhun valmisteluun ja toimeenpanoon.

29. *Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonalisäveromenot* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 6 350 000 euroa.

65. *Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 050 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) avustuksiin valtakunnallisille luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöille

2) valistus- ja neuvontatoiminnan tukemiseen valtakunnallisille asunto- ja rakennusalan järjestöille

3) saariston kehityksen edistämisestä annetun lain (494/1981) 12 §:n mukaisesti avustuksiin saariston ympäristönhoitoa edistäviin hankkeisiin

4) saaristoalueiden ja tunturialueiden jätehuoltoa edistävän toiminnan tukemiseen

5) kestävästä kehityksestä, kulttuuriympäristön vaalimisesta sekä muuta ympäristökasvatusta ja -valistusta edistävien valtakunnallisesti merkittävien projektiluonteisten hankkeiden tukemiseen sekä kunnille ja kuntien virkistysalueiden hankintaa varten perustamille yhteisöille seudullisesti ja valtakunnallisesti merkittävien virkistysaluehankintojen tukemiseen.

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

20. *Ympäristövahinkojen torjunta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 5 200 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) öljy- ja muiden ympäristövahinkojen torjunnan järjestämisestä, alusten torjuntavalmiui-

den ylläpidosta, torjuntakaluston hankinnoista ja torjuntatoimenpiteistä sekä ympäristövahingon torjuntaan välittömästi liittyvistä tutkimuksista aiheutuviin menoihin

2) ympäristövahinkojen torjunnan kansainvälisestä yhteistyöstä ja koulutus- ja kehittämistoiminnasta sekä oikeudenkäynneistä aiheutuviin menoihin, öljyntorjuntavarastojen vuokriin ja sivutoimisten varastonhoitajien ja torjuntatöihin osallistuvien palkkioihin

3) menoihin, jotka aiheutuvat toimivaltaiselle viranomaiselle siitä, että laittomasti tehtyjä kansainvälisiä jätesiiroja joudutaan palauttamaan, eikä kaikkia kustannuksia aina saada heti periksi aiheuttajalta.

Torjuntakaluston hankintamenot budjetoidaan sitoumusperusteisina.

21. *Eräät luonnonsuojelun menot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 440 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) yksityisten luonnonsuojelualueiden ja muiden luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokaiden alueiden sekä maisema-alueiden inventointiin, merkintään ja hoitoon

2) Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman toimenpiteisiin, jotka koskevat erityisesti inventointeja, yhteistyötä ja seuranta

3) uhanalaisten eliölajien suojeluun ja hoitoon sekä rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen ehkäisemiseen

4) vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten sekä EU:n CITES-asetuksen edellyttämän eläinten hoidon järjestämiseen

5) luonnonsuojelusuunnitteluun ja maa-ainestien soveltamiseen liittyvään suunnitteluun

6) vanhojen maa-ainesten ottoalueiden kunnostamiseen

7) enintään 20 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin, edellä olevien perustelujen mukaisesti tehtäviin.

22. *Eräät ympäristömenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 14 160 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ympäristön kunnostuksen ja hoidon kulumenoluonteisiin menoihin, jotka liittyvät toiminnan kehittämiseen ja hankkeiden valmisteluun sekä valtion tarkkailu- ja muihin velvoitteisiin

2) hydrologisen havaintoverkoston ylläpitoon ja hoitoon

3) ympäristötehtävien laboratoriopalveluiden ja muiden ostopalvelujen hankintaan

4) ympäristötehtäviin liittyviin yhteisiin kehittämishankkeisiin ja koulutuksen järjestämiseen

5) vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointeihin

6) ravinnekierrätyksen edistämiseen Itämeren kuormituksen vähentämiseksi

7) Saaristomeren ja Selkämeren valuma-alueiden maatalouden vesiensuojelun tehostamiseen

8) merenhoidon suunnittelun yhteensovittamiseen

9) päästövähennystavoitteisiin ja kansainvälisiin ilmastoneuvotteluihin liittyviin selvitystarpeisiin sekä vihreää taloutta edistäviin kehittämis- ja kokeiluhankkeisiin

10) enintään 40 henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamisesta kohtien 1—4 tehtäviin sekä enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta kohtien 5—8 tehtäviin. Momentille nettoutetaan työnantajalle maksettavat sairaus- ja äitiyspäivärahat.

52. *Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 27 832 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöministeriön ohjauksessa toteutettaviin Metsähallituksen julkisiin hallintotehtäviin seuraavasti:

1) Metsähallituksen hallinnassa olevien kansallispuistojen, muiden luonnonsuojelualueiden sekä erämaa-alueiden hoidon ja opastustoiminnan menoihin

2) luonnonsuojelualueilla niiden suojelutarkeitua palvelemaan rakentamiseen sekä olemassa olevien rakennusten, rakennelmien, tei-

den ja tieosuuksien perusparantamis-, korjaus-, kunnossapito- ja purkumenoihin samoin kuin luonnonsuojelualueilla sijaitsevien tai niitä varten tarvittavien rakennusten ostamiseen

3) sellaisten koneiden, laitteiden ja kaluston hankkimiseen, joiden hankintahinta on yli 10 000 euroa ja taloudellinen käyttöaika yli kolme vuotta.

Lisäksi Metsähallitus saa käyttää näihin julkisiin hallintotehtäviin Metsähallitukselle kertyvät sellaiset julkisten hallintotehtävien tulot, jotka kuuluvat ympäristöministeriön toimialaan.

Määrärahaa saa käyttää myös EU:n rahastojen tuella toteutettavien hankkeiden omarahoitusosuutta koskevien menojen maksamiseen.

Toiminnan tavoitteet ympäristöministeriön toimialan osalta ovat:

— Metsähallitus parantaa Etelä-Suomen metsien monimuotoisuutta toteuttamalla METSO-toimintaohjelmaa 2008—2016.

— Metsähallitus edistää sen vastuulle osoitettujen uhanalaisten lajien valtakunnallista suojelua ja seurantaa.

— Metsähallitus parantaa luontomatkailun ja virkistyskäytön kannalta tärkeiden luonnonsuojelualueiden palveluvarustusta, opastusta ja kulutuskestävyyttä.

— Metsähallitus parantaa Itämeren vedenalaisen luonnon suojelun mahdollisuuksia toteuttamalla vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelmaa (VELMU).

— Metsähallitus jatkaa Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden perustamistoimia, inventointeja, hoidon ja käytön suunnittelua ja tila-arviointeja sekä hoitoa ja ennallistamista.

60. *Siirto öljysuojarahastoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 700 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljyjättemaksusta annetun lain (894/1986) 7 §:n nojalla öljysuojarahastoon tehtävän siirron maksamiseen.

61. *Ympäristönsuojelun edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 11 750 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) vesihuollon tukemisesta annetun lain (686/2004) mukaisesti avustuksiin yhdyskuntien ja haja-asutuksen vesiensuojelua edistäviin investointeihin ja muihin toimiin

2) valtion töinä toteutettavien ympäristötöiden suunnittelusta ja rakentamisesta, peruskorjauksista ja rakentamisvelvoitteista aiheutuvien menojen sekä jätelaisissa (646/2011) säädettyjen valtion jätehuoltotöiden toteuttamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen

3) pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laatimisen tukemiseen

4) talousjätevesien käsittelystä vesihuoltolaitosten viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla annetun valtioneuvoston asetuksen (209/2011) toimeenpanon vauhdittamisen edellyttämän neuvonnan ja opastuksen tukemiseen.

Määrärahaa saa käyttää myös enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen. Momentin määrärahasta rahoitettu valtion työnä toteutettu ja valmistunut työ saadaan sopia luovutettavaksi kunnalle tai muulle yhteistyökumppanille. Samalla on sovittava niistä ehdoista, joita työn vastaanottajan on luovutuksen jälkeen noudatettava.

Valtuus

Uusia hankkeita koskevia sitoumuksia saa tehdä siten, että niistä vuoden 2012 jälkeen aiheutuvan määrärahan tarve on enintään 5 900 000 euroa.

63. *Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 50 830 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) maa- ja vesialueiden sekä rakennusten ostamiseen ja lunastamiseen luonnonsuojelutarkoituksia varten sekä erämaa-alueisiin liitettävien alueiden ostamiseen

2) korvausten maksamiseen maanomistajille tai erityisen oikeuden haltijoille luonnonsuojelulain 24, 25, 29 ja 47 §:n mukaisten päätösten tai sopimusten aiheuttamista taloudellisista menetyksistä

3) Natura 2000 -verkoston toteuttamisesta aiheutuviin luonnonsuojelulain 53 §:n, maankäyttö- ja rakennuslain 197 §:n sekä yksityistielain 7 a §:n mukaan valtiolle määrättyihin korvauksiin

4) maa-aineslain 8 ja 26 §:n mukaisesti suojelusta aiheutuviin korvauksiin

5) luonnonsuojelulain 55 §:n 2 momentin mukaisiin haitankorvauksiin

6) valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden tai yksityisiksi suojelualueiksi perustettavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä sekä yksityisten suojelualueiden merkinnästä aiheutuviin menoihin ja lisäksi ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon menoihin ja mahdollisiin korvaustoimitusten kuluihin

7) enintään 160 000 euroa erikseen tehtävien yhteistoimintasopimusten perusteella maksettaviin palkkioihin, joilla edistetään maanomistajien tekemien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) mukaisten tarjousten käsittelyä. Toimintapalkkioita voidaan maksaa välitetyistä tarjouksista, jotka johtavat suojelupäätökseen

8) koron maksamiseen jaksotetuille kauppahinnan ja korvausten maksuerille, jolloin koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain 95 §:n 1 momentin mukainen

9) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten maksamiin korvauksiin rauhoitettujen harvinaisten eläinten aiheuttamista vahingoista.

Valtuus

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien, Natura 2000 -verkoston ja Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSO) toteuttamiseksi saa tehdä vuonna 2012 sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2012 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 10 000 000 euroa. Valtuudesta saa aiheutua menoja vuoden 2013 loppuun mennessä enintään 5 000 000 euroa, vuoden 2014 loppuun mennessä enintään

8 000 000 euroa ja vuoden 2015 loppuun mennessä yhteensä enintään 10 000 000 euroa.

64. *EU:n ympäristörahas-ton osallistuminen ympäristö- ja luonnonsuojeluhankkeisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää EU:n komission hyväksymien LIFE-ympäristörahas-ton rahoituskausien 2000—2006 ja 2007—2013 osarahoitettavien hankkeiden sekä muiden pilottihankkeiden EU-rahoitusosuuksien maksamiseen.

Määrärahaa saa käyttää noin 50 henkilötyövuotta vastaavan henkilömäärän palkkaamiseen projektitehtäviin. Momentille nettoutetaan työnantajalle maksettavat sairaus- ja äitiyspäivärahat.

65. *Öljjätämaksulla rahoitettava öljyjätehuolto* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää öljyjätämaksusta annetun lain 7 §:n nojalla öljyjätteistä ja niiden keräilystä, kuljetuksesta, varastoinnista ja käsitte-lystä aiheutuvien korvausten maksamiseen öljyjätämaksuina kertyvien varojen käytöstä öljyjätehuoltoon annetussa valtioneuvoston päätöksessä (1191/1997) tarkemmin säädetyin perustein.

66. *Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 324 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ympäristöministeriön toimialaan liittyvien kansainvälisten järjestöjen ja sopimusten jäsenmaksujen ja rahoitusosuuksien maksamiseen sekä muihin kansainvälisten sitoumusten aiheuttamiin maksuihin ulkomaille.

70. *Alusinvestoinnit* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 850 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää merentutkimusalus Arandan ja tutkimusalus Muikun määräaikaishuolloista ja kunnostamistoimenpiteistä aiheutuviin menoihin.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

01. *Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 4 521 000 euroa.

37. *Avustukset kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustusten maksamiseen

- 1) aluearkkitehtitoiminnan menoihin
- 2) tuulivoimarakentamista ohjaavien kaavojen laatimista varten.

Ympäristöministeriö myöntää avustukset tuulivoimarakentamista ohjaavien kaavojen laatimista varten valtiovastustuksen (688/2001) nojalla. Avustusta voidaan myöntää maakunnan liitoille ja kunnille enintään 70 % kaavan laatimisesta aiheutuvista kuluista.

55. *Avustukset korjaustoimintaan* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 56 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista annetun lain (1184/2005) mukaisiin avustuksiin.

56. *Suhdanneluonteiset avustukset asunto-osake- ja vuokratoyhtiöiden korjauksiin* (arvio määräraha)

Momentille myönnetään 15 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin annetun lain (178/2009) mukaisten avustusten maksamiseen.

60. *Siirto valtion asuntorahastoon*

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Korkotukilainat ja valtiontakaukset

Vuonna 2012 saa valtion asuntorahaston varoista tuettaviksi korkotukilainoiksi hyväksyä vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaisia lainoja, omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain (1204/1993) mukaisia omakoti-

korkotukilainoja ja asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain (205/1996) mukaisia perusparannuslainoja yhteensä enintään 1 025 000 000 euroa.

Vuonna 2012 saa vuokra-asuntojen rakentamislainojen valtiontakauksesta annetun lain (856/2008) mukaisia lainoja hyväksyä takauslainoiksi siten, että niistä valtiolle aiheutuvien takausvastuiden määrä on yhteensä enintään 250 000 000 euroa.

Vuonna 2012 saa valtiontakauksesta aravalainan takaisinmaksamiseksi annetun lain (868/2008) mukaisia lainoja hyväksyä takauslainoiksi siten, että niistä valtiolle aiheutuvien takausvastuiden määrä on yhteensä enintään 1 000 000 000 euroa.

Omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetun lain (204/1996) mukaisten valtionvastuiden kokonaismäärä saa vapaarahoitteisissa ja asp-lainoissa olla yhteensä enintään 2 200 000 000 euroa vuoden 2012 lopussa. Lisäksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain mukaisiin lainoihin tulee lainojen hyväksymisvaltuuden mukainen valtionvastuu.

Valtion asuntorahaston varoista maksetaan vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain, vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain (867/1980), asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (1205/1993), korkotuesta vuokra-asuntojen rakentamislainoille vuosina 2009 ja 2010 rakennusalan työllisyyden edistämiseksi annetun lain, omistusasuntolainojen korkotuesta annetun lain, asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain ja oman asunnon hankintaan myönnettävien lainojen korkotuesta annetun lain (639/1982) mukaiset korkotuet, korkohyvitykset ja luottovarauskorvaukset.

Lisäksi asuntorahaston varoista katetaan vuokra-asuntolainojen korkotuesta annetun lain 9 ja 9 a §:ssä, asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain 10 §:ssä, vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetussa laissa, vuokratulojen rakentamislainojen valtiontakauksesta annetussa laissa, korkotuesta vuokra-asuntojen rakentamislainoille

vuosina 2009 ja 2010 rakennusalan työllisyyden edistämiseksi annetussa laissa, valtiontakauksesta aravalainan takaisin maksamiseksi annetussa laissa sekä omistusasuntolainojen valtiontakauksista annetussa laissa tarkoitetut valtionvastuut. Asuntorahaston varoista maksetaan myös asuntosäästöpalkkion suorittamisesta ennen vuotta 1993 tehdyissä asuntosäästösopimuksissa annetun lain (702/2001) mukaiset asuntosäästöpalkkiot.

Lykkäykset, velkajärjestelyt ja akordit

Henkilökohtaisen aravalainan saajasta itsestään riippumattomista syistä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi voidaan vuonna 2012 aravalain 46 §:n ja arava-asetuksen (1587/1993) 28 §:n nojalla myöntää yhteensä enintään 90 000 euroa lykkäystä lainan korkojen, lyhennysten tai molempien maksamisesta.

Valtiokonttorilla on oikeus yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 78 §:ssä tarkoitetun vapaaehtoisen velkajärjestelyn yhteydessä ja yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 97 §:ssä tarkoitetun vapaaehtoisen velkasaneerauksen yhteydessä luopua osasta valtion varoista myönnetyn asuntorahastoon takaisin maksettavan asuntolainan pääomaa ja korkoa.

Valtiokonttorilla on oikeus pakkohuutokaupan sijaan aravavuokra-asunnon tai arava-vuokralalon vapaaehtoiseen myyntiin ja oikeus luopua osasta valtion asuntolainan pääomaa, jos valtiolle syntyvien luottotappioiden arvioidaan vapaaehtoisella kaupalla jäävän pienemmiksi kuin pakkohuutokaupalla.

Purettaessa pysyvästi tyhjilleen jääneitä aravavuokralaloja väestöltään vähenevillä alueilla saa vuonna 2012 valtion vastuulle aravarajoituslain (1190/1993) 17 a §:n mukaisesti jättää aravalainapääomia enintään 3 500 000 euroa. Lisäksi saa, jos se on välttämätöntä suurempien luottotappioiden estämiseksi asuntotarpeeltaan supistuvilla alueilla, valtion vastuulle aravarajoituslain 16 a §:n nojalla jättää aravalainapääomia yhteensä enintään 1 500 000 euroa vuonna 2012.

Avustukset

Vuonna 2012 saa valtion asuntorahaston varoista myöntää avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain (1281/2004) mukaisia avustuksia yhteensä enintään 110 000 000 euroa.

Vuonna 2012 saa valtion asuntorahaston varoista myöntää vuokra- ja asumisoikeustaloyhteisöjen talouden tervehdyttämisavustuksista annetun lain (1030/2008) mukaisia avustuksia yhteensä enintään 2 600 000 euroa, josta Valtiokonttori saa käyttää enintään 100 000 euroa taloudellisissa vaikeuksissa olevien asuntoyhteisöjen talouden tervehdyttämistä ja kunnossapidon suunnittelua edistävästä selvityksistä ja toimenpiteistä aiheutuviin kustannuksiin.

Vuonna 2012 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää asuntojen purkuavustuksia yhteensä enintään 2 000 000 euroa siten kuin aravavuokralojen purkamiskustannuksiin myönnettävästä avustuksesta annetulla valtioneuvoston asetuksella (79/2006) on tarkemmin säädetty.

Vuonna 2012 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää määräaikaista hankekohtaisia avustuksia yhteensä enintään 10 000 000 euroa siten kuin uusien asuntoalueiden kunnallistekniikan rakentamiseen vuosina 2010—2012 myönnettävistä valtionavustuksista annetulla valtioneuvoston asetuksella (965/2009) tarkemmin säädetään.

Vuonna 2012 Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää yhteensä enintään 600 000 euroa asumisneuvojatoimintaan. Avustuksen määrä on enintään 20 prosenttia kustannuksista. Avustusta ei voida myöntää, jos avustuksen saajalle on myönnetty muuta avustusta samoihin kustannuksiin.

Valtion asuntorahaston varoista maksetaan ne suhdanneluonteisista avustuksista eräiden asuinrakennusten korjauksiin annetun lain (178/2009) mukaiset avustukset, jotka on myönnetty rahaston varoista.

Tutkimus- ja kehittämistoiminta

Vuonna 2012 Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus saa käyttää valtion asuntorahaston

varoista enintään 700 000 euroa asumisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoittamiseen ympäristöministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman mukaisesti.

Varainhankintavaltuudet

Asuntorahastolla saa kerrallaan olla lainaa yhteensä enintään 2 800 000 000 euroa.

64. *Avustukset rakennusperinnön hoitoon* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 350 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) rakennusperinnön suojelusta annetun lain (498/2010) 13 §:n nojalla suoritettaviin korvauksiin ja suojelun toteuttamisesta valtiolle aiheutuviin menoihin

2) maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 57 §:n 3 momentin mukaisiin avustuksiin kunnille

3) avustuksiin yksityisille omistajille, rakennusperinnön hoitoa edistäville yhteisöille, kunnille ja kuntayhtymille kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja niiden välittömän ympäristön kunnossapitoon, suojeluun ja parantamiseen sekä säilyttämisen edellyttämiin selvityksiin ja tietopalveluun.

Avustusta rakennusperinnön hoitoon saa myöntää enintään 50 % toimenpiteiden kustannuksista. Erittäin arvokkaaseen, rakennustalteen tyypilliseen tai ainutlaatuiseseen kohteeseen, johon uusi käyttötapa on vaikeasti sovitettavissa tai jolla on valtakunnallista merkitystä, voidaan avustusta myöntää tätä enemmän, kuitenkin enintään 80 % toimenpiteiden kustannuksista.

Päälukka 36
VALTIONVELAN KOROT

01. Valtionvelan korko

90. *Valtionvelan korko* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 2 146 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionvelan korkojen, vanhentuneiden korkojen ja myös lyhytaikaisesta tilapäisrahoituksesta aiheutuvien korkojen sekä velkasalkun riskiaseman säätelyksi tehtyjen johdannaissopimusten menojen maksamiseen.

09. Muut menot valtionvelasta

20. *Palkkiot ja muut menot valtionvelasta* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 38 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) valtion lainanoton ja velanhallinnan valmistelusta, lainojen ottamisesta ja liikkeeseenlaskusta, lainojen takaisinmaksusta ja johdannaissopimuksista aiheutuvien menojen, asiantuntija- ym. palkkioiden sekä muiden lainanoton ja velanhallinnan toteuttamiseen liittyvien menojen maksamiseen

2) selvitys- ja maksujärjestelmien käyttökustannuksiin sekä lyhytaikaisen tilapäisrahoituksen hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen sekä tuotto-obligaatioiden liikkeeseenlaskuista aiheutuviin mainonta- ja markkinointikuluihin.

Eduskunta on päättänyt, että vuotta 2012 koskevaa talousarviota sovelletaan 1 päivästä tammi-kuuta 2012 alkaen.

Helsingissä 21 päivänä joulukuuta 2011

Eduskunnan puolesta

Eero Heinäluoma
puhemies

Seppo Tiitinen
pääsihteeri